

**Қазақстан Республикасы Ішкі Істер Министрлігі
Б. Бейсенов атындағы Қарағанды академиясы**

**Заң институты
Қылмыстық процесс кафедрасы**

**Бекітемін
Қарағанды академия бастығының
оқу ісі жөніндегі орынбасары
з.ғ.д., профессор
полиция полковнигі
_____ З.С. Тоқыбаев**

2018 жыл « ____ » _____

**UPPRK 3208 Қазақстан Республикасының қылмыстық процесік
құқығы (Ерекше бөлім) пән бойынша жұмыстық оқу бағдарламасы
(SYLLABUS)**

**5B030300 «Құқық қорғау қызметі» мамандығы
бойынша құқық бакалавры**

Оқыту нысаны: күндізгі
Курс: 3 курс
Семестр: 5
Кредит саны: 3
Дәрістер: 8 сағат
Семинар: 24 сағат
Тәжірибелік: 13 сағат
КООЖ: 15 сағат
КӨЖ: 75 сағат
Курстық жұмыс: жазып және қорғау
Емтихан: біріктірілген емтихан

Қарағанды – 2018

«Қазақстан Республикасының қылмыстық процесік құқығы (Ерекше бөлім)» пәнінің 5B030300 «Құқық қорғау қызметі» мамандығына арналған жұмыстық оқу бағдарламасы (SYLLABUS) 119 б.

Құрастырған:

Саханова Н.Т. Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, заң ғылымдарының магистрі, полиция подполковнигі

Ақшолақов Р.Б. Қылмыстық процесс кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция майоры

Кафедра мәжілісінде қарастырылды

« ____ » _____ 2018 ж., № _____ хаттама

Қылмыстық процесс кафедрасының

бастығының м.а.

полиция подполковнигі

Д. Абеуов

ОӘК мәжілісінде бекітілді

« ____ » _____ 2018 ж., № _____ хаттама

2.1 Негізгі ақпарат:

1. Шифр және мамандық атауы	5B030300 – «Құқық қорғау қызметі»
2. Курс, семестр	3 курс 5 семестр
3. Пән циклы	UPPRK 3302
4. Кредит саны	3
5. Сабақ өткізу орны	дәріс залы және КОФ аудиториялары
6. Дәріскер (Т.А.Ә., лауазымы, ғылыми дәрежесі, басқа да байланыс ақпараты)	Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, заң ғылымдарының кандидаты, полиция подполковнигі Жақыпов Бақытжан Алдабергенұлы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, заң ғылымдарының кандидаты, полиция подполковнигі Кадацкий Сергей Николаевич (орыс); Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, заң ғылымдарының магистрі, полиция подполковнигі Саханова Нелли Талапқызы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция подполковнигі Ақшолақов Руслан Балтабекұлы (орыс); Қылмыстық процесс кафедрасы мекен жайы ҚР ІІМ Б. Бейсенов атындағы академиясы телефон 383
7. Қалған сабақ түрлерін жүргізетін оқытушылар (Т.А.Ә., лауазымы, ғылыми дәрежесі, басқа да байланыс ақпараты)	Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, заң ғылымдарының кандидаты, полиция подполковнигі Жақыпов Бақытжан Алдабергенұлы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, заң ғылымдарының магистрі, полиция подполковнигі Саханова Нелли Талапқызы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция подполковнигі Майлыбаева Назгүл Балтабайқызы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының аға оқытушысы, полиция подполковнигі Рахимов Серік Рахимұлы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция капитаны Смаханов Максат Сайлауұлы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция майоры Ахмадиев Асхат Бектұрсынұлы (мемлек);

	Қылмыстық процесс кафедрасының оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция капитаны Кемпіров Диас Сейлханұлы (мемлек); Қылмыстық процесс кафедрасының бастығыең, заң ғылымдарының магистры, полиция подполковнигі Абеуов Дулат Алиасқарұлы (орыс); Қылмыстық процесс кафедрасының доценті, з.ғ.к., полиция подполковнигі Кадацкий Сергей Николаевич (орыс); Қылмыстық процесс кафедрасының аға оқытушысы, заң ғылымдарының магистрі, полиция подполковнигі Ақшолоқов Руслан Балтабекұлы (орыс); Қылмыстық процесс кафедрасы мекен жайы ҚР ІІМ Б. Бейсенов атындағы академиясы телефон 383

2.2. Пререквизиты: Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік құқығы пәні келесі пәндермен зерттелуі тиіс: Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы, Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығы, Қазақстан Республикасының Азаматтық құқығы, Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқығы және Құқық қорғау қызметі, Криминология, Криминалистика сияқты пәндер бойынша теориялық білімдері болуы қажет.

2.3 Постреквизиттер: Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік құқығы пәнінің оқуы аяқталуы бойынша келесі пәндермен зерттелуі тиіс: ПО қызметіндегі прокурорлық қадағалау, Қылмыстық-процестегі дәлелдеу, Сотқа дейінгі тергеп-тексеру, ПО-дағы анықтау, Тергеушінің, анықтаушының оқиға орнын қарап-тексеру қызметін ұйымдастыру, Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің жауап алу ерекшелігі, Процестік құжаттарды толтырудың практикумі, Жеке тұлғаға қатысты қылмыстық құқық бұзушылық істерді тергеу, Қылмыстық құқық бұзушылықты саралау негіздері, Қылмыстық құқық бұзушылықты тергеп-тексерудегі және ашудағы криминалистикалық қамтамасыз етілуі, Тергеу әрекеттеріне маманның қатысуы.

2.4 Пәнді қысқаша сипаттау: Қылмыстық процестік құқығы курсы курсанттардың білімді толық игеріп, кәсіптік іскерлігін жоғары дәрежеде қолдануға үйретеді. Олардың білімдерін шыңдай түсуге және үнемі жаңартып отыруына ықпал жасайды, заң саласындағы болашақ мамандарды жаңа заманның және демократиялық құқықтық мемлекеттің мүддесін қорғауға тәрбиелейді.

Қылмыстық процестік құқығы – бұл мемлекеттік қызметтің түрі, оның міндеті және мәні. Қылмыстық сот өндірісінің тарихи типтері және түрі. Қылмыстық процестік ғылымының тәжірибемен байланысы. Қылмыстық процестік функциялары. Қылмыстық процестік философиялық және адамгершілік бастамасы.

Қылмыстық процестік құқығы оқу пәні ретінде - оның орны және заңгер-құқықтанушы болудың маңыздылығы. «Қазақстан Республикасының қылмыстық процестік құқығы» пәні, жүйесі және курсының негізгі ұғымдары.

Қазақстан Республикасы қылмыстық процестік құқығы және оның қазақстандық құқық жүйесінде алатын орны. Қылмыстық және қылмыстық процестік құқығының өзара байланысы. Қылмыстық процестік құқығы қатынастарының ерекшеліктері. Қылмыстық процестік түрлердің бірлігі және бөлшектенуі. Процестік кепілдер: олардың түрлері және мағынасы. Әділ сот шешімі және жеке құқық кепілдері.

Курсанттардың кәсіби деңгейі мынадай сипаттамалармен анықталатынын жақсы білуі керек:

қылмыстық процестік теориясының ережелерін, қылмыстық сот өндірісі аумағында сотқа дейінгі тергеп-тексеру, прокуратура және сот органдары қызметінің маңызын білуде;

анықтау және тергеу органдарының қызметінде болып тұратын жағдайларда қылмыстық-процестік нормаларды қолдану іскерлігі және әдетін курсанттарға қалыптастыру;

қылмыстық істі тергеу және процестік құжаттарды құру барысында дәлелді шешімдер қабылдау іскерлігін үйрету;

қылмысқа қарсы күресті жүзеге асыруда курсанттарға заңдылықты қатал сақтау қажеттілігінің сенімін, мемлекет, қоғам және Қазақстан Республикасы азаматтарының алдындағы борышы мен жауапкершілік сезімін қалыптастыру.

Пәнді жүргізудің мақсаты қылмыстық сот нормаларын жақсы білетін және қылмысқа қарсы күрес тәжірибесінде оларды қолдана алатын ішкі істер органдарына жоғары білікті мамандар дайындаудан тұрады.

Көзделген мақсатты іске асыру үшін курстық тапсырмалар:

1) қылмыстық процестік теориясын толық меңгеріп сотқа дейінгі тергеп-тексеру, прокуратура және сот органдарының қылмыстық іс жүргізудегі міндетін толық білу және басқа да заңдардың, нормативтік актілерін толық меңгеру;

2) қызмет бабында сотқа дейінгі тергеп-тексеру және жедел іздестіру жұмыстарында кездесетін кейбір ерекше жағдайларды, өздері игерген жоғары деңгейдегі білім негізінде дұрыс шешу;

3) өзі игерген білім мен тәжірибе негізінде процестік құжаттарды сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізуде дұрыс толтыру.

Бұл пәнді оқу кезінде келесі тақырыптар қарастырылады:

№8 тақырып: «Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы мен қылмыстық теріс қылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері».

№9 тақырып: «Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізудің жалпы шарттары».

№10 тақырып: «Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу барысындағы тергеу әрекеттері».

№11 тақырып: «Тұлғаны күдікті ретінде тану. Процестік келісім қабылданған істер бойынша іс жүргізу».

№12 тақырып: «Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы».

№13 тақырып: «Қылмыстық істердің соттылығы. Істер бойынша басты сот талқылауының іс жүргізу. Істер бойынша алқабилердің қатысумен іс жүргізу».

№14 тақырып: «Үкім және үкімдерді тәртіппен қарау. (Апелляциялық кассациялық)».

№15 тақырып: «Сот шешімдерін орындау. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастау».

№16 тақырып: «Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізуі».

№17 тақырып: «Қылмыстық қудалаудан артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдардың істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері».

№18 тақырып: «Есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша сот ісін жүргізу».

№19 тақырып: «Қылмыстық сот ісін жүргізу саласындағы халықаралық ынтымастық».

Және негізгі сұрақтар қарастырылады:

№ 8 тақырып бойынша:

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталу негіздері, оның маңызы мен міндеттері.

2. Қылмыстық теріс қылықтар бойынша істерді жүргізудің ерекшеліктері.

3. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына негіздер: арыз, қылмыстық құқық өз кінәсін мойындап келу; бұқаралық ақпарат құралдарында қылмыстық құқық бұзушылық туралы хабарлама; қылмыстық құқық бұзушылықтың анықталғаны туралы баянат

4. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы тіркелген арыз немесе хабарламаны тергеулігі бойынша жіберудің негіздері.

5. Қылмыстық теріс қылық туралы істер бойынша хаттамалық нысанда сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізудің негіздері.

№ 9 тақырып бойынша:

6. Тергеулік түсінігі мен оның белгілері.

7. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің органдары, нысандары және сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімі оны ұзарту тәртібі.

8. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру кезінде процестік бақылау, прокурорлық қадағалау және соттық тексеріс.

9. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің жеделдетілген аяқталу тәртібі.

10. Алдын ала тергеу жүзеге асырылатын істер бойынша анықтау органдарының қызметі.

11. Бұйрықтық іс жүргізу: негізі, мерзімі, сотқа жолдау және сотта қарастыру тәртібі.

№ 10 тақырып бойынша:

12. Тергеу әрекеттерінің түсінігі, түрлері, жүйесі.

13. Тергеу әрекеттерін жүргізудің жалпы шарттары мен ережелері.

14. Қарап-тексеру: түсінігі мен түрлері. Жүргізудің негіздері мен жалпы ережелері.

15. Қарап-тексерудің түрлері және процестік жүргізу тәртібі

16. Куәландыру: негізі және өткізу тәртібі.

17. Эксгумация: негізі, өткізу тәртібі және санкциялау тәртібі.

18. Куә, жәбірленуші, күдіктіден жауап алу тәртібі. Күдікті, кәмелетке толмаған, жасөспірім, физикалық және психикалық ауытқуы бар адамдардан жауап алу тәртібінің ерекшеліктері

19. Ғылыми-техникалық құралдарды пайдалана отырып, бейнебайланыс режимінде жауап алудың (қашықтықтан жауап алу) ерекшеліктері және тергеу судьясымен жәбірленушіден, куәдан жауап алу ерекшеліктері (айғақтарды сақтауға қою).

20. Тану үшін көрсету: түсінігі және түрлері. Тану үшін көрсету негіздері және процестік тәртібі.

21. Беттестіру. Түсінігі, негізі және өткізу тәртібі.

22. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау және тергеу эксперименті өткізу процестік тәртібі.

23. Тінту және алуды процестік жүргізу тәртібі. Жеке тінтуді жүргізу ерекшеліктері.

24. Үлгілерді алу: негізі және жүргізу тәртібі.

25. Сот сараптамасын жүргізу тәртібі мен негізі.

26. Жасырын тергеу әрекеттері: түрлері, шарттары, негізі, санкциялау, мерзімі және өткізу тәртібі.

27. Дәлелдеуде жасырын тергеу әрекеттерінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу, бағалау және пайдалану.

№ 11 тақырып бойынша:

28. Тұлғаны күдікті ретінде танудың түсінігі, маңызы, негіздері және іс-әрекетін саралау.

29. Процестік келісім қабылдаудың негіздері, шарттары және ерекше тәртібі.

30. Тұлғаны күдікті ретінде танудың процестік тәртібі.

31. Күдіктінің іс-әрекетін саралау түсінігі және маңыздылығы.

32. Кінәні мойындау туралы мәміле нысаны және ынтымақтастық туралы процестік келісім: шарттары, салдары, қарау және құру тәртібі.

№ 12 тақырып бойынша:

33. Анықтаудың, алды ала тергеудің және хаттамалық нысандағы сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуының түсінігі мен түрлері.

34. Айыптау актісімен сотқа дейінгі тергеп-тексеруді аяқтау және қылмыстық істі тоқтату негіздері, процестік тәртібі

35. Сотқа дейінгі өндірісті тоқтату бойынша тергеушінің әрекеті.

36. Айыптау актісін құру барысында тергеушінің әрекеті. Айыптау актісінің нысаны мен мазмұны. Айыптау актісіне қосымша.

№ 13 тақырып бойынша:

37. Қылмыстық істердің соттылығының ұғымы, мағынасы және белгілері. Бірнеше айыпталушы немесе бірнеше қылмыстар туралы қылмыстық істерді біріктірген кезде соттылықты анықтау.

38. Басты сот талқылау сатысының мәні, маңызы және міндеттері.

39. Алқабилер сотының түсінігі, маңызы және мағнасы.

40. Соттың келіп түскен қылмыстық іс бойынша іс-әрекеті. Алдын-ала тыңдауды өткізу.

41. Басты сот талқылауың тағайындау. Басты сот талқылауың шегі. Басты сот талқылауының сатысында айыпты өзгерту.

42. Алқабилер қатысатын соттың құзыреті.

43. Алқабилердің қатысуымен істер бойынша сот талқылауының құрылымы.

44. Алқабилердің қатысуымен істер бойынша сотпен үкім шығарудың ерекшеліктері.

№ 14 тақырып бойынша:

45. Үкімнің заңдылығы және негізділігі. Үкімнің әділділігінің, дұрыстығының және дәлелділігінің ара-қатынасы.

46. Заңды күшіне енген сот үкімінің қасиеті.

47. Үкімнің түрлері. Ақтау немесе айыптау үкімдерін шығару үшін негіздер.

48. Үкімге (қаулыға) апелляциялық шағымдану, наразылық берудің заты. Апелляциялық наразылықтың, шағымның мазмұны және түрлері.

49. Кассациялық шағымданудың заты. Кассациялық наразылықтың, шағымның мазмұны және түрлері.

№ 15 тақырып бойынша:

50. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысының түсінігі, міндеттері және маңызы.

51. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастаудың түсінігі, міндеттері және маңызы.

52. Соттың үкімін, қаулысын орындауға кірісудің тәртібі және мерзімі.

53. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастаудың негіздері, себептері және тәртібі.

54. Соттардың қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта бастау мәселелері.

55. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша тексеріп тергеу тәртібі. Іс жүргізуді қайта бастау мерзімдері.

№ 16 тақырып бойынша:

56. Ювеналдық сот ісін жүргізу: ұғымы, шет елдердің тәжірибесі.

57. Кәмлетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы бойынша сотқа дейінгі өндіріске қатысуының ерекшеліктері.

58. Кәмелетке толмаған адамды жауапқа шақырту және жауап алу ерекшеліктері

59. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылық туралы істер бойынша қорғаушының, заңды өкілдің, педагог пен психологтың қатысуы.

№ 17 тақырып бойынша:

60. Артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдарға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы тәртібі.

61. Артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдарға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің ерекшеліктері.

62. Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаты, Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидатқа, Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаттығына кандидатқа, Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесінің Төрағасына немесе мүшесіне, судьяға және Қазақстан Республикасының Бас Прокурорға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің ерекшеліктері. Қылмыстық-процестік артықшылықтарын айыру тәртібі.

63. Дипломатиялық және консульдық иммунитеттердің ара қатынасы.

64. Қылмыстық қудалаудан иммунитеттері бар адамдарға қатысты процессуалдық әрекеттерді қабылдаудың ерекшеліктері.

№ 18 тақырып бойынша:

65. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану бойынша іс жүргізу үшін негіздер.

66. Қылмыстық заңмен тыйым салынған әрекетті есі кіресілі-шығасылы күйде жасаған немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасағаннан кейін психикасы бұзылуымен ауырған адамға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында іс жүргізу ерекшеліктері.

67. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша дәлелденетін мән-жайлардың ерекшеліктері.

68. Қылмыстық заңмен тыйым салынған әрекетті есі кіресілі-шығасылы күйде жасаған немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасағаннан кейін психикасы бұзылуымен ауырған адамға қатысты қауіпсіздік шараларын қамтамасыздандыру.

№ 19 тақырып бойынша:

69. Шетелдіктерге және ҚР аумағынан тыс жерлерде қылмыстық құқық бұзушылық жасаған Қазақстан азаматтарына қатысты қылмыстық қудалауды жүзеге асыру тәртібі.

70. Ұстап беру туралы талаптың мазмұны мен нысаны. Ұстап беру туралы талаптың орындалу тәртібі. Берілген адамның қылмыстық жауаптылық шектері. Ұстап беруден бас тарту негіздері.

71. Әдеттен тыс /экстрадиционный/ күзетпен ұстау. Транзиттік тасымалдау. Заттарды беру.

2.5. Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі:

№	Жұмыс түрлері	Мазмұны және мақсаты	Ұсынылған әдебиеттер тізіміне сілтеме	Бақылау нысаны (рейтинг-шкалаға сәйкес)	Балл (рейтинг-шкалаға сәйкес)	Есеп беру нысаны	Тапсыру мерзімі
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Семинар сабағында ауызша жауап беру	Силлабуке сәйкес	Семинар сабағына дайындалу әдебиеттер ұсынылады	Ағымдық оқу пәніне сәйкес сабақ кестесі, және силлабуспен	Семинар сабағында ауызша жауап берген үшін пайыздық мазмұны 100 баллға дейін	Ағымдағы бақылау (семинар сабағында ауызша жауап бергені үшін)	Семинар сабағына сәйкес сабақ кестесі және силлабус
2.	Тәжірибелік сабаққа ауызша жауап беру	Силлабуке сәйкес	Тәжірибелік сабағына дайындалу әдебиеттер ұсынылады	Ағымдық оқу пәніне сәйкес сабақ кестесі, және силлабуспен	Тәжірибелік сабақта ауызша жауап беру пайыздық мазмұны 100 баллға дейін	Ағымдағы бақылау (тәжірибелік сабақта ауызша жауап берген үшін бағаланады)	Тәжірибелік сабағына сәйкес сабақ кестесі және силлабус
3.	Баяндаманы ауызша жауап беру, КОӨЖ тапсырмаларды орындау	Силлабуке сәйкес	КОӨЖ сабағына қолданылу әдебиеттер ұсынымы	Ағымдық оқу пәніне сәйкес сабақ кестесі, және силлабуспен	Рефератты және баяндаманы ауызша жауап берген үшін 100 баллға дейін бағалау	Ағымдағы бақылау (КОӨЖ жұмысы кезінде білімі бағаланады)	ТОӨЖ сабағына сәйкес сабақ кестесі және силлабус
4.	Жазбаша жұмыс тарға дайындалу, тесттік	Силлабуке сәйкес	Сабаққа дайындалу үшін қолданылатын әдебиеттер	Ағымдық оқу пәніне сәйкес сабақ кестесі, және силлабуспен	Жазбаша жұмыс тар бойынша қорытындыларды қорғау үшін 100	Тапсырмаларды тексеру (семинар)	5 семестр

	материалдарды орындау		ұсынылады	н	балға дейін	және ТООЖ дайындық деңгейі бағаланады)	
5.	Ауызша жауап беруге дайындалу, КӨЖ-де (рефераттар және баяндамалар орындау)	Силлабуске сәйкес	КӨЖ сабағына дайындалу үшін қолданылатын әдебиеттер	Ағымдық оқу пәніне сәйкес сабақ кестесі, және силлабуспен	Рефератты және баяндама дайындап ауызша жауап берген үшін 100 балға дейін	Үй тапсырмалары семинарлық сабақтарда бағаланады	Семинар және ТООЖ сабағына сәйкес сабақ кестесі және силлабус
6.	Емтиханға дайындалу	Емтихан сұрақтары	Негізгі және қосымша әдебиеттердің тізіліміне сәйкес	Ағымдағы оқу кезеңдерінде дайындық	Ауызша жауап берген көрсеткіш үшін 100 балға дейін	Қорытынды бақылау	Пәнді аяқтағаннан кейін сабақ кестесі және емтихандар

2.6. Курс саясаты

Әрбір курсант барлық оқу сабақтарына қатысуы тиіс, топта тақырыптарды талқылау барысында және топтық жұмыс кезінде белсенділік танытуы тиіс, үлгерім нашар басқа курсанттарға көмек көрсетіп, өзара әрекеттестік қарым-қатынасты жетілдіру керек.

Курсанттарға қойылатын талаптар сабақтарға қатысу, семинар сабақтарына жүйелі түрде дайындалу, КООЖ бойынша тапсырмаларды тапсыру, рейтингті тапсыру, сабақ барысында белсенділікті көрсету, тапсырмаларды дер кезінде тапсыру, курстың жекелеген тақырыптарын, пәнді оқып білуде ынта-жігер көрсету негізінде жүзеге асырылады.

Курсанттардың дәлелсіз себептермен сабақтарды босатуына, сабаққа кешігіп келуіне, сабақ барысында ұялы телефонды қолдануға, оқытушыны және басқа да курсанттарды сабақтан алаңдататын қылықтар көрсетуіне, оқытушы және басқа да курсанттарға қатысты бейбастық пен дөрекілік көрсетуіне, тапсырмаларды орындамау немесе дер кезінде орындамауына, пәнді оқып білудің рұқсат етілмеген әдістемелерін қолдануға жол берілмейді.

Семестрде екі межелік бақылау өткізу қарастырылған. Межелік бақылау тест немесе бақылау жұмысы түрінде және өтілген тақырыптар көлемінде өткізіледі.

Емтихан тестілік нысанда немесе ауызша нысанда өткізіледі.

2.7. Ұсынылған әдебиеттер тізімі

№	Авторы, атауы	Баспаға шығу жылы мен орны
1. Нормативтік құқықтық актілер		
1	Қазақстан Республикасының Конституциясы (толықтырулар мен өзгертулерімен 10.03.2017)	Алматы- Норма 2017
2.	Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік кодексі(толықтырулар мен өзгертулерімен 10.01.2018)	Алматы- Норма 2018
3.	Қазақстан Республикасының қылмыстық кодексі(толықтырулар мен өзгертулерімен 09.01.2018)	Алматы Норма 2018
4.	Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы, Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 25 желтоқсандағы N 132 Конституциялық заңы(толықтырулар мен өзгертулерімен 22.12.2017)	Егемендік Қазақстан 2018
5.	Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралы, Қазақстан Республикасының Заңы 2014 жылғы 23 сәуірдегі № 199-V ҚРЗ (толықтырулар мен өзгертулерімен 16.04.2018)	Егемендік Қазақстан 2018
6.	«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне алқабилердің қатысуымен қылмыстық іс жүргізуді енгізу туралы» өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ». Заңы 2006 жыл 16 қаңтар № 122-III	Егемендік Қазақстан 2006
7.	Жедел-іздістіру қызметі туралы, Қазақстан Республикасының 1994 жылғы 15 қыркүйектегі Заңы (толықтырулар мен өзгертулерімен 21.12.2017)	Егемендік Қазақстан 2017
8.	Қазақстан Республикасының заңы 2017 жылғы 30 шілдедегі № 81-VI Прокуратура туралы (толықтырулар мен өзгертулерімен 21.12.2017)	Егемендік Қазақстан 2017
9.	Қазақстан Республикасының заңы 1997 жылғы 05 желтоқсандағы № 195 Адвокаттық қызметі туралы (толықтырулар мен өзгертулерімен 08.04.2017)	Егемендік Қазақстан 2017
10.	Қазақстан Республикасының заңы 2017 жылғы 10 ақпандағы «Сот сараптамасы қызметі туралы» толықтырулар мен өзгертулер 18.04.2017жыл.	Егемендік Қазақстан 2017
11.	Қазақстан Республикасының заңы 2011 жылғы 28 қаңтардағы № 401-IV «Медиация туралы» Заңы (толықтырулар мен өзгертулерімен 10.01.2018)	Егемендік Қазақстан 2011

	өзгертулерімен) 31.10.2015 жыл	2015
12.	Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5 шілдедегі № 72 «Қылмыстық сот ісін жүргізуге қатысушы адамдарды мемлекеттік қорғау туралы» Заңы (толықтырулар мен өзгертулерімен) 11.07.2017	Егеменді Қазақстан 2017
13	«Адамдарды қоғамнан уақытша оқшалауды қамтамасыз ететін арнаулы мекемелерде ұстау тәртібі мен шарттары туралы» ҚР Заңы, 1999 ж. 30 наурыз (өзг. мен толық. 10.01.2015 ж.)	Егеменді Қазақстан 2015
14	Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Декларация біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының резолюциясымен 1948 жылғы 10 желтоқсанда № 217 А	Москва 2000
15	Біріккен Ұлттар Ұйымының кәмелеткеи толмағандарға сот төрелігін орындауға қатыстыминималды стандарты ережелер(«Пекин ережелері»), БҰҰ-ның Бас Ассамблея Бұрыштамасымен 1985 ж. 10 желтоқсан айында қабылданған.	Москва 2000
16	Қандай да бір түрде ұсталған немесе қамауға алынған барлық тұлғаларды қорғау қағидаларының жинағы, БҰҰ Бас Ассамблеясының 1988 ж. 9 желтоқсандағы 43\173 қарарымен бекітілді	Москва 2000
17	Түрмеге қамауға алу мен байланыссыз шараларға қатыстыБіріккен Ұлттар Ұйымының минималды стандарт ережелері (Токио ережелері), БҰҰ Бас Ассамблеясының 1990 ж. 14желтоқсандағы 45\110 қарары	Москва 2000
18	Соттық ізге түсуді жүзеге асыратын тұлғаларға қатысты басқару қағидаттары. БҰҰ Бас Ассамблеясының 1990 ж. желтоқсандағықарары.	Москва 2000
19	Заңгер рөліне қатысты негізгі қағидаттар, БҰҰ Бас Ассамблеясының 1990 ж. желтоқсандағы қарары.	Москва 2000
20	Қылмыстылықты алдын алу мен қылмыстық әділеттік аясындағы нормалар мен стандарттар Жинағы. Нью-Йорк: БҰҰ, 1992.	Москва 2000
21	Азаматтық, отбасы, қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен құқықтық көмек туралы Конвенция, Кишенев қ. ҚР №531 Заңымен 2002 жылы 7 қазанда ратификацияланған	https://online.zakon.kz/document/?doc_id=1009674#pos=0;0

22	Азаматтық, отбасы, қылмыстық істер бойынша құқықтық қатынастар мен құқықтық көмек туралы Конвенция, Кишенев қ. ҚР №531 Заңымен 2002 жылы 7 қазанда ратификацияланған.	https://online.zakon.kz/document/?doc_id=1034672#pos=1;-61
23	Адамның құқықтары мен бостандықтарын халықаралық қорғау: БҰҰ құжаттарының жинағы.	М.: Юрид.лит.1990.
24	2013 жылғы 20 сәуірдегі өзгерістер мен толықтыруларымен Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Пленумы «Қылмыстық құқық бұзушылықтармен зардап шеккен адамдардың құқықтары мен міндеттерін реттейтін заңнаманы қолдану практикасы туралы» 1992 жылғы 24 сәуірдегі № 2 (толықтырулар мен өзгертулерімен) 20.04.2018	Егемендік Қазақстан 2018
25	Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2005 жылғы 20 шілдедегі № 1 Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының «Қылмыстық процесте азаматтық талапты қарастыру» нормативтік қаулысы (толықтырулар мен өзгертулерімен) 21.04.2011	Егемендік Қазақстан, 2011
26	«Қылмыстық процесті жүргізетін органдардың заңсыз әрекеттерінен келтірілген зиянды өтеу туралы заңнаманы қолдану практикасы туралы» Жоғарғы соттың қаулысы № 7 1999.07.09 (толықтырулар мен өзгертулерімен) 31.03.2017	Егемендік Қазақстан 2017
27	Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Пленумы 2001 жылғы 21 маусымдағы № 3 «Моральдық зиянды өтеу туралы соттардың өтініштері туралы» 2017 жылғы 31 наурыздағы өзгерістер мен толықтыруларымен	Егемендік Қазақстан 2017
28	Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 1992 жылғы 18 желтоқсандағы № 6 «Заңды тұлғалардың және заңды тұлғалардың ар-намысы мен қадір-қасиеті мен іскерлік беделін қорғау туралы заңды қолдану туралы» қаулысы 2017 жылғы 31 наурыздағы өзгерістер мен толықтырулармен	Егемендік Қазақстан 2017
29	Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2002 жылғы 15 тамыздағы № 19 Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының «Сот үкімі туралы» нормативтік қаулысы (толықтырулар мен өзгертулерімен) 25.06.2010	Егемендік Қазақстан, 2010
30	Қылмыстардан зардап шеккен адамдардың құқықтары мен міндеттерін реттейтін заңнаманы қолдану практикасы туралы №2 Жоғарғы соттың қаулысы 24.04.1992 жыл өзгертулер мен толықтырулар 22.12.2008 жыл	Егемендік Қазақстан 2008
31	Құқық қорғау органдарының қызметкерлері үшін мінез-құлық кодексі. БҰҰ Бас Ассамблеясы 1979 жылғы 17 желтоқсанда қабылданған Адам құқықтары жөніндегі халықаралық құжаттар	Москва 2000

32	Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы. БҰҰ Бас Ассамблеясы 1948 жылғы 10 желтоқсанда мақұлдады және жариялады. Адам құқықтары жөніндегі халықаралық құжаттар.	Москва 2000
33	Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің «Тергеуге, алдын ала тергеуге, прокуратураға немесе сотқа шағымдануына байланысты шығындардың орнын толтыру тәртібі мен мөлшері және жеке тұлғаларға сыйақы төлеу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің 1992 жылғы 25 ақпандағы № 152 қаулысы 30.11.1998 ж	Егемендік Қазақстан 1998
34	Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 29 желтоқсандағы «Адвокат төлейтін құқықтық көмек көлемін анықтау және қорғау мен өкілдіктің шығындарын өтеу туралы» № 1110 қаулысы.	Егемендік Қазақстан 2015
2. Негізгі әдебиеттер		
35.	Н.А. Назарбаев «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ».	Егемен Қазақстан 17.01.2014
36.	Н.А. Назарбаев «Стратегия «Қазақстан 2050»: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты».	Егемен Қазақстан 15.12.2012.
37.	Н.А. Назарбаев «Болашақтың іргесін бірге қалаймыз!». Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан халқына Жолдауы 28.01.2011.	Егемен Қазақстан 29.01.2011
38.	Н.А. Назарбаев «Жаңа он жылдық – жаңа экономикалық өрлеу – Қазақстанның жаңа мүмкіндіктері» Қазақстан Республикасының Президентінің Қазақстан халқына жолдауы	Егемен Қазақстан 29.01.2011
39.	Н.А. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы «Дағдарсыз жаңару мен дамуға».	Егемен Қазақстан, 2009
40	Н.А. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы «Жаңа Қазақстан жаңа әлемде».	«Егемен Қазақстан», 2007
41	Н.А. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы Қазақстан Тәуелсіз, қауіпсіз тиімді қоғамға	Егемен Қазақстан 2000
42	Н.А. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы Қазақстан -2030.	«Егемен Қазақстан», 1997
43	Н.А. Назарбаев ХХІ ғасырдың табалдырығында.	Алматы, 1996
44	Қазақстан Республикасы Президентінің - Елбасы Н.Ә. Назарбаев Қазақстан халқына 10.01.2018 ж. «Төртінші индустриалды революция жағдайында дамудың жаңа мүмкіндіктері»	Егеменді Қазақстан 2018
45	Азаров В.А. Деятельность органов дознания, предварительного следствия и суда по охране имущественных интересов граждан.	Омск, 1990

46.	Азаров В.А., Таричко Ю.И. Функции судебного контроля в истории, теории и практике уголовного процесса России.	Омск, 2004
47.	Алексеев Н.С., Даев В.Г., Кокорев Л.Д. Очерк развития науки советского уголовного процесса.	Воронеж, Изд-во Воронежск. универ.1980
48.	Анашкин Г.З., Перлов И.Д. Возобновление дел по вновь открывшимся обстоятельствам.	Москва, 1982
49.	Акшулаков Р.Б., Биржанов Б.К. Предварительное следствие по разбою (Примерные образцы процессуальных документов).	Караганда, 2017.
50.	Ахпанов А.Н. Проблемы уголовно-процессуального принуждения в стадии предварительного расследования.	Алматы Жетіжаргы 1997
51.	Ахпанов А.Н. Возбуждение уголовного преследования и применение мер процессуального принуждения.	Караганда, 2000
52.	Ахпанов А.Н., Андреев В.И. Безопасность участников уголовного процесса.	Алматы, Жетіжаргы 2002
53.	Ахпанов А.Н., Насыров Г.Х. Арест в качестве меры пресечения: проблемы судебного контроля и санкционирования.	Алматы, 2005
54.	Ахпанов А.Н., Кусаинов Ш.К. Привлечение в качестве обвиняемого в уголовном судопроизводстве Республики Казахстан.	Караганда, 2005
55.	Багаутдинов Ф.Н. Обеспечение имущественных прав личности при расследовании преступлений.	Москва, 2002
56.	Бастрыкин А.И. Взаимодействие советского уголовно-процессуального и международного права.	Ленинград: ЛГУ, 1986
57.	Баранов А.М. Состязательность в уголовном процессе.	Омск, 1998
58.	Башиев Ж.Н. Общие принципы исламского права, теория доказательств и система наказания.	Алматы: Жеті жарғы 1996
59.	Бедняков Д.И. Не процессуальная информация и расследование преступлений.	М.оскваЮри д. лит., 1991
60.	Безлепкин Б.Т. Возмещение ущерба, причиненного незаконными действиями органов дознания, предварительного следствия, прокуратуры и суда.	Москва, 1985
61.	Бекжанов А.А., Ташибаев К.У., Турсынов Е.Т. Производство дознания по УПК РК.	Караганда, 1998
62.	Белоусов А. В. Процессуальное закрепление доказательств при расследовании преступлений.	Москва, 2001
63.	Боботов С. В. Откуда пришел к нам суд присяжных?	Москва, 1994
64.	Божьев В.П. Уголовно-процессуальные правоотношения.	Москва: Юрид. лит., 1975
65.	Быков В.М., Ломовский В.Д. Приостановление производства по уголовному делу.	Москва, 1978.
66.	Быховский И.Е. Процессуальные и тактические вопросы проведения следственных действий.	Волгоград, 1977
67.	Бычкова С.Ф. Судебная экспертиза: научные, организационно-правовые и методические основы.	Алматы, 2002

68.	Бычкова С.Ф. Организация назначения и производства судебной экспертизы.	Алматы, 1999
69.	Бычкова С.Ф. Становление и тенденции развития науки о судебной экспертизе.	Алматы, 1994
70.	Бычкова С.Ф., Гинзбург А.Я. Следственные действия по УПК РК.	Алматы, 1998
71.	Варфоломеева Т.В. Производные вещественные доказательства.	Москва, 1980
72.	Ветрова Г.Н. Уголовно-процессуальная ответственность.	Москва: Наука, 1987
73.	Виницкий Л.В. Теория и практика освидетельствования на предварительном следствии.	Караганда, 1982
74.	Владимиров Л. Е. Суд присяжных. Условия действия института присяжных и метод разработки доказательств.	Харьков, 1873
75.	Волеводз А.Г. Международный розыск, арест и конфискация полученных преступным путем денежных средств и имущества.	Москва, 2000
76.	Выдря М.М. Уголовно-процессуальные гарантии в суде.	Краснодар, 1980
77.	Гаврилов А.К., Закатов А.А. Очная ставка.	Волгоград, 1978
78.	Газетдинов Н.И. Деятельность следователя по возмещению материального ущерба.	Казань, 1990
79.	Гесснер Р., Херцог У. За фасадом права: Методы новой тайной полиции.	Москва, 1990
80.	Гинзбург А.Я. Опознание в следственной, оперативно-розыскной и экспертной практике.	Алматы.: ВСШ МВД РК, 1995
81.	Гинзбург А.Я. Основы оперативно-розыскной деятельности.	Алматы, 1997
82.	Гинзбург А.Я. Проведение экспертизы при расследовании преступлений органами внутренних дел.	Караганда: ВШ МВД СССР, 1987
83.	Глазырин В.Ф., Кругликов А.П. Следственный эксперимент.	Волгоград, 1983
84.	Горский Г.Ф. и др. Проблемы доказательств в советском уголовном процессе.	Воронеж, 1978
85.	Григорьев В.Н. Задержание подозреваемого органами внутренних дел.	Ташкент: ТВШ МВД СССР, 1989
86.	Громов Н.А. Вновь открывшиеся обстоятельства в уголовном процессе.	Москва 1999
87.	Гуляев А.П. Процессуальные сроки в стадиях возбуждения уголовного дела и предварительного расследования	Москва, 1976
88.	Гуляев А.П. Следователь в уголовном процессе.	Москва, 1981
89.	Давлетов А.А. Основы уголовно - процессуального познания.	Свердловск, 1991
90.	Даев В.Г. Взаимосвязь уголовного права и процесса.	Ленинград: Изд-во ЛГУ, 1982
91.	Доля Е.А. Использование в доказывании результатов оперативно-	Москва:

	розыскной деятельности.	Спарк, 1996
92.	Дорошков В.В. Частное обвинение. Правовая теория и судебная практика.	Москва, 2000
93.	Доскалиева Л.Е. Участие третьих лиц при расследовании преступлений	Павлодар, 2005
94.	Доспулов Г.Г. Оптимизация предварительного следствия.	Алма-Ата, 1984
95.	Дубинский А.Я. Исполнение процессуальных решений следователя. Правовые и организационные проблемы.	Киев, 1984
96.	Ефимичев С.П. и др. Допрос.	Волгоград, 1978
97.	Ефимичев С.П. и др. Следственный осмотр.	Волгоград, 1983
98.	Жалыбин С.М. Правовое положение адвоката в уголовном судопроизводстве.	Алматы, 1998
99.	Жалыбин С.М. Защита прав граждан в уголовном судопроизводстве.	Алматы, 2002
100.	Журсимбаев С.К. Обеспечение прокурором прав личности на предварительном следствии.	Алматы, 2000
101.	Журсимбаев С.К. Роль прокурора при отправлении уголовного правосудия.	Алматы, 2001
102.	Журсимбаев С.К. Прокурорский надзор за законностью расследования преступлений органами внутренних дел.	Алматы, 2002
103.	Журсимбаев С.К. Прокурорский надзор в Казахстане.	Алматы, 2003.
104.	Журсимбаев С.К., Уголовно—процессуальное право Республики Казахстан., Учебник. /Общая часть/ Досудебное производство.	Алматы 2011
105.	Завотпаева А.Т. Особенности расследования преступлений в сфере высоких информационных технологий.	Караганда, 2008.
106.	Загорский Г.И. Судебное разбирательство по уголовному делу.	Москва, 1965
107.	Зинатуллин З.З., Салахов М.С., Чулюкин Л.Д. Подследственность уголовных дел.	Казань, 1986
108.	Зинатуллин З.З. Уголовно-процессуальное принуждение и его эффективность.	Казань: Изд-во Казанс. универ., 1981
109.	Зинченко И.А. Вещественные доказательства при расследовании преступлений.	Ташкент, 1991.
110.	Золотых В.В. Проверка допустимости доказательств в уголовном процессе.	Ростов-на-Дону, 1999
111.	Исаев А.А. Специальные познания в уголовном судопроизводстве.	Алматы, 2001
112.	Ищенко П.П. Специалист в следственных действиях: уголовно-процессуальный и криминалистический аспект.	Москва, 1990
113.	Кадацкий С.Н. Основания и процессуальный порядок соединения и выделения уголовных дел.	Караганда, 2017
114.	Калашникова Н. Судебное разбирательство по делу.	Москва, 1962
115.	Канафин Д.К. Гарантии прав личности в уголовном судопроизводстве.	Алматы, 2005

116.	Канафин Д.К. Понятие и дифференциация процессуальной формы уголовного судопроизводства.	Алматы, 1998
117.	Капсаямов К.Ж. Уголовно-процессуальное принуждение: гарантии, принципы, реализация.	Астана, 2001
118.	Капсаямов К.Ж. Уголовное преследование и способы собирания доказательств.	Астана, 2001
119.	Капсаямов К.Ж. Меры пресечения в системе уголовного преследования.	Астана, 2004
120.	Капсаямов К.Ж., Капсаямова С.С. Уголовное преследование в органах дознания.	Астана, 2002
121.	Карнеева Л.М. Доказательства в советском уголовном процессе.	Волгоград, 1988
122.	Карнеева Л.М. Привлечение к уголовной ответственности. Законность и обоснованность.	Москва, 1971
123.	Кипнис Н.М. Допустимость доказательств в уголовном судопроизводстве.	Москва: Юрист, 1995
124.	Ковалев М.А. Прокурорский надзор за обеспечением прав личности при расследовании преступлений.	Москва: Издат-во МГУ, 1981
125.	Когамов М.И. Краткий научно-практический комментарий к главам нового УПК РК.	Алматы, 1998
126.	Когамов М.И. Предварительное расследование уголовных дел: состояние, организация, перспективы.	Алматы, 1998
127.	Козырев Г.Н. Судебная проверка законности и обоснованности ареста.	Н-Новгород, 1994
128.	Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации / Под общ.ред. В.И. Радченко.	Москва, 2003
129.	Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации в редакции Федерального закона. / Под ред. А.Я. Сухарева.	Москва, 2002
130.	Корневский Ю.В., Токарева М.Е. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности в доказывании по уголовным делам.	Москва, 2000
131.	Корякин И.П. Иммуниет в уголовном судопроизводстве (генезис и гносеология).	Алматы, 2004
132.	Крылов Н.Ф., Бастрыкин А.И. Розыск, дознание, следствие.	Ленинград, 1984
133.	Курс советского уголовного процесса. Общая часть / Под ред. А.Д. Бойкова и И.И. Карпеца.	Москва: Юрид. лит., 1989
134.	Куцова Э.Ф. Гарантии прав личности в советском уголовном процессе (предмет, цель, содержание).	Москва, 1973
135.	Ландо А.С. Представители несовершеннолетних обвиняемых в уголовном процессе.	Саратов, 1977
136.	Ларин А.М. Работа следователя с доказательствами.	Москва, 1966
137.	Ларин А.М. Расследование по уголовному делу. Планирование, организация.	Москва, 1970

138.	Ларин А.М. Расследование по уголовному делу: процессуальные функции.	Москва, 1986
139.	Ларин А.М. Уголовный процесс: структура права и структура законодательства.	Москва, 1985
140.	Леви А.Л., Михайлов А.И. Обыск. Справочник следователя.	Москва, 1983
141.	Лившиц Ю.Д., Рзаев А.А., Сотников Н.И., Ташибаев К.У. Дознание в органах внутренних дел Казахской ССР.	Караганда: КВШ МВД СССР, 1990
142.	Липец А.Я. и др. Законность и обоснованность предъявления обвинения.	Москва, 1988
143.	Лупинская П.А. Пересмотр приговоров, определений и постановлений, вступивших в законную силу, в порядке судебного надзора.	Москва, 1978
144.	Лупинская П.А. Решения в уголовном судопроизводстве, их виды, содержание и форма.	Москва, 1976
145.	Мазалов А.Г. Гражданский иск в уголовном процессе.	Москва, 1977
146.	Мазур Н.В. Адвокат представитель – потерпевшего на досудебных стадиях уголовного процесса.	Караганда, 2004
147.	Мартынчик Е.Г. Гарантии прав обвиняемого в суде первой инстанции.	Кишинев, 1975.
148.	Мартынчик Е.Г., Радьков В.П., Юрченко В.Е. Охрана прав и законных интересов личности в уголовном судопроизводстве.	Кишинев, 1982
149.	Марфицин П.Г. Общие условия производства предварительного расследования.	Омск, 1996
150.	Махов В.Н. Использование знаний сведущих лиц при расследовании преступлений.	Москва, 2000
151.	Мешков В.М., Попов В.Л. Оперативно-розыскная тактика и особенности легализации полученной информации в ходе предварительного следствия.	Москва, 1999
152.	Мирецкий С.Г. Приговор суда.	Москва, 1989
153.	Митрохин Н.П. Законность и демократизм предварительного следствия	Минск, 1979
154.	Михайлова Т.А. Производство по применению принудительных мер медицинского характера.	Москва, 1987
155.	Москалькова Т.Н. Этика уголовно-процессуального доказывания (стадия предварительного расследования).	Москва, 1996
156.	Нажимов В.П. Типы, формы и виды уголовного процесса.	Калининград, 1977
157.	Нарикбаев М. С., Юрченко Р. Н., Алиев М. М. Актуальные вопросы применения нового уголовного и уголовно-процессуального законодательства.	Астана, 1999
158.	Николюк В.В., Кальницкий В.В., Шаламов В.Г. Истребование предметов и документов в стадии возбуждения уголовного дела.	Омск, 1990

159.	Николук В.В., Кальницкий В.В. Уголовно-процессуальная деятельность по применению принудительных мер медицинского характера.	Омск, 1990
160.	Никулин Е.С. Возмещение ущерба, причиненного правонарушением.	Москва, 1983
161.	Нургалиев Б.М. Организованная преступная деятельность (уголовно-правовые, процессуальные и криминалистические аспекты).	Караганда: КВШ ГСК РК, 1997
162.	Оспанов С.Д. Уголовный процесс Республики Казахстан. (Общая часть).	Алматы, 2003
163.	Пашкевич П.Ф. Процессуальный закон и эффективность уголовного судопроизводства.	Москва, 1985
164.	Петрухин И.Л. Свобода личности и уголовно-процессуальное принуждение.	Москва, 1985
165.	Питерцев С.К. Составление обвинительного заключения.	Ленинград, 1988
166.	Примерные образцы уголовно-процессуальных актов досудебного производства / Под ред. Ахпанова А.Н., Сарсенбаева Т.Е.	Астана, 2000
167.	Птицын А.Г. Использование оперативно-розыскной информации на предварительном следствии	Киев, 1977
168.	Резник Г.М. Внутреннее убеждение при оценке доказательств.	Москва, 1977
169.	Руководство для следователей / Под ред. Н.А. Селиванова, В.А. Снеткова.	Москва, 1998
170.	Савицкий В.М. Очерк теории прокурорского надзора в уголовном судопроизводстве	Москва: Наука, 1975
171.	Саркисянц Г.П. Понятия в советском уголовном процессе.	Ташкент, 1975
172.	Сарсенбаев Т.Е. Теория и практика охраны прав и законных интересов беспомощных жертв преступления в досудебном производстве.	Москва, 2005
173.	Сарсенбаев Т.Е. Лица, участвующие в уголовном процессе. Институт отвода: Комментарий к УПК РК.	Астана, 2001
174.	Сарсенбаев Т.Е., Хан А.Л. Уголовный процесс. Досудебное производство.	Астана, 2000
175.	Саханова Н.Т. Состязательность в уголовном процессе Республики Казахстан.	Караганда, 2011
176.	Саханова Н.Т., Майлыбаева Н.Б., Науанова Термины и понятия по уголовному процессу (Русско-казахско-английский словарь)	Караганда, 2013
177.	Саханова Н.Т., Жукобаев А.А., Майлыбаева Н.Б. Қазіргі кезеңдегі сотқа тергеп-тексерудің мәселелері.	Қарағанды, 2017
178.	Сборник нормативных правовых актов о прокуратуре Республики Казахстан.	Алматы, 1997
179.	Свиридов М.К. Сущность и предмет стадии исполнения приговора.	Томск, 1973
180.	Следственные действия.	Волгоград, 1984
181.	Сидорин П.Н. Особенности расследования преступлений, совершенных несовершеннолетними.	Минск, 1984
182.	Смирнов С.В. Деятельность следователя по обеспечению возмещения материального ущерба и возложенной конфискации имущества.	Караганда, 1990

183	Смышляев А.С. Ответственность участников уголовного процесса за нарушение норм уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан.	Караганда, 2017
184	Стецовский Ю.И. Уголовно-процессуальная деятельность защитника.	Москва, 1982
185	Стецовский Ю.И., Ларин А.М. Конституционный принцип обеспечения обвиняемому права на защиту.	Москва, 1988
186	Стойко Н.Г. Недоказанность обстоятельств уголовного дела.	Красноярск, 1984
187	Сысалов М.П. Оперативно-розыскная деятельность в Республике Казахстан. Учебное пособие.	Алматы, 2002
188	Строгович М.С. Право обвиняемого на защиту и презумпция невиновности.	Москва, 1984
189	Стецовский Ю.И., Ларин А.М. Конституционный принцип обеспечения обвиняемому права на защиту.	Москва, 1988
190.	Ташибаев Қ.Ө. Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу құқығы. Лекциялар жинағы.	Қарағанды, 2009
191.	Ташибаев Қ.Ө. Қылмыстық іс жүргізу. Лекциялар жинағы.	Қарағанды, 1998
192.	Ташибаев К.У., Кусаинов Ш.К., Копбаев Д.З., Тасиров И.Ж., Ташибаева А.К., Косенбеков М.М. Алдын ала тергеу сатысындағы құжаттар үлгілері.	Қарағанды, 2001
193	Ташибаев К.У., Турсынов Е.Т., Кусаинов Ш.К., Копбаев Д.З. Іс жүргіземін десең.	Астана, 2001
194	Темушкин О.П. Организаионно-правовые формы проверки законности и обоснованности приговоров.	Москва, 1979
195	Толеубекова Б.Х. Уголовно-процессуальное право РК. Общая часть.	Алматы, 1998
196	Толеубекова Б.Х. Уголовно-процессуальное право РК. Академический курс. Часть общая. В 2-х кн.	Алматы, 2005
197	Толеубекова Б.Х., Капсалямов К.Ж., Шнарбаев Б.К., Бекишев Д.К. Уголовно-процессуальное право РК. Часть особенная. Досудебные стадии.	Алматы, 2001
198	Томин В.Т. Острые углы уголовного судопроизводства.	Москва, 1991
199	Томин В.Т., Якупов Р.Х., Дунин В.А. Процессуальные документы, сроки и судебные издержки в уголовном судопроизводстве.	Омск, 1973
200	Тубелец А.К. Рассмотрение уголовных дел.	Киев, 1984
201	Тукиев А.С. Заочное уголовное судопроизводство.	Караганда, 2007
202.	Уголовный процесс // Под ред. П.А. Лупинской.	Москва, 2001
203	Уголовный процесс Казахской ССР // Под ред. А.М. Мамутова и Ю.Д. Лившица. ч. 1 Общая. - Алма-Ата, 1989; ч. 2. Особенная. Движение уголовного дела.	Алма-Ата, 1991
204	Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан. (Общая часть). Комментарий.	Алматы, 2002
205	Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан.	Алматы,

	(Особенная часть). Комментарий.	2003
206	Учебник уголовного процесса // Под ред. А.С. Кобликова.	Москва, 1995
207	Фаткуллин Ф.Н. Общие проблемы процессуального доказывания.	Казань, 1976
208	Фаткуллин Ф.Н. Изменение обвинения.	Москва, 1971
209	Филиппов П.М., Темушкин О.П. Деятельность следователя по возмещению материального ущерба и обеспечению конфискации.	Волгоград, 1983
210	Ханов Т.А., Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан. Курс лекций.	Караганда: КЮИ МВД РК, 2010
211	Ханов Т.А. Имущественные вопросы в уголовном судопроизводстве Республики Казахстан. Автореф. дисс. ... докт. юрид. наук.	Алматы, 2006
212	Ханов Т.А. Теория и практика применения залога в уголовном судопроизводстве РК.	Караганда: КЮИ МВД РК, 2000
213.	Ханов Т.А. Обеспечение имущественных прав личности при применении мер принуждения в уголовном судопроизводстве Республики Казахстан.	Караганда, 2006
214	Ханов Т.А. Имущественные вопросы в уголовном судопроизводстве Республики Казахстан.	Караганда, 2006
215	Харитонов А.Н., Деришев Ю.В. Органы предварительного следствия: история становления, система, структура, функция контроля преступности, направления реформирования.	Волгоград, 1997
216	Чувилев А.А. Привлечение следователем и органом дознания лица в качестве подозреваемого по уголовному делу.	Москва, 1982
217	Чувилев А.А., Сергеев А.И., Даньшина Л.И. Применение органами расследования меры пресечения - заключение под стражу.	Москва, 1995
218	Шарафутдинов Ш.Ф. Соединение и выделение уголовных дел и материалов в советском уголовном процессе.	Уфа, 1990
219	Швецов В.И. Исполнение приговора в советском уголовном процессе.	Москва, 1982
220	Шейфер С.А. Следственные действия. Система и процессуальная форма.	Москва, 1981
3. Қосымша әдебиеттер		
221	Квашис В.Е., Вавилова Л.В. Зарубежное законодательство и практика защиты жертв преступлений.	М.: ВНИИ МВД России, 1996
222	Ларин А.М. Презумпция невиновности.	М., 1982
223	Ларин А.М. От следственной версии к истине.	М., 1976
224	Михайлов В.А. Меры пресечения в российском уголовном процессе.	М., 1996
225	Михеенко М.М. Доказывание в советском уголовном судопроизводстве.	Киев, 1984
226	Немытина М. В. Российский суд присяжных.	М., 1995
227	Николайчик В.М. Уголовный процесс США.	М., 1981
228	Николук В.В. Уголовно-исполнительное производство в СССР.	Иркутск, 1989

229	Перлов И.Д. Приговор в советском уголовном процессе.	М., 1960
230	Петрухин И.Л. Неприкосновенность личности и принуждение в уголовном процессе.	М., 1989
231	Побегайло Г.Д. Судебные прения в советском уголовном процессе.	- М., 1982
232	Порубов Н.И. Допрос в советском уголовном процессе.	Минск, 1973
233	Правовые и организационные вопросы окончания предварительного расследования с обвинительным заключением.	Волгоград, 1977
234	Селиванов Н.А. Вещественные доказательства.	М., 1971
235	Смыслов В.И. Свидетель в советском уголовном процессе.	М., 1973
236	Соловьев А.Б., Токарева М.Е., Халиулин А.Г. Прокурорский надзор за исполнением законов при расследовании преступлений.	М., 2002
237	Сотников Н.И. Отказ в возбуждении уголовного дела.	Караганда, 1992
238	Строгович М.С. Курс советского уголовного процесса. Т.1. М., 1968. Т.2. М., 1970.	М., 1970
239	Строгович М.С., Ларин А.М., Алексеев Н.С. Советский уголовно-процессуальный закон и проблемы его эффективности.	М., 1979
240	Теория доказательства в советском уголовном процессе.	М., 1973
241	Тертышкин В.М. Доказательства и доказывание в советском уголовном процессе.	Харьков, 1992
242	Филимонов Б.А. Основы теории доказательств в германском уголовном процессе.	М., 1994
243	Фойницкий И.Я. Курс уголовного судопроизводства. В двух томах.	Спб, 1996
244	Хмыров А.А. Косвенные доказательства.	М., 1979
245	Чеджемов Т.Б. Судебное следствие.	М., 1979
246	Элькинд П.С. Сущность советского уголовно-процессуального права.	Л., 1963
247	Элькинд П.С. Толкование и применение норм уголовно-процессуального права.	М., 1967
248	Якимович Ю.К. Структура советского уголовного процесса: система стадий и система производств. Основные и дополнительные производства.	Томск, 1991
249	Якуб М.Л. Показания обвиняемого как источник доказательств в советском уголовном процессе.	М., 1963
250	Якуб М.Л. Процессуальная форма в советском судопроизводстве.	М., 1981
4. Интернет қайнар-көздер		
251	constcouncil.kz/rus/norpb/constrk/http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31494386. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31536713&doc_id2=1005029	2011
252	http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1004024	2012
253	http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1008026	2014
254	http://normativ.uchet.kz/view/9086/	2001
255.	http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1008408	2013
256	http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1007815	2004
257.	http://kazakhstan.news city.info/docs/systemsw/dok_iegqgo. htm	2008
258	http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1018939	2010

259	http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z000000072 , http://medialaw.asia/document/-6633	2000 2010

2.8. Пән бойынша сабақ жүргізудің тақырыптық жоспары
2018-2019 оқу жылының 5 семестрінде заң институтының күндізгі оқу
факультетінің 3 курс курсанттарына (2016ж.- алым)
«Қазақстан Республикасының қылмыстық процестік құқығы, ерекше бөлім»
пәні бойынша оқыту үшін арналған
Кредит саны - 3 (135 сағат)

№	Тақырып нөмірі	Тақырыптардың атауы	дәрістер	Семинар сабақтар	практикалық	КӨӨЖ		КӨЖ
						аудиторлық	аудиториядан тыс	
1.	8	Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы мен қылмыстық теріс қылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері	1	2		1		5
2.	9	Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізудің жалпы шарттары	1	2		1		5
3	10	Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу барысындағы тергеу әрекеттері	1	5	3	1	2	15
4.	11	Тұлғаны күдікті ретінде тану. Процестік келісім қабылданған істер бойынша іс жүргізу	1	1	1	1		5
5.	12	Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы.	1	1	1	1		5
6	13	Қылмыстық істердің соттылығы. Істер бойынша басты сот талқылауының іс жүргізу. Істер бойынша алқабилердің қатысумен іс жүргізу.	1	2			1	5
7.	14	Үкім және үкімдерді тәртіппен қарау. (Апелляциялық кассациялық).		3	3 (шығу)	1	1	10
8.	15	Сот шешімдерін						

		орындау. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастау.	1	2			1	5
9.	16	Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізуі	1	1	1	1		5
10	17	Қылмыстық қудалаудан артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдардың істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері		2	1		1	5
11	18	Есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша сот ісін жүргізу		2	1		1	5
12	19	Қылмыстық сот ісін жүргізу саласындағы халықаралық ынтымастық		1	2		1	5
Барлығы: 3 кредит (135 сағат)			8	24	13	7	8	75

Ескерту: «Үкім және үкімдерді тәртіппен қарау. (Апелляциялық, кассациялық)» № 14 тақырыбы бойынша Қарағанды қаласының соттарына сот процесіне шығып көрсету (бір күнге расписания бойынша (3) үш тәжірибелік сабағы бір күнде сағат 09.00-11.50 дейін және КОӨЖ (1) бір сағат 12.00-12.50 дейін кіргізу қажет. Бірінші күні 301,302,303 және 304 оқу топтары, екінші күні 305,306,307 оқу топтары, үшінші күні 308,309,310 оқу топтары барады.

Тақырыптық жоспар кафедра мәжілісінде талқыланып, мақұлданды:
« 04 » мамыр 2018ж. Хаттама № 22

2.9. Сабақ жоспары

ЕРЕКШЕ БӨЛІМ

Қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі іс жүргізу (5 семестр)

№ 8 - тақырып. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы мен қылмыстық теріс қылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері.

Дәріс

1 сағ.

Дәрістің жоспары

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталу себептері, оның маңызы мен міндеттері.

2. Қылмыстық теріс қылықтар бойынша істерді жүргізудің ерекшеліктері.

Дәріс тезісі

Сотқа дейінгі тергеп-тексеру - сотқа дейінгі тергеп-тексерулердің бірыңғай тізілімінде (СДТБТ) (ЕРДР) қылмыстық құқық бұзушылық туралы ақпаратты тіркеуден басталып қылмыстық өндірісті жабумен немесе айыптау актісін, медициналық немесе тәрбиелік сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы өтінішін, қылмыстық жауаптылықтан босату туралы өтінішін сотқа жіберумен аяқталатын қылмыстық өндірістің сатысы

Іс бойынша іс жүргізуді болдырмайтын мән-жайлар болмаған кезде, қылмыстық құқық бұзушылық белгілерін көрсететін жеткілікті деректерге келесілер жатады

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді себептері:

- 1) қылмыстық құқық бұзушылық не адамның хабарсыз кеткені туралы жеке тұлғаның арызы не мемлекеттік органның лауазымды адамының немесе ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамның хабары;
- 2) кінәсін мойындап келу;
- 3) бұқаралық ақпарат құралдарындағы хабарлар;
- 4) қылмыстық қудалау органының лауазымды адамының дайындалып жатқан, жасалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқық бұзушылық туралы рапорты сотқа дейінгі тергеп-тексеруді бастау себептері болып табылады.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыруға себеп болған кезде анықтаушы, анықтау органы, тергеу бөлімінің бастығы, тергеуші, прокурор өз құзыреті шегінде және Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік кодексінде белгіленген тәртіппен өз қаулысымен қылмыстық істі өз өндірісіне қабылдайды.

Қылмыстық құқық бұзушылық туралы жеке тұлғаның арыздары ауызша және жазбаша болуы мүмкін.

Жазбаша арызға оны берген адам ҚР ҚПК 181 баптың екінші бөлігінде айтылған, арыз иесі туралы мәліметтерді көрсете отырып қол қоюға тиіс.

Кінәсін мойындап келу – адам әлі күдікті деп танылмаған не ол осы қылмыстық құқық бұзушылықты жасады деген күдікпен ұстап алынбаған

кезде, адамның қылмыстық қудалау органына өзі жасаған немесе дайындап жатқан қылмыстық құқық бұзушылық туралы жеке өзі, ерікті түрде, жазбаша немесе ауызша хабарлауы.

Бұқаралық ақпарат құралдарындағы хабар газетте немесе журналда жарияланғанда не радио, теледидар немесе телекоммуникациялық желілер арқылы таратылғанда, ол сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына себеп бола алады.

Қылмыстық құқық бұзушылық туралы мәліметтерді анықтау мына жағдайларда:

1) өзінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде анықтау органының қызметкері, тергеуші, прокурор қылмыстық құқық бұзушылықтың куәсі болғанда не қылмыстық құқық бұзушылықтың ізін немесе салдарын ол жасалған бойда анықтағанда;

2) қылмыстық қудалау органының лауазымды адамы, прокурор өз өкілеттіктерін жүзеге асыру кезінде қылмыстық құқық бұзушылық туралы мәліметтерді алғанда, олар сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына себеп болады.

Қылмыстық теріс қылық - қоғамға зор қауіп төндірмейтін, болмашы зиян келтірген не адамның жеке басына, ұйымға, қоғамға немесе мемлекетке зиян келтіру қатерін туғызған, оны жасағаны үшін айыппұл салу, түзеу жұмыстары, қоғамдық жұмыстарға тарту, қамаққа алу түріндегі жаза көзделген, айыпты жасалған іс-әрекет (әрекет не әрекетсіздік) танылады.

Анықтау органы күдіктіге қатысты, егер ол анықталған болса, тез арада қылмыстық теріс қылық туралы хаттама толтырады. Күдікті жоқ болған жағдайда жауаптылыққа тарту мерзімінің ескіруі шегінде хаттама қылмыстық теріс қылықтың анықталған сәтінен бастап толтырыла алады.

Егер қылмыстық теріс қылық жағдайларын анықтау, оны жасаған тұлға туралы ақпаратты анықтау, оның мүмкін болған жерін анықтау қажеттілігі болған жағдайда хаттама үш тәліктен аспайтын мерзімде толтырылуы мүмкін.

Егер де сараптама жүргізу немесе маманның қорытындысы қажет болған жағдайда қылмыстық теріс қылық туралы хаттама тиісті қорытынды алған сәттен бастап бір тәулік ішінде толтырылады.

Жасалған қылмыстық теріс қылық жағдайлары бойынша күдіктіге қатысты хаттама толтырылады, онда: оны құрудың уақыты мен жері, хаттама кіммен толтырылады, күдіктінің тұлғасы туралы ақпарат, қылмыстық теріс қылықтың орын алған жері мен уақыты, қылмыстық теріс қылықты дәлелдейтін жағдайлар, негіздер, зардаптары және т.б. көзделген.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын тұлға қылмыстық теріс қылықтың жағдайларын анықтау үшін күдіктіден, жәбірленушіден, куәлардан жауап алады, күдікті туралы мәліметті хаттамаға енгізу үшін шараларды жүзеге асырады, қажет болған жағдайда ҚР ҚПК көзделген қарау, алу, және басқа да процесуалдық тергеу әрекеттерін жүргізеді.

Анықтау органының бастығы хаттаманы және оған қоса тіркелген материалдарды зерттеп, хаттамаға келісім береді, кейіннен барлық

материалдар күдіктіге танысу үшін беріледі. Бұл туралы тиісті белгі хаттамаға белгі қойылады.

Күдікті хаттамамен және материалдармен танысқаннан кейін анықтау органының бастығы қылмыстық істі прокурорға жолдайды.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арыздарды және хабарламаларды бірінғай сотқа дейінгі тергеп-тексерудің тізіліміне тіркедің және қабылдаудың тәртібі.

2. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы тіркелген арыз немесе хабарламаны тергеулігі бойынша жіберудің негіздері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына себептер: арыз, қылмыстық құқық өз кінәсін мойындап келу; бұқаралық ақпарат құралдарында қылмыстық құқық бұзушылық туралы хабарлама; қылмыстық құқық бұзушылықтың анықталғаны туралы баянат

2. Қылмыстық теріс қылық туралы істер бойынша хаттамалық нысанда сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізудің негіздері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағ.

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы мен қылмыстық теріс қылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Қылмыстық істі өз өндірісіне алу туралы қаулыны құрастырыңыз.
2. Ауызша арызды қабылдау хаттамасын толтырыңыз.

КООЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы дегеніміз не?
2. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арыз немесе хабарлама тіркелместен бұрын кейінге қалдырылмайтын тергеу әрекеттерін қылмыстық қудалау органы жүргізуге құқылы ма?
3. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы дөмалақ арыздар сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына негіз бола алады ма?
4. Қылмыстық қудалау органдарымен анықталған қылмыстар туралы мәліметтер қандай нысанда көрінуі мүмкін?
5. Процестік қайнар көздерден емес алынған мәліметтер сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына негіз бола алады?
6. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арыз бен хабарлама тіркелмей тұрып қандай тергеу әрекеттері орын алуы мүмкін?
7. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің бастапқы сатысында дәлелдеу орын алады ма? Егер орын алатын болса, оның шектері қандай?
8. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталғандығы туралы прокурор қанша уақытта хабарланады?
9. Өз кінәсін мойындап келгенде, ол жалған сөз жеткізгені үшін қылмыстық жауаптылық көзделетіні туралы ескертіледі ме?
10. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арыз немесе хабарламаны қабылдаудан бас тартуға қылмыстық қудалау органының қызметкері құқылы ма?
11. Қандай жағдайларда жәбірленушінің арыздары тергеулігі бойынша жіберілуге жаталы?
12. Қылмыстық теріс қылық туралы хаттама қанша мерзімде құрылуы қажет?

13. Егер де тұлға бірнеше қылмыстық құқық бұзушылық жасаған болса, оның ішінде қылмыстық теріс қылық сотқа дейінгі тергеп-тексеру қандай нысанда жүргізіледі?

14. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы хабарлаған тұлғаға қандай құжат беріледі?

15. Штаттан тыс жағдайлар туындаған кезде сотқа дейінгі тергеп-тексерудің тіркеу тәртібі?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектілеу:

1. Қазақстан Республикасының Бас Прокурорының 2014 ж. 19 қыркүйектегі «Қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы арыздар мен хабарламаларды қабылдау және тіркеу, сонымен қатар Сотқа дейінгі тергеудің бірыңғай тізілімін жүргізу Қағидасын бекіту туралы» (23.09.2016ж. өзг. мен толық. енгізілген).

2. Қазақстан Республикасының 2007 ж. 12 қаңтардағы №221-III Заңы «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (04.12.2015ж. өзг. мен толық. енгізілген)

3. Қазақстан Республикасының 2003 ж. 7 қаңтардағы №370-II Заңы «Электрондық құжат пен электрондық сандық қолтаңба туралы» (24.11.2015ж. өзг. мен толық. енгізілген).

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 9 - тақырып. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізудің жалпы шарттары

Сұрақ қою біліктілігі -
Ақыл мен ойдың маңызды
және қажетті белгісі
И. Кант

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Тергеулік түсінігі мен оның белгілері.
2. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің органдары, нысандары және сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімі оны ұзарту тәртібі.

Дәріс тезісі

Қылмыстық істің тегеулігі атты құбылысты зерттеуді бастамас бұрын оған ғылымды қажет ететін анықтама беру қажет. Қолданыстағы Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде қылмыстық сот өндірісінің аталған институтының нормативтік түсінігі бекітілген. Бұдан

басқа аталған құбылысты теоретикалық (ғылыми) және тәжірибелік (құқық қолданушы) жақтарынан қарастыру қажет.

ҚР ҚПК 7 б. 46 т. сәйкес «Тергеулік» - осы қылмыстық құқық бұзушылықты тергеп-тексеруді қандай да бір қылмыстық қудалау органының құзыретіне жатқызатын, осы Кодексте белгіленген белгілердің жиынтығы.

Тергеулік –белгілердің жиынтығына сәйкес қылмыстық істің белгілі бір органның тергелуіне жататындығы түсініледі. Жасалған қылмыстың түріне, оны жаслу орнына, оны кім жасағанын куәландыратын жағдайларына байланысты тергеулік түрлері ажыратылады: заттық (түр), жеке, аймақтық, істердің байланысы, баламалы.

Осылайша: тергеулік дегеніміз - осы қылмыстық құқық бұзушылықты тергеп-тексеруді қандай да бір қылмыстық қудалау органының құзыретіне жатқызатын белгілердің жиынтығы. Жасалған қылмыстың түріне, оның жасалу орнына, оны кім жасағандығын куәландыратын жағдайларына байланысты тергеулік түрлері анықталады: заттық, жеке, территориалдық, істердің байланысы бойынша, баламалы және аралас.

Тергеулік–бұл алдын ала тергеу не анықтауды жүргізуге міндетті және құқылы нақты орган бекітілетін заңда бекітілген заң белгілерінің жиынтығы.

Тергеуліктің келесі түрлерге ажыратылады:

- заттық (тектік);
- жеке;
- баламалы;
- территориалдық (жергілікті);
- істердің байланысы бойынша;
- аралас (жеке-заттық).

Алдын ала тергеу – бұл процеске қатысушылардың құқықтарын жүзеге асырудағы және әділетті орнатудағы кепілді максималды түрде қамтамасыз ететін сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мейілінше толық нысаны. Алдын ала тергеу үшін толық көлемде тергеудің жалпы шарттары әрекет етеді, онда оның барлы қинституттары жүзеге асырылған және жоғарыда көзделген барлық сатылар нақты бөлінген. Осыған қоса, алдын ала тергеудің процестік тәртібі медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы, кәмелетке толмағандарға қарсы және артықшылықтары мен иммунитеттері бар тұлғаларға қатысты қылмыстық істермен күрделенуі мүмкін екенін есепке алып отырған жөн.

Алдын ала тергеу – тергеудің негізгі нысаны. Ол анықталады:

- біріншіден, заң шығаруша тергеп-тексерудің бұл нысанына қылмыстық істердің көп бөлігін жатықзады (Қазақстан Республикасының ҚПК 187 б.);
- екіншіден, егер прокурор қажетті деп таныса, алдын ала тергеуді анықтау органының құзыретіне кіретін қылмыстық істер бойынша да жүргізіледі (Қазақстан Республикасының ҚПК 193 б. 1 б. 12 т.);

- үшіншіден, Қазақстан Республикасының ҚПК 189 б. 5 б. Көзделген талаптарының бар болуына байланысты анықтау органы да қылмыстық іс бойынша алдын ала тергеу жүргізе алады.

Анықтау — іс бойынша алдын ала тергеу жүргізу міндетті емес анықтау органымен немесе анықтаушымен жүргізілетін сотқа дейінгі тергеп-тексерудің нысаны. Аталған нысанды жүргізудің негіздері мен шарттары: қылмыстық құқық бұзушылықтың қоғамға қауіптілік деңгейінің төмен болуы (анықтау, әдеттегідей, тек ауыр емес және орташа ауырлықтағы қылмыстық құқық бұзушылықтар бойынша жүргізіледі). Тергеудің аталған нысаны анықтау жүргізудің өндірісінде де анықтаушылардың құқықтық мәртебесінде де көрініс тапқан, анықтаудың қысқартылға мерзімі (кейінге қалдырылмайтын тергеу әрекеттері 5 тәулік).

Қылмыстық процестегі материалдарды сотқа дейінгі дайындаудың хаттамалық нысаны – кейбір (заңда көзделген) қылмыстық құқық бұзушылықтардың жағдайларын анықтау органдарымен анықтаудың арнайы тәртібі.

Хаттамалық нысан істің мән-жайлары алдын ала тергеу не анықтау нысанындағы тергеп-тексеру жүргізусіз-ақ анықтала алатын қылмыстық істер бойынша қолданылады. Бұл қылмыстар бойынша іс жүргізу жалпы ережелерге сәйкес жүзеге асырылады.

Қылмыстық құқық бұзушылықта хаттамалық нысан жүргізу белгілерін анықтаған кезде анықтау органы үш тәулік ішінде тергеу әрекеттерін жүргізбей, қылмыстық құқық бұзушылық жағдайларын және құқық бұзушының тұлғасын анықтайды, құқық бұзушыдан және куәлардан сұрау алады, құқық бұзушының соттылығының бар-жоғы туралы анықтаманы, жұмыс орнынан не оқу орнынан мінездемені және қылмыстық істі сотта қарастыруға маңызы бар құжаттарды талап етеді.

Жасалған құқық бұзушылықтың жағдайлары туралы хаттама толтырылады онда құқық бұзушы туралы мәліметтер, қылмыстық құқық бұзушылық орын алған жері, уақыты, себептері, әдістері және зардаптары, сонымен қатар қылмыстық құқық бұзушылықтың орын алғанын және құқық бұзушының кінәсін дәлелдейтін фактілік мәліметтер келтіріледі. Қылмыстық кодекс бойынша қылмыстық құқық бұзушылық сараланады. Хаттамаға барлық материалдар және сотқа шақырылатын адамдар тізімі қоса тіркеледі. Анықтау органының бастығы хаттаманы және қоса тіркелген құжаттарды зерттеп мақұлдайды, кейіннен барлық материалдар күдіктіге танысу үшін ұсынылады, бұл туралы тиісті белгі қойылады. Бұл белгі күдіктінің және қорғаушының (егер бар болса) қолдарымен расталады. Күдікті іс материалдарымен танысқаннан кейін анықтау органының бастығы дереу істі прокурорға жолдайды. Қылмыстық істерді хаттамалық нысанда тергеу барысында адам және азаматтың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау кепілдігі қамтамасыз етіледі.

Жаңа заңда 2010-2020 ж.ж. Қазақстан Республикасының құқықтық саясаты Тұжырымдамасының қылмыстық әрекеттерге екі векторлық тәсіл туралы ережелері жүзеге асырылған.

Жекелей айқанда, халықаралық тәжірибені есепке ала отырып, қылмыстық-жазалаушы әрекеттердің екі бөлімдік жүйесі енгізілген, ол қылмыстық құқық бұзушылықтан және қылмыстық теріс қылықтан тұрады.

Қылмыстық теріс қылықтар қатарына әкімшілік құқық бұзушылық пен қазіргі уақытта қолданыстағы Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы Кодексте қарастырылған қоғамдық қауіптілік деңгейіне дейінгі қылмыстар шегінде орналасқан әрекеттер жатады.

Бұл мемлекет Басшысының тәртіпсіздікке деген шыдамдылықтың жоқтығы қағидасы туралы бекітілуіне сәйкес келеді және күрделі қылмыстардың алдын алады.

Бұдан басқа әкімшілік құқық бұзушылық құрамдарын қылмыстық теріс қылық деңгейіне ауыстыру жауаптылыққа тартылатын тұлғалардың қорғалуын қамтамасыз етеді. Бұл міндетті түрде қорғаушының – кәсіби адвокаттың шақырылуы және қылмыстық-процестік кодексімен бекітілген барлық процестік кепілдер кешенін қолдануы.

Бұл теріс қылықтарды әкімшілік құқық бұзушылық мәртебесінен ауыстыру негізі болып олардың санкциясында әкімшілік қамаудың қарастырылуы немесе әкімшілік қамаудың болу-болмауына қарамастан істің тек сотта қарастырылу мәселесі болды.

Қылмыстық теріс қылықтар құрамына, сонымен қатар кейбір жаңа әрекеттер қосылған. Олар алдын қолданыстағы қылмыстық заңнамада да әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексте де көзделмеген болатын. Мысалы, бұл балық қорын қорғау ережелерін бұзу және т.б.

Қылмыстық теріс қылықты процестік рәсімдеу мәселесіне келетін болсақ, анықтау органы күдіктіге, егер ол анықталған болса, қатысты қылмыстық теріс қылық туралы хатама толтырады. Тұлға анықталмаған болса, онда хаттама жауаптылыққа тарту мерзімінің ескіруін есепке ала отырып, ол анықталған сәттен бастап толтырылады. Қылмыстық теріс қылықтың жағдайларын анықтау, оны жасаған тұлға туралы мәліметтер жинау немесе оның тұрған жерін анықтау қажеттілігі туындағанда қылмыстық теріс қылық туралы хаттама үш тәулік ішінде толтырылады.

Егер де сараптама тағайындау немесе маманның қоырытындысын алу қажеттілігі туындаса, онда олардың қоырытындыларын алған сәттен бастап бір тәулік ішінде қылмыстық теріс қылық туралы хаттамасы толтырылады.

Анықтау органының бастығы хаттаманы және қоса тіркелген құжаттарды зерттеп мақұлдайды, кейіннен барлық материалдар күдіктіге танысу үшін ұсынылады, бұл туралы тиісті белгі қойылады. Бұл белгі күдіктінің және қорғаушының (егер бар болса) қолдарымен расталады. Күдікті іс материалдарымен танысқаннан кейін анықтау органының бастығы дереу істі прокурорға жолдайды.

Прокурор қылмыстық істі зерделей отырып – бір тәуліктен кешіктірмей, ал күдікті осы Кодекстің 128-бабының тәртібімен ұсталған істер бойынша сегіз сағаттан кешіктірмей, мынадай әрекеттердің бірін жүргізеді:

1) қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы бекітеді және қылмыстық істі сотқа жібереді;

2) хаттаманы бекітуден бас тартады және қылмыстық істі осы Кодекстің 35 және 36-баптарында көзделген негіздер бойынша тоқтатады;

3) анықтау не алдын ала тергеу жүргізу үшін қылмыстық істі қайтарады;

4) қылмыстық істі жекелеген күдіктілерге қатысты тоқтатады, ол туралы тиісті қаулы шығарып, оның көшірмелерін мүдделі тұлғаларға жібереді және қылмыстық істі сотқа жібереді.

Күдікті осы Кодекстің 128-бабының тәртібімен ұстап алынған жағдайда, қылмыстық теріс қылық туралы іс күдікті нақты ұстап алған кезден бастап отыз алты сағаттан кешіктірілмей прокурорға жіберіледі.

Қылмыстық теріс қылықтар туралы істер сотқа келіп түскен сәттен бастап он бес тәулік ішінде қарастырылуға жатады.

Процесс қатысушылардың өтініші немесе іс бойынша қосымша жағдайларды анықтау қажеттілігі негізінде істі қарастыру мерзімі бір айдан аспайтын мерзімге ұзартылуы мүмкін.

Жазалау ретінде Қазақстан Республикасының аумағына тыс шығару, сонымен қатар егер күдікті ҚПК 128 бабының талаптарымен ұсталған болса, қылмыстық теріс қылықтар бойынша қылмыстық істер сотқа келіп түскен күі қарастырылады.

Қылмыстық теріс қылықтар бойынша қылмыстық істерді сотта қарастырылу барысында прокурордың қатысуы міндетті.

Іс сотқа келіп түскеннен кейін судья істі іс жүргізуге қабылдап және қылмыстық теріс қылық туралы істі қарауға кірісе отырып:

1) істі кімнің қарайтынын, қай істің қаралуға жататынын, кімнің және Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің қай бабының негізінде жауаптылыққа тартылатынын жариялайды;

2) сотталушының, сондай-ақ істі қарауға қатысатын өзге де адамдардың келгеніне көз жеткізеді;

3) іс бойынша іс жүргізуге қатысушылардың жеке басын анықтайды және заңды өкілдері болған кезде – олардың, қорғаушының өкілеттігін тексереді;

4) іс бойынша іс жүргізуге қатысатындардың келмеу себептерін анықтайды және істі көрсетілген адамдардың қатысуынсыз қарау туралы не істі қарауды кейінге қалдыру туралы шешім қабылдайды;

5) қажет болған жағдайларда істі қарау кезінде қатысуы міндетті болып табылатын адамды күштеп әкелу туралы қаулы шығарады, аудармашы тағайындайды;

6) істі қарауға қатысатын адамдарға олардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді;

7) мәлімделген қарсылық білдірулер мен өтінішхаттарды шешеді;

8) қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы, ал қажет кезде істің өзге де материалдарын жария етеді;

9) мыналарға: егер судьяға қарсылық білдіру істің мәні бойынша қаралуына кедергі келтіретін болса, оның өздігінен бас тартуы немесе оған қарсылық білдіру туралы мәлімдеуге; егер қорғаушыға, уәкілетті өкілге,

сарапшыға немесе аудармашыға қарсылық білдіру істің мәні бойынша қаралуына кедергі келтіретін болса, көрсетілген қарсылық білдіруге; істі қарауға қатысатын адамдардың келуі немесе іс бойынша қосымша материалдар талап етіп алдыру қажеттігіне байланысты істі қарауды кейінге қалдыру туралы қаулы шығарады. Қажет болған жағдайда, судья сараптама тағайындау туралы қаулы шығарады.

Судья қылмыстық теріс қылық туралы істі қарап шығып:

1) осы Кодекстің 46-тарауында көзделген тәртіппен айыптау немесе ақтау үкімін шығарады;

2) осы Кодекстің 35 және 36-баптарында көзделген мән-жайлар болған кезде істі тоқтатады;

3) қылмыс белгілері анықталған кезде істі сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу туралы мәселені шешу үшін тиісті прокурорға жібереді.

Қылмыстық теріс қылық туралы соттың шешімі ҚПК көзделген жалпы мерзімдер және тәртіп бойынша тараптармен шағымдалуы мүмкін.

Қылмыстық теріс қылықтар жасағаны үшін Қылмыстық кодекспен күзетпен ұстау жазалау шарасы қарастырылған.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру: нысандары, орны, мерзімдері және оларды ұзарту процедурасы

2. Бұйрықтық іс жүргізу: негізі, мерзімі, сотқа жолдау және сотта қарастыру тәртібі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің жеделдетілген аяқталу тәртібі.

2. Алдын ала тергеу жүзеге асырылатын істер бойынша анықтау органдарының қызметі.

3. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру кезінде процестік бақылау, прокурорлық қадағалау және соттық тексеріс.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізудің жалпы шарттарың жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Сотқа дейінгі тергеу мерзімін ұзарту туралы қаулыны құрастырыңыз.

2. Алдын ала тергеу тағайындау туралы қаулысын толтырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Алдын ала тергеудің міндеттілігі?
2. Қандай қылмыстық істер бойынша алдын ала тергеу міндетті емес?
3. Қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру және хаттамалық нысанды кім жүргізеді?
4. Жеделдетілген сотқа дейінгі тергеп-тексерудің негіздері?
5. Тергеулік деген не?
6. Ішкі істер органдарының тергеушілерінің тергеулігінде қандай қылмыс түрлері бар?
7. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізудің орны?
8. Егер тергеліп отырған қылмыс оның тергеулігіне жатпаса, анықтаушы сол іс бойынша тергеу әрекеттерін жүргізуге құқылы ма?
9. Алдын ала тергудің, анықтаудың және хаттамалық нысандағы сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімдері?
10. Жеделдетілген сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімі?
11. Тергеулігі бойынша қылмыстық істерді беру қалай жүзеге асырылады, мысалы «ІІМ-нен ҰҚК-не»?

12. Қылмыстық істі ПМ-нен ҰҚК-не жіберуге шешімді кім қабылдайды?

13. Қандай істер бойынша жеделдетілген сотқа дейінгі тергеп-тексеру қолданылмайды?

14. Қандай істер бойынша хаттамалық нысанда сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізіледі?

15. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімін ұзарту?

16. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында судья, прокурор, ТБ бастығы мен АБ бастығы қандай құқықтарға ие болады?

16. Бұйрықтық іс жүргізуді қолдану негізі және тәртібі.?

17. Бұйрықтық іс жүргізу тергеп-тексеру бойынша мерзімі ?

18. Қандай жағдайда бұйрықтық іс жүргізу қолданылмайды?

19. Бұйрықтық іс жүргізу бойынша сот талқылауның тәртібі және мерзімі?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының нормативтік қаулысы, 06.12.2002 ж., №25 «Қылмыстық істер бойынша сот ісін жүргізу жариялылығы принципін соттардың сақтауы туралы» (24.12.2014 ж. өзг. мен толық. енгізілген).

2. ҚР Жоғарғы сотының №26 2002 ж. 6 желтоқсандағы нормативтік қаулысы «Қорғануға құқықты реттейтін қылмыстық-процестік заңнаманы қолдану тәжірибесі туралы» (25.06.2010 ж. өзг. мен толық. енгізілген).

// <http://all-docs.ru/index.php?page=7&vi1=134124.000>

№ 10 - тақырып. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу барысындағы тергеу әрекеттері.

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Тергеу әрекеттерінің түсінігі, түрлері, жүйесі.

2. Тергеу әрекеттерін жүргізудің жалпы шарттары мен ережелері.

Дәріс тезісі

«Тергеу әрекеттері» термині нені білдіреді? Қылмыстық-процестік кодексте жиі айтылатын бұл түсінік заңнамалық түрде анықталмаған. Жеке нормаларды салыстыру барысында бұл терминге көлемі бойынша кең және тар мағына беріледі. Бір жағдайларда бұл терминді қолданғанда заң шығарушы процестік қызметтің субъектісін айтады, ал тергеу әрекеттері дегеніміз тергеушінің процестік маңызы бар барлық актілер.

Тергеу әрекеттерінің міндетті белгісі болып оларды сотқа дейінгі іс жүргізу барысында оған құзыретті қылмыстық процесті жүзеге асыратын лауазымды тұлғалармен (тергеуші, анықтаушы, прокурор) жүргізілетіні табылады.

Бас сот талқылау барысында алынған дәлелдемелерді жинауға, зерттеуге және бағалауға бағытталған процестік әрекеттер сот әрекеттері деп аталады.

Тергеу әрекеті тек жеткілікті негіздердің болуымен ғана жүргізіледі, яғни азаматтардың конституциялық құқытары аясына кірумен байланысты жеке тергеу әрекеттерін жүргізу үшін заң санкцияланатын негізді қаулының шығарылуын талап етеді.

Тергеу әрекеттерінің негізін екі элемент құрайды:

- 1. іздестіру (танымдық);
- 2. куәландыратын.

Әрбір нақты тергеу әрекеті белгілі бір элементтердің қолдануын болжайды: сұрау, салыстыру, өлшеу, эксперимент, үлгілеу, суреттеу және т.б.

- Отандық заңнама тергеу әрекеттеріне жатқызады:

-қарап-тексеру (оқиға болған жерді, жергілікті жерді, заттарды, құжаттарды, мәйітті, жануарларды және басқа да объектілерді) (Қазақстан Республикасының ҚПК 219-222 б.б.);

-сараптама тағайындау мен жүргізу (Қазақстан Республикасының ҚПК 270-277 б.б.);

-жауап алу (куәдан, жәбірленушіден (Қазақстан Республикасының ҚПК 214 б.), күдіктіден (Қазақстан Республикасының ҚПК 216 б.), ал кейбір жағдайларда сарапшы мен маманнан (Қазақстан Республикасының ҚПК 285 б.);

-беттестіру (Қазақстан Республикасының ҚПК 218 б.);

-тану үшін көрсету (тірі адамдарды, заттарды, құжаттарды, жануарларды, құрылыстарды, жергілікті жердің учаскелерін, тұлғалардың фотобейнелерін) (Қазақстан Республикасының ҚПК 229-230 б.б.);

-тінту (Қазақстан Республикасының ҚПК 252,254,256,258 б.б.);

-алу (қарапайым заттар мен құжаттарды, мемлекеттік құпияларды құрайтын заттар мен құжаттарды, пошта-телеграф корреспонденциясын) (Қазақстан Республикасының ҚПК 253, 254, 256 б.б.);

-куәландыру (күдіктіні, айыпталушыны, куәні, жәбірленушіні (Қазақстан Республикасының ҚПК 223-224 б.б.);

-тергеу эксперименті (Қазақстан Республикасының ҚПК 258 б.);

-эксгумация (Қазақстан Республикасының ҚПК 225-228 б.б.);

-айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау (Қазақстан Республикасының ҚПК 257 б.);

-сараптамалық зерттеу жүргізу үшін үлгілерді алу (Қазақстан Республикасының ҚПК 262-269 б.б.).

Тергеу әрекеті – бұл қылмыстық-процестік заңнаманың талаптарына сәйкес мемлекеттік мәжбүрлеумен қамтамасыз етілетін уәкілетті тұлғамен жүргізілетін қылмыстық істің жағдайларын анықтауға маңызы бар фактілік мәліметтерді анықтау, бекіту және тексеруге бағытталған және оларды жүргізудің дербес және егжей-тегжейлі рәсімімен және олардың барысы мен нәтижелерін рәсімдеумен сипатталатын процестік әрекеті.

Қазақстан Республикасының ҚПК 111 б. 2 б. тергеу әрекеттерінің басым бөлігінің нәтижесінде анықталатын қылмыстық істің дұрыс шешілуіне маңызы бар нақты деректердің тізімі келтірілген, нақты айтқанда: күдіктінің, айыпталушының, жәбірленушінің, куәнің, қорғалуға құқығы бар куәнің, сарапшының, маманның айғақтары; сарапшының, маманның қорытындысы; процестік әрекеттердің (тінту, алу, куәландыру және т.б.) хаттамалары.

Тергеліп отырған іске байланысты орындалатын, бірақ қылмыстық-процестік заңнамамен бекітілген тәртіпті бұзумен, өмір мен денсаулыққа қауіп төндіретін заңсыз шаралардың қолдануымен не зорлау мен қорқыныш сезімін келтіру арқылы жасалған тергеу әрекеттерін дәлелдеменің қайнар көзі ретінде қарастыруға және дәлелдемені алу мен тексерудің құралдары ретінде қарастыруға болмайды. Бұл туралы заң шығарушы Қазақстан Республикасының ҚПК 197 б. 4 б. нақты ашып көрсеткен, ал Қазақстан Республикасының ҚПК 112 б. дәлелдемелер ретінде жол берілмейтін нақты деректер тізімін келтірген.

Тергеу әрекеттерін заңды және негізді жүргізу, сонымен қатар дәлелдеі ақпараттарды алу мақсатында қылмыстық-процестік заңнама оларды жүргізу барысында сақтауға қажетті шарттар мен талаптарды бекітті. Кейбір талаптар тек жеке тергеу әрекеттеріне таралады, бірақ барлық тергеу әрекеттері институтына қатысты жалпы шарттар да қарастырылған.

Бірінші талап, кез келген тергеу әрекетіне қойылады және оларды жүргізуге жеткілікті негіздердің болуымен сипатталады. Тергеу әрекеттерінің негізділігі жекелей алғанда кім де кімнің құқықтары мен заңды мүдделеріне қысым жасау тек нақты жағдайдың шарттарымен ақталады, яғни олардың қажеттілігінің шегінде орындалуға жол беріледі. Басқа сөзбен айтқанда, тергеу әрекеті тек құқықтық және нақты негіздің бар болғанда ғана жүзеге асырылуы тиіс.

Құқықтық негіз – бұл тергеушіге кез келген тергеу әрекетін жүргізу құқығын беретін қылмыстық-процестік заңнамамен көзделген шарттардың жиынтығы.

Нақты негіз іс бойынша әділетті орнату мүддесінде нақты әрекеттерді орындау қажеттілігін көрсететін нақты деректерді түсіну қажет.

Екінші талап, тергеу әрекеттеріне қойлатыны – олардың міндетті түрде заңды болуы. Ал бұл дегеніміз тергеу әрекетін жүргізу барысында рұқсат берілген және тыйым салынғанның шегін қарастыратын заңмен бекітілген процестік тәртіптің қатаң сақталуы. Осымен тек тергеу әрекетіне қатысушы тұлғалардың құқықтары мен мүдделерінің сақталуының кепілі ғана болмай, сонымен қатар нақты қылмыстық іс бойынша дәлелдеме ретінде келтірілген нақты деректердің іске жататындығы мен қатыстылығын процестік сапалылығы бір уақытта қамтамасыз етіледі.

Тергеу әрекетінің жүргізілуі адамгершілік қағидалар мен нормаларға негізделуі тиіс. Бұны қолданыстағы әрекет етуші қылмыстық-процестік заңнама да талап етеді. Онда азаматтардың жеке өмірі туралы анықталған жағдайларын жариялауға тыйым салынады (Қазақстан Республикасының ҚПК 240 б.); тергеу әрекеттерін жүргізу кезінде азаптауға, зорлық-зомбылық

көрсетуге, қорқытуға және өзге де шараларды, қатыгез қарым-қатынасты қолдануға, сол сияқты оған қатысатын адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіруге жол берілмейді (Қазақстан Республикасының ҚПК 197 б. 4 б.) нақты ашып көрсеткен.

• Қолданыстағы қылмыстық-процестік заңнамасына сәйкес тергеу әрекеттерін жүргізу тек келесі процестік шарттары болған жағдайда ғана жүзеге асырылады:

1. осы әрекетті жүргізуге уәкілетті тұлғаның болуы (тергеуші, анықтаушы, прокурор);

2. қылмыстық –процестік заңнамада құқықтық мәртебесі бекітілген тергеу әрекеттерінің белгіленген қатысушылардың шеңбері болуы (куәгерлер, маман, аудармашы, педагог, тану үшін көрсетілетін тұлғалар – куә, туысқандар, жақын туысқандар);

3. тергеу әрекеттерінің барасы мен нәтижелері тиісті хаттамаларда бекітілуге міндетті (Қазақстан Республикасының ҚПК 199 б.);

4. тергеу әрекеттерін жүргізу кезінде ғылыми-техникалық құралдар қолданылуы және қылмыстық құқық бұзушылықтың іздері мен заттай дәлелдемелерді анықтаудың, тіркеу мен алудың ғылыми негізделген тәсілдері пайдаланылуы мүмкін (Қазақстан Республикасының ҚПК 197 б. 3 б.). Ғылыми-техникалық құралдарды пайдаланудың нәтижелері тергеу әрекетінің хаттамасына қоса тіркеледі: фотосуреттер, кинотаспалар, дыбыс және бейне жазбалар;

5. жеке тергеу әрекеттерін жүргізу үшін тиісті үлгіде рәсімделген, қаулы деп аталатын процестік шешімдерді қабылдау қажеттілігі (Қазақстан Республикасының ҚПК 198 б.) .

6. әр тергеу әрекеті белгілі бір мақсатқа жету үшін жүргізіледі. Әр тергеу әрекетін жүргізудің мақсаты ҚПК нормаларында тікелей көрсетілген. (мысалы, қарап-тексерудің мақсаты – қылмыстық құқық бұзушылық іздерін анықтау мен іс үшін маңызы бар жағдайларды анықтау (Қазақстан Республикасының ҚПК 219 б.), алудың мақсаты – іс үшін маңызы бар заттар мен құжаттарды анықтау мен алу (Қазақстан Республикасының ҚПК 253 б.). Егер тергеу әрекеті өз мақсатына жетпесе, онда бәрібір оның орындалуымен байланысты процестік құжаттар қылмыстық іске қосылуы қажет;

7. кейінге қалдырылмайтын мән-жайларды қоспағанда, тергеу әрекетін түнгі уақытта жүргізуге жол берілмейді (Қазақстан Республикасының ҚПК 197 б. 2 б.). Мысалы: оқиға болған жерді қарап-тексеру, ұстау барысында жеке тінту және т.б.;

8. тергеуші тергеу әрекеттеріне анықтау органының қызметкерін тартуға құқылы (Қазақстан Республикасының ҚПК 197 б. 5 б.) немесе оны жүргізуді анықтау органына тапсыра алады (Қазақстан Республикасының ҚПК 196 б. 3 б.) олар бұл жағдайда өз міндеттерін тек тергеушінің нұсқаулары мен тапсырмалары шегінде ғана орындайды (Қазақстан Республикасының ҚПК 60 б. 7 б.).

Қылмыстық іс бойынша барлық шешімдер, оның ішінде тергеу әрекеттерін жүргізу туралы шешімдерді (заңмен, тергеу судьясының

санкциясын алу көзделген жағдайларды қоспағанда) тергеуші дербес қабылдайды және олардың заңды және сапалы орындалуына толық жауапты болады (Қазақстан Республикасының ҚПК 60 б. 7 б.).

Егер де тергеуші өзі тергеу әрекетін жүргізуге мүмкіндігі болса және анықтау органы не басқа жергілікті жердің тергеушісіне тапсыру қажеттілігі туындамаса, онда тергеуші тергеу әрекетін ешкімге қайта тапсыруға құқығы жоқ. Осыған қоса, тергеушінің тапсырмасын он тәулік ішінде орындалуға жатады (Қазақстан Республикасының ҚПК 60 б. 7 б.).

- Ішкі істер органдарының анықтау органдарының өкілдері ретінде тергеу әрекетін жүргізуге құқығы бар:

- алдын ала тергеу жүргізу міндетті емес істер бойынша ғана толық көлемде жүргізе алады(Қазақстан Республикасының ҚПК 191 б.);

- алдын ала тергеу жүргізу міндетті істер бойынша, олар СДТБТ тіркелген сәтінен бастап тек кейінге қалдыруға болмайтын тергеу әрекеттерін жүргізе алады (Қазақстан Республикасының ҚПК 196 б.);

- анықтау органдарынан тергеушіге берілген немесе тергеушінің өндірісіндегі істер бойынша – оның тапсырмасымен жүргізе алады.

- Тергеушінің өндірісіндегі қылмыстық іс бойынша жеке тергеу әрекеттерін жүргізуге қатысуға прокурордың құқығы бар (Қазақстан Республикасының ҚПК 193 б.).

- Тергеу әрекеттері тек тергеушінің бастамасымен ғана жүргізілмейді, олар прокурордың, тергеу бөлімінің бастығының нұсқауымен немесе қылмыстық іске қатысушы тұлғалардың: күдіктінің, оның қорғаушысының, жәбірленушінің, азаматтық талапкер және азаматтық жауапкердің, сонымен қатар олардың өкілдерінің өтінішімен жүргізіледі.

Аталған тұлғалардың өтініштері бойынша тергеу әрекеттерінің жүргізу қажеттілігін тергеуші анықтайды. Тергеу әрекетін жүргізу туралы өтініштен бас тартуын тергеуші өзінің қаулысымен негіздей алады.

Қандай да бір тергеу әрекеттерін жүргізуін таңдау қылмыстық істі сипатына байланысты болады, алайда заң кейбір жағдайларда олардың міндетті жүргізілуін талап етеді. Мысалы, Қазақстан Республикасының ҚПК 271 б. егер іс бойынша: өлімнің себептерін; денсаулыққа келтірілген зиянның сипаты мен ауырлық дәрежесін; іс үшін маңызды болып, бірақ жасы туралы құжаттар болмаған немесе күмән туғызған жағдайларда, күдіктінің, айыпталушының, жәбірленушінің жасын; күдіктінің, айыпталушының есінің дұрыстығы немесе қылмыстық процесте өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін өзі қорғау қабілеті күмән туғызғанда, олардың психикалық немесе физикалық жай-күйін; жәбірленушінің, куәнің іс үшін маңызы бар мән-жайларды дұрыс қабылдау және олар туралы айғақтар беру қабілеті күмән туғызған жағдайларда, олардың психикалық немесе физикалық жай-күйін; істің басқа дәлелдемелерімен анық белгіленбейтін өзге мән-жайларын анықтау қажет болғанда, сараптаманы тағайындау және жүргізу міндетті делінген.

Бұдан басқа, кейбір тергеу әрекеттерінің жүргізу міндеттілігі алдын тергеушімен жүргізілген процестік әрекеттермен шартталады. Осылайша,

Қазақстан Республикасының ҚПК 128 б. талаптарына сәйкес ұсталған тұлға міндетті түрде күдікті ретінде жауап алынуға тиіс.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Қарап-тексеру: түсінігі мен түрлері. Жүргізудің негіздері мен жалпы ережелері. Процестік жүргізу тәртібі
2. Куәландыру: негізі және өткізу тәртібі.
3. Эксгумация: негізі, өткізу тәртібі және санкциялау тәртібі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Куә, жәбірленуші, күдіктіден жауап алу тәртібі. Күдікті, кәмелетке толмаған, жасөспірім, физикалық және психикалық ауытқуы бар адамдардан жауап алу тәртібінің ерекшеліктері
2. Ғылыми-техникалық құралдарды пайдалана отырып, бейнебайланыс режимінде жауап алудың (қашықтықтан жауап алу) ерекшеліктері және тергеу судьясымен жәбірленушіден, куәдан жауап алу ерекшеліктері (айғақтарды сақтауға қою).

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 3 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Тану үшін көрсету: түсінігі және түрлері. Тану үшін көрсету негіздері және процестік тәртібі.
2. Беттестіру. Түсінігі, негізі және өткізу тәртібі.

3. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау және тергеу эксперименті өткізу процестік тәртібі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 4 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Тінту және алуды процестік жүргізу тәртібі. Жеке тінтуді жүргізу ерекшеліктері.

2. Үлгілерді алу: негізі және жүргізу тәртібі.

3. Сот сараптамасын жүргізу тәртібі мен негізі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 5 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Жасырын тергеу әрекеттері: түрлері, шарттары, негізі, санкциялау, мерзімі және өткізу тәртібі.

2. Дәлелдеуде жасырын тергеу әрекеттерінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу, бағалау және пайдалану.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

Оқу блогы №1

Есеп №1.

Аз-ша Петрованы өтіру фактісі бойынша кешенді сот-медициналық сараптама жүргізу үшін Петрованың мәйітін эксгумациялау қажеттігі туындады. Осыған байланысты, тергеуші Матюхин эксгумация жүргізу туралы қаулы шығарды да, тергеу судьсынан санкция алмай, туысқандарын ескертпей сот-медициналық сарапшы Альбертованың қатысуымен эксгумация жүргізді.

Тергеушінің әрекеті заңды ма?

Тергеушінің орнында Сіз қалай әрекетте етер ежіңіз?

Эксумация жүргізудің тәртібі қандай?

Эксгумация жүргізуге негіздер қандай??

Есеп №2

Тергеуші Махметова ЖТТ құрамында бола тұра, жәбірленуші Рахманованы зорлау фактісі бойынша одан жауап алу барысында, зорлаған адамның бетін көрмеген бірақ кеудесінде крест тәріздес татуировкасы бар екенін анықтады.

Жедел іздестіру шараларының нәтижесінде КПБ қызметкерлері кеудесінде крест тәріздес татуировкасы бар Борисовты ұстап алып келді. Осыған байланысты, тергуші Махметова Борисовты куәландыру жүргізуге шешім қабылдады. Куәландыру қалалық аурухананың дәрігері Турсуновтың қатысуымен өтті.

Тергеушінің әрекеті заңды ма?

Куәландыру жжжүргізудің тәртібі?

Тергеушінің орнында Сіз қалай әрекетте етер едіңіз?

Куәландыру жүргізудің негіздері?

Оқу блогы №2

1. Тергеу әрекеттері жөнінде іскерлік ойынын өткізу – үй жайларды қарап-тексеру және тінту. Курсанттар арасында рөлдерді бөлу. Қалған курсанттар тергеушінің әрекеттерін бағалайды сарапшы ретінде.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 тәжірибелік

1 сағ.

Оқу блогы №1

Есеп № 1

Тергеуші Чувиловтың өндірісінде ҚР ҚК 178 б. 2т. қылмыстық құқық бұзушылық жасады деген күдікпен Ерощенко мен Матвеевке қатысты қылмыстық іс болды. Айғақтарды сол жерде тексеру мен нақтылау тергеу әрекетін жүргізу барысында, уақытты үнемдеу мақсатында тергеуші екі күдіктіні біріктіріп бір тергеу әрекетін жүргізді.

Тергеушінің әрекеті заңды ма?

Аталған тергеу әрекетін бір уақытта екі күдіктімен өткізуге болады ма?

Бұл тергеу әрекетін жүргізудің тәртібі?

Тергеушінің орныда Сіз қалай әрекет етер едіңіз?

Есеп № 2

Тергеуші Аубакиров 1996 ж.т. Д.С.Михаилов пен кәмелетке толмаған 2001 ж.т. С.Р. Нигматзянов арасында беттестіру жүргізді. Бұл тергеу әрекетіне Нигматзяновтың заңды өкілі Д.Ж.Нигматзянова және қорғаушы Д.Р.Искаков қатысты. Кейіннен осы қылмыстық іс сотқа жіберілді, алайда судья қылмыстық-процестік заңнаманың нормалары бұзылды деп қылмыстық істі прокурорға жіберді.

Соттың әрекеті заңды ма?

Беттестіру барысында тергеуші қандай нормаларды бұзды?

Беттестіру қандай мақсатпен жүргізіледі?

Оқу блогы №2

1. Күдіктіден жауап алу мен тануға ұсыну тергеу әрекеттерін іскерлік ойында көрсетеді. Курсанттар арасында рөлді бөлу. Қалған курсанттар сарапшы ретінде жағдайды бағалайды.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 3 тәжірибелік

1 сағ.

№1 оқыту блогы

Есеп № 1

Бұлтартпау шарасы «Ешқайда кетпеу және тиісті мінез құлқы туралы қолхат» алныған Күдікті Иванов жұмыстан үйіне кетіп бара жатқан ол Ахметов Сидоровтың мүлкін ашық түрде тонап жатқан кезін көріп куә болған.

Ахметовке қатысты тонау туралы сотқа дейін тергеу әрекеттері басталып Иванов куә ретінде жауапқа шақырылып өзіне қатысты басқа да қылмыстық іс бойынша өзін күдікті болып өтіп жатқаның түсіндірді.

Тонау бойынша Ивановтің процесуалдық әрекеті қалай?

Тонау бойынша қылмыстық істе Иванов жәбірленуші не болмаса куә ретінде одан жауап алынама егерде ол басқа қылмыстық іс бойынша күдікті ретінде өтіп жатса.

Тонау қылмыстық ісі бойынша Ивановтің жауабы айғақ бола ала ма?

Есеп № 2

Куә ретінде жауапқа шықырылған Д.А.Алпысбаевтің орнына оның ағасы Н.А.Алпысбаев інісінің басқа қалаға кетіп қалғаның және ол бір айдан

соң келетінің түсіндірген. Тергеуші қылмыстық іс бойынша бұлтарпау шарасы «күзетпен ұсталды» және Н.А.Алпысбаев болған мән жайды ағасы Д.А.Алпысбаевқа айтып беріп сонымен қатар өзінің орнына жауп беруге айтқаның есекере отыра.

Н.А.Алпысбаев келісе отыра інісінің атынаң жауп беріп және хаттамаға қол қойған.

Тергеушінің әрекеті заңды ма?

Алынған мәлімет айғақ бола алама?

Осындай жағдайда сіз қалай істер едініз?

№2 Оқыту блогы

1. Адамды тану туралы іскерлік ойын ойнату (жәбірленуші күдіктіні тану). Курсанттардың арасында өз рөлдеріне бөліп жөғарыда көрсетілген тергеу әрекеттерін өткізу үшін курсанттардың арасынаң топты бөліп алу қалған курсанттарды сарапшы ретінде тергеушінің әрекеттерін саралау.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағат.

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде сотқа дейінгі тергеу және теріс қылықтарды жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Үй-жайлы қарап-тексеру хаттамасын құрастырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде сотқа дейінгі тергеу және теріс қылықтарды жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Жасырын тергеу әрекетің өткізу қаулысын құрастырыңыз. Оның ішінде адамды немесе орынды тжасырын аудио – және бейнебақылау.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 3 (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу барысындағы тергеу әрекеттерін жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Бейнебайланыс арқылы ғылыми-техникалық құралдарды қолдана отырып жауап алу хаттамасын толтырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процессуалдық құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

15 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Қарап-тексерудің түрлері?
2. Үй жайды қарап-тексерген кезде кім қатысуға құқылы?
3. Куәландыру жүргізу жөнінде тергеуші не шығарады?
4. Тергеп-тексеру барысында куәгерлер қай кезде міндетті түрде қатысады?
5. Тергеп-тексеру барысында прокурор қай кезде міндетті түрде қатысады?
6. Адамның мәйітін қарап-тексерген кезде кім міндетті түрде қатысады?
7. Қай кезде қайталап тергеп-тексеру жүргізіледі?
8. Куәландырудің жүргізу мақсаты?
9. Эксгумация жүргізу негізі?
10. Прокурордың келісімсіз, тергеу судьясының санкциясыз эксгумацияны жүргізуге болама?
11. Эксгумация жүргізу кезінде кім міндетті түрде қатысу керек?

12. Қайталап қарап-тексерудің қосымша қарап-тексерудің айырмашылығы?
13. Тергеу әрекеті ретіндегі куәландыру сот-медициналық куәландырудан айырмашылығы?
14. Куә және жәбірленушіден жауап алу тәртібі?
15. Куә ретінде судьяны жауап алуға болама?
16. Адвокаттың қатысумен куә жауап беруге құқылы ма?
17. Кәмелетке толған және кәмелетке толмаған жауап алудың уақыты?
18. Жауап берген кезде күдікті жалған жауап берген үшін ескертілеме?
19. Қашықтықта жауап алу негізі және тәртібі?
20. Айғақтарды сақтауға қою жүргізген кезде негізі және тәртібі?
21. Жауап алу мерзімі қанша күніне?
22. Түнгі уақытта кәмелетке толмаған адамды жауап алуға болады ма?
23. Қашықтықта жауап алу күдіктіге қатысты жүргізуге болады ма?
24. Тану жүргізген кезде қандай шарттар сақталу керек?
25. Танитын адамның қауіпсіздігін қорғау мақсатында тануға ұсыну барысында қандай шарттар сақталуы тиіс?
26. Тану үшін ұнтақ немесе сұйық заттарды ұсынуға болады ма?
27. Оған ұқсас заттарды табу мүмкін емес, қайталанбас заттарды тану үшін қалай ұсынамыз (мысалы, әлемдік мұра болып табылатын өнер туындысы – И.К. Айвазовскийдің "Девятый вал" суреті)?
28. Адамды немесе затты көзі көрмейтін адамға тану үшін ұсынуға бола ма?
29. Тану үшін көрсету кезінде танушы адам танылатын адамдарды алғаш рет көргендігін айтты. Тергеу әрекеті аяқталған соң ол нақты адамды танығандығын және ол өштеніп алуы мүмкін деген қорқынышпен оны көрсетпегенін айтады. Тергеуші қалай әрекет етуі керек?
30. Қандай жағдайларда объект (адам) тану үшін оның суреті ұсынылады?
31. Қандай жағдайларда қайта тану үшін жүргізу рұқсат етіледі?
32. Фонограмма бойынша тану үшін ұсыну қалай жүргізіледі?
33. Беттестіру жүргізу кезінде қылмыстық іске тіркелген заттай дәлелдемелер ұсынылуы мүмкін бе?
34. Тану үшін көрсету жүргізген кезде куәгерлер міндетті түрде қатысу керек пе?
35. Тану үшін көрсету түрлері?
36. Тану үшін көрсету мақсаты?
37. Қайталама тану үшін көрсету жүргізу мүмкін бе?
38. Айғақтарды сол жерде тексеру мен нақтылауды екі тұлғамен өткізуге болады ма?
39. Айғақтарды сол жерде тексеру мен нақтылаудың маңызы?
40. Тергеу экспериментінің мақаты?
41. Тергеу эксперименті айғақтарды сол жерде тексеру мен нақтылаудан айырмашылығы?

42. Тергеу эксперименті айғақтарды сол жерде тексеру мен нақтылауды айрмашылығы неде?

43. Қылмыстық іске қатысы болмаса да, айналымы заңмен тыйм салынған заттарды алу заңмен көзделген. Бұл қандай заттар?

44. Алынған заттар мен құжаттарды мөрлеудің қажеттілігі қандай, алынған зат та, мөр де тергеушінің қолында?

45. Мәжіліс, облыстық Мәслихат депутатына тінту жүргізуге бола ма?

46. Азамат қандай да бір затты немесе құжатты өз еркімен ұсынғанда тергеуші оны қалай бекітеді?

47. Тергеуші шіркеу ішіне тінту жүргізе ала ма, себебі шіркеу мемлекеттен бөлектенген?

48. Егер басқа ауданда тінту жүргізу қажеттілігі туындағанда қай ауданның прокуроры тінтуге санкция беруі тиіс?

49. Тінтуді прокурордың санкциясыз жүргізуге болады ма?

50. Тінтудің мақсаты?

51. Тінту жүргізу барысында қатысушылар бір-бірімен сөйлесіп, жеке шыға алады ма?

52. Тінту мен алу жүргізу барысында куәгерлердің қатысуы міндетті ма?

53. Тұрғын-үй жайларды тінті мен алу жүргізу барысында кім міндетті түрде қатысуы қажет?

54. Тінту мен алудың айырмашылығы?

55. Тергеуші алу және тінту жүргізбей, қажетті заттар мен құжаттарды уақытша қолдануға талап етуге құқығы бар ма?

56. Азамат заттар мен құжаттарды ұсынуы үшін тергеуші қандай құжат толтырады?

57. Жасырын тергеу әрекетін жүргізудің максималды мерзімі? 2. Можно ли проводить негласные следственные действия в ночное время?

58. Қандай жағдайда жасырын тергеу әрекеттерін жүргізуге прокурордың санкциясы керек емес?

59. Қандай лауазымды адам жасырын тергеу әрекетін жүргізу туралы қаулы шығарады?

60. Кімдерге қатысты жасырын тергеу әрекеттерін жүргізуге болмайды?

61. Үлгілерді алуға болатын тұлғаларды атаңыз?

62. Қандай жағдайларда сараптама тағайындалады?

63. Сараптаманы жүргізу кімге жүктеледі?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сот пленумының 1992 ж. 24 сәуірдегі №2 қаулысы «Қылмыстан жәбір көрген тұлғалардың құқықтары мен міндеттерін реттейтін заңнаманы қолдану тәжірибесі туралы» (21.04.2011 ж. толықтырулар мен өзгертулермен) // Сборник постановления Пленумов ВС РК. – Алматы, 2011г.

2. ҚР ПМ Біріккен бұйрығы 12 желтоқсан 2014 жыл №892 «Жасырын тергеу әрекеттерін жүргізу Ережелерін бекіту туралы».

3. Қазақстан Республикасының Жоғары Сотының 2004 ж. 26 қарашадағы №16 нормативтік қаулысы «Қылмыстық істер бойынша сот сараптамасы». (өзг.қос. 25.06.2010ж.).

Негізгі әдебиеттер:1, 2, 15,20-28,172,173.

Қосымша әдебиеттер:40,41,100,118,124,148,161,167,170,171,177,178,184,185,187,189,214,230,.

№ 11 - тақырып. Тұлғаны күдікті ретінде тану. Процестік келісім қабылданған істер бойынша іс жүргізу.

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Тұлғаны күдікті ретінде танудың түсінігі, маңызы, негіздері және іс-әрекетін саралау.

2. Процестік келісім қабылдаудың негіздері, шарттары және ерекше тәртібі.

Дәріс тезисі

Күдікті:

1) ұстап алуды жүзеге асырған адамнан өзіне тиесілі құқықтар туралы түсіндірме алуға;

2) өзіне не үшін күдік келтірілгенін білуге;

3) өз бетінше немесе өзінің туыстары немесе сенім білдірген адамдары арқылы қорғаушы шақыруға құқылы. Егер қорғаушыны күдікті, оның туыстары немесе сенім білдірген тұлғалары шақырмаса, қылмыстық қудалау органы осы Кодекстің 67-бабының үшінші бөлігінде көзделген тәртіппен қорғаушының қатысуын қамтамасыз етуге міндетті;

4) іс бойынша азаматтық талап қойылуына байланысты өзін азаматтық жауапкер деп таныған жағдайда оның құқықтарын пайдалануға;

5) таңдаған немесе тағайындалған қорғаушысымен, оның ішінде жауап алу басталғанға дейін оңаша және құпия кездесуге;

6) күдікті қорғаушыдан бас тартқан жағдайларды қоспағанда, қорғаушысы қатысып отырған кезде ғана айғақ беруге;

7) күдікті, азаматтық жауапкер деп тану туралы, іс-әрекетін саралау туралы қаулылардың, ұстап алу хаттамасының, бұлтартпау шарасын таңдау және оның мерзімін ұзарту туралы өтінішхаттың және қаулының, қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының көшірмелерін алуға;

8) айғақ беруден бас тартуға;

9) сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамнан кепіл түріндегі бұлтартпау шарасын және күзетпен ұстауға байланысты емес басқа шараларды қолдану тәртібі мен шарттары туралы түсіндірме алуға;

10) дәлелдемелерді ұсынуға;

11) өтінішхатты, оның ішінде қауіпсіздік шараларын қолдану туралы өтінішхатты және қарсылық білдірулерді мәлімдеуге;

12) ана тілінде немесе өзі білетін тілде айғақ беруге;

13) аудармашының тегін көмегін пайдалануға;

14) өз өтінішхаты бойынша немесе қорғаушысының не заңды өкілінің өтінішхаты бойынша жүргізілетін тергеу әрекеттеріне қылмыстық қудалау органының рұқсатымен қатысуға;

15) заңда көзделген жағдайларда, оның ішінде медиация тәртібімен жәбірленушімен татуласуға;

16) тергеп-тексерудің кез келген сатысында жазалаудың түрі мен шарасы туралы өз ұсыныстарын баяндай отырып, прокурорға процестік келісім жасасу туралы өтінішхат мәлімдеуге не оны жасасуға келісім білдіруге және процестік келісімді жасасуға;

17) өзінің қатысуымен жүргізілген тергеу әрекеттерінің хаттамаларымен танысуға және хаттамаларға ескертулер беруге;

18) тергеушінің, анықтаушының, прокурордың және соттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) және шешімдеріне шағым келтіруге;

19) өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін заңға қайшы келмейтін өзге де тәсілдермен қорғауға;

20) сараптама тағайындалған және жүргізілген кезде, сондай-ақ өзіне сарапшының қорытындысы ұсынылған кезде осы Кодекстің 274, 286-баптарында көзделген әрекеттерді жүзеге асыруға;

21) тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін осы Кодексте белгіленген тәртіппен іс материалдарымен танысуға және одан, мемлекеттік құпияларды немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді қоспағанда, кез келген мәліметтерді көшіріп алуға, сондай-ақ ғылыми-техникалық құралдарды пайдалана отырып, олардың көшірмелерін түсіруге;

22) қылмыстық қудалауды тоқтатуға қарсылық білдіруге;

23) жасырын тергеу әрекеттеріне қатысты мәселелерді қоспағанда, өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын процестік шешімдердің қабылданғаны туралы өзін қылмыстық процесті жүргізетін органның кейінге қалдырмай хабардар етуіне, сондай-ақ олардың көшірмелерін алуға;

24) өзіне қарсы айғақ берген куәден қосымша жауап алу туралы, өзі көрсеткен адамдарды куә ретінде шақыру және олардан жауап алу, олармен беттестіру туралы өтінішхат беруге құқылы.

Қылмыстық заңды тәжірибелік тұрғыда қолданудың маңызды бөлігін күдіктінің іс-әрекетін саралау алады.

«Саралау» термині латын тілден «сапа» дегенді білдіреді.

Сәйкесінше, күдіктінің іс-әрекетін саралау түсінігін қарастыру белгілі бір қылмыстық құқық бұзушылықтың түріне, дәрежесіне жататын сапалы белгілеріне қарауды түсіндіреді.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау түсінігі – бұл жасалған әрекетті бағалау мен оның негізді белгілерін Қылмыстық кодекстің нақты баптарын қолдану мақсатында сол баптардың белгілерімен салыстыру.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау кінәлінің заңға сәйкес тиісті жазасын алатынына кепіл болады. Қылмыскердің жауаптылығын жүзеге асырады және әділетті жазалау міндетін атқарады.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау екі түрлі болады:

- Легалды немесе заңды. Аталған күдіктінің іс-әрекетін саралау қылмыстық қудалаудың уәкілетті мемлекеттік органдарымен жүргізіледі: тергеуші, судья, прокурор.

- доктриналды немесе жеке.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау дегеніміз – оған құқықтық баға беру мен Қазақстан Республикасының ҚК тиісті бабымен сәйкестендіру, сәйкесінше адам жүріс-тұрысының нақты актісі мен заңнамалық құрылымын ұқсастыру.

Күдіктінің іс-әрекетін нақты саралау заңдылықты сақтау талаптарының негізгісі болып келеді, себебі ол азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын сақтаудың кепілі болып келеді.

Саралаудың негізі – қылмыстық құқық бұзушылық құрамының барлық белгілері бар әрекет жасау.

Күдіктінің іс-әрекетін саралаудың алғышарты болып істің барлық жағдайларын анықтау мен Ерекше бөлімдегі тиісті баптың диспозициясында көзделген қылмыстық құқық бұзушылықтың құрамының барлық белгілерінің болу-болмауын анықтау табылады.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау барысында анықталады:

– аталған әрекет қылмыстық әрекетке жататындығы анықталады (Қазақстан Республикасының ҚК бабы);

– қылмыстық қол сұғушылықтың объектісі (кейбір жағдайларда заты) анықталады;

– объективтік және субъективтік жақтарына жататын белгілерді анализдеу жүргізеді;

– қылмыстың субъектісіне қойылатын қажетті құқықтық талаптар анықталады.

Адамның қылмыс жасағаны туралы күдікті растайтын оған қатысты жеткілікті дәлелдемелер болған кезде прокурор, Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы уәжді қаулы шығарады. Іс-әрекетті саралау туралы қаулы қисынды мерзімде шығарылуға тиіс. Прокурор, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам күдіктіге оған күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулы жарияланатын күн туралы хабарлайды және сонымен бір мезгілде оған қорғаушы шақыру не оның қатысуын қамтамасыз ету туралы өтіну құқығын түсіндіреді.

Күдіктінің іс-әрекетінің саралануын айқындаған кезде іс материалдарына, егер ол бұрын жасалмаған болса, жеке басты куәландыратын құжаттың прокурор, сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам куәландырған көшірмесі қоса беріледі.

Күдіктінің, айыпталушының жеке басын куәландыратын құжаты болмаған не жоғалған, оны жоғалтқан жағдайда, оны құжаттауды уәкілетті

орган сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын мемлекеттік органдармен келісу бойынша белгіленген тәртіппен жүргізеді.

Қазақстан Республикасының қолданыстыға қылмыстық-процестік кодексі 25 тарауда күдіктінің іс-әрекетін саралауын анықтау бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру органдарының жұмысының ұйымдастырылуын анықтады.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулының көшірмесі ол шығарылғаннан кейін жиырма төрт сағаттың ішінде прокурорға жіберіледі.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулы, егер қорғаушының қатысуы заң бойынша міндетті болса немесе бұл туралы күдікті өтінішхат берсе, қорғаушының қатысуымен және қаулы шығарылған кезден бастап жиырма төрт сағаттан кешіктірілмей жария етіледі. Күдікті немесе оның қорғаушысы келмей қалған жағдайда, қаулы жиырма төрт сағат өткеннен кейін де жариялануы мүмкін.

Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулыда:

1) оның жасалған уақыты мен орны; хаттаманы кімнің жасағаны; күдіктінің тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде), туған күні, айы, жылы және туған жері;

2) қылмыстың жасалған уақыты, орны, сондай-ақ Қазақстан Республикасының ҚПК 113-бабына сәйкес дәлелденуге жататын өзге де мән-жайларды көрсете отырып, осы адам жасады деп күдік келтірілген қылмыстың сипаттамасы;

3) адамға оны жасады деп күдік келтіріліп отырған қылмыс үшін жауаптылықты көздейтін қылмыстық заң (бап, бөлік, тармақ) көрсетілуге тиіс.

2015 жылы Қазақстан Республикасында адамның конституциялық құқықтары мен бостандықтарын қорғауға шақырылған жаңа Қылмыстық-процестік кодексі күшіне енді.

Аталған кодексте «процестік келісім» атты жаңа түсінігі бар (ағылш. *Plea bargain*), немесе басқа сөзбен айтқанда «тергеумен келіссөзге келу институты».

Бұл жаңа енгізілім қылмыстық топтар мен қылмыстық қоғамдастықтың құрамындағы тұлғаларға қылмыстық жазаның өлшемін азайту мен мемлекеттік қорғауды қамтамасыз ететін шартымен құқық қорғау органдарының келіссөзге келу арқыла ұйымдасқан қылмыстылықтың барлық нысандарына қарсы күреске бағытталған.

Ынтымақтастық туралы келісім (әділеттілікпен келісім жасау) таяу және қиыр шет елдерінің қылмыстық-процестік заңнамаларында кеңінен және ұзақ уақыт бойы қолданылады.

Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша келісім институтына қылмыстық-процестік кодекстің 13 бөлім берілген.

Жасалған процестік келісім шеңберінде қылмыстық істерді тергеп-тексеру мынадай:

1) онша ауыр емес, ауырлығы орташа не ауыр қылмыстар бойынша – күдікті, айыпталушы келтірілген күдікпен, айыптаумен келіскен жағдайда – кінәні мойындау туралы мәміле нысанында;

2) қылмыстық топ жасаған қылмыстарды, өзге де адамдар жасаған аса ауыр қылмыстарды, сондай-ақ экстремистік және террористік қылмыстарды ашуға және тергеп-тексеруге ықпал ету кезінде барлық санаттағы қылмыстар бойынша ынтымақтастық туралы келісім нысанында жүргізіледі.

Процестік келісімнің әр нысанын егжей-тегжейлі қарастырайық.

Жасалған процестік келісім шеңберінде қылмыстық істерді тергеп-тексеруді кінәні мойындау туралы мәміле нысанында жүргізу жоғарыда айтылғандай онша ауыр емес, ауырлығы орташа не ауыр қылмыстар бойынша – күдікті, айыпталушы келтірілген күдікпен, айыптаумен келіскен жағдайда жүзеге асырылады.

Осыған қоса, процестік келісім жәбірленушіні және азаматтық талапкерді осы қылмыстық істе немесе азаматтық сот ісін жүргізу тәртібімен азаматтық талап қою құқығынан айырмайды.

Кінәні мойындау туралы мәміле нысанындағы процестік келісім мынадай шарттар болған: күдікті, айыпталушы процестік келісім жасасуға ерікті түрде ниет білдірген; күдікті, айыпталушы келтірілген күдікке, айыптауға және іс бойынша қылмысты жасағанына қолда бар дәлелдемелерге, өзі келтірген зиянның сипаты мен мөлшеріне дауласпаған; процестік келісім жасасуға жәбірленуші келіскен кезде жасалуы мүмкін.

Және керісінше. Кінәні мойындау туралы мәміле нысанындағы процестік келісім: қылмыстардың жиынтығына қатысты, егер олардың ең болмағанда біреуі осы Кодекстің осы бабында және 612-бабында көзделген талаптарға сәйкес келмесе; егер жәбірленушілердің ең болмағанда біреуі процестік келісім жасасуға келіспесе, жасала алмайды (Қазақстан Республикасының ҚПК 613 б.).

Күдікті, айыпталушы, сотталушы қылмыстық іс бойынша іс жүргізудің кез келген сәтінде сот кеңесу бөлмесіне кеткенге дейін мәміле нысанында кінәні мойындау туралы процестік келісім жасасу туралы өтініш мәлімдеуге құқылы.

Қылмыстық процесті жүргізетін орган күдіктіден, айыпталушыдан не қорғаушыдан кінәні мойындау туралы мәміле нысанында процестік келісім жасасу туралы өтінішхатты алып, осы Кодекстің 613-бабында көзделген негіздерді ескере отырып, процестік келісім жасасу туралы мәселені шешу үшін келіп түскен өтінішхатты қылмыстық іс материалдарымен бірге үш тәулік ішінде прокурорға жібереді.

Процестік келісім прокурордың бастамасы бойынша жасалуы мүмкін. Процестік келісімге прокурор, күдікті, айыпталушы, оның қорғаушысы қол қояды. Процестік келісімге қол қойылғанға дейін күдіктінің, айыпталушының өз қорғаушысымен бірге оның ережелерін оңаша және құпия талқылауға құқығы бар. Процестік келісімде:

1) оның жасалған күні мен орны;

2) процестік келісімді жасасушы прокуратура органының лауазымды адамы;

3) келісім жасасушы күдіктінің, айыпталушының тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде), туған күні мен жері, тұрғылықты жері және айналысатын кәсібі, оның қорғаушысының тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде);

4) қылмысты оның жасалған уақытын, орнын, сондай-ақ осы Кодекстің ережелеріне сәйкес дәлелденуге жататын басқа да мән-жайларды көрсете отырып сипаттау;

5) Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің осы қылмыс үшін жауаптылық көздейтін тармағы, бөлігі, бабы;

6) процестік келісімде көрсетілген шарттарды сақтаған және міндеттемелерді орындаған кезде күдіктіге, айыпталушыға қатысты қолданылуы мүмкін, қылмыстық жауаптылық пен жазалауды жеңілдететін мән-жайлар және қылмыстық заңның нормалары;

7) процестік келісім жасасқаннан кейін күдікті, айыпталушы жасауға міндеттенетін әрекеттер;

8) прокурор сот алдында ол туралы өтінішхат беретін жазаның түрі мен мөлшері;

9) процестік келісім жасасудың осы Кодекстің 614-бабында көзделген салдары;

10) жәбірленушінің процестік келісім жасасуға келісетіні туралы көрсетілуге тиіс (Қазақстан Республикасының ҚПК 616 б.).

Кінәні мойындау туралы мәміле нысанындағы процестік келісімді жасасудың салдарлары мыналар болып табылады: процестік келісім жасасқан кезден бастап, осы Кодекстің 192-бабында белгіленген мерзімдерде аяқталатын сотқа дейінгі іс жүргізу; осы Кодекстің 382-бабының екінші бөлігіне және 64-тарауына сәйкес кінәні мойындау туралы мәміле нысанындағы істі сотта талқылау; процестік келісім жасасуға келісім берген жәбірленушіні залалды өтеу мөлшері туралы талапты одан әрі өзгерту құқығынан айыру (Қазақстан Республикасының ҚПК 614 б.).

Кінәні мойындау туралы мәміле нысанында процестік келісімге қол қойғаннан кейін прокурор күдіктіге қатысты бұлтартпау шарасының күшін жою не оны өзгерту қажеттігі туралы мәселені қарайды. Іс бойынша тергеу және процестік әрекеттер жүргізу қажет болған кезде прокурор істі сотқа дейінгі тергеп-тексеру органына жібереді. Тергеуші, анықтаушы күдіктінің, айыпталушының кінәсін растауға жеткілікті көлемде дәлелдемелер жинауды жүзеге асырады.

Прокурордың процестік келісім жасасудан бас тартуы шағым жасалуға жатпайды, дегенмен бұл одан әрі процестік келісім жасасуға кедергі келтірмейді.

Ынтымақтастық туралы процестік келісім осы Кодекстің 615-бабы үшінші бөлігінің 2) тармағында, 616-бабы бірінші бөлігінің 1), 2), 3), 4), 5), 6) және 7) тармақтарында, екінші бөлігінде көзделген талаптар сақтала отырып, қажет болған кезде 47-бабының қағидалары бойынша оның құпиялығын

сақтай отырып және 12-тарауына сәйкес қауіпсіздікті қамтамасыз ете отырып, прокурор мен күдіктінің, айыпталушының, сотталушының, сотталған адамның арасында жасалады және бекіту үшін тиісінше облыстың прокурорына немесе оған теңестірілген прокурорға, олардың орынбасарларына, ал сотталған адаммен келісім – Қазақстан Республикасының Бас Прокурорына не оның орынбасарына жіберіледі.

Сонымен қоса, прокурорлардың алдында сотталғандардың конституциялық құқықтарын қорғау бойынша міндеттер туындайды:

- ынтымақтастық туралы процестік келісімге келу құқығы бар барлық субъектілер өз құқықтарымен, талаптары және шарттарымен таныстырылды ма;

- жазалаудың қатаң және қарым-қатынастың зорлық-зомбылық, қорлық көрсету түріндегі, адамгершілік қағидаларына қайшы келетін қатынас арқылы келісімге итермеленген жоқ па;

- процестік келісімге өз еркімен келісті ме және оның салдарларын ұғынады ма.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Тұлғаны күдікті ретінде танудың процестік тәртібі.
2. Күдіктінің іс-әрекетін саралау түсінігі және маңыздылығы.
3. Кінәні мойындау туралы мәміле нысаны және ынтымақтастық туралы процестік келісім: шарттары, салдары, қарау және құру тәртібі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

№1 оқу блогы

Күдікті ретінде тану туралы және күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы шығару қаулысын құрастырыңыз.

№2 оқу блогы

Күдікті ретінде хабарлау және күдіктіден жауап алу тергеу әрекетін жүргізу бойынша іскерлік ойын өткізу. Курсанттардың арасында рөлдерді

бөлу, тәргеу әрекетін жүргізетін курсанттарды таңдау. Қалған курсанттар тергеу әрекетін бағалайтын экспорттар болып саналады.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағат.

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде тұлғаны күдікті ретінде тану, процестік келісім қабылданған істер бойынша іс жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Күдікті ретінде тану туралы қаулыны құрастырыңыз.
2. Күдіктінің іс әрекетін саралау туралы қаулы құрастырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Қандай жағдайларды тұлғаны күдікті ретінде тану қаулысы шығарылады?
2. Тұлғаны күдекті ретінде тану қаулысы, егер де ол адвокат болса, кіммен бекітіледі?
3. Күдіктінің іс-әрекетін саралаған кезде қылмыстық іс материалдарын не тіркеледі?
4. Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулыны шығарудың негіздері?
5. Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулы қашан шығарылады?
6. Күдіктіге оның іс-әрекетін саралау туралы қаулыны жариялау сәтінен бастап қандай жағдайда қорғаушы қатысуы міндетті болып саналады?
7. Тұлғаны күдекті ретінде тану қаулысы, егер де ол прокурор болса, кіммен бекітіледі?
8. Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулыда не толтырылу қажет егер күдікті бірнеше қылмыстық құқық бұзушылық жасалуында күдік болса?

9. Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулысын жариялағанда күдікті онда қол қоюдан бас тартқан жағдайда тергеушінің әрекеті?

10. Күдікті Қазақстан Республикасының территориясынан тыс жерлерде болған жағдайда оған күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулыны жариялаудың тәртібі?

11. Күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулысын күдіктіге жариялағаннан кейін, ол қаулыда көрсетілген жағдайлар нақтыланбағанда тергеушінің әрекеті?

12. Қандай жағдайларда процестік келісімді өз кінәсін мойындау нысанында пайдалануға болады?

13. Қандай сатыда күдікті процестік келісімнен бас тартуға құқылы?

14. Процестік келісімге келу туралы өтінішті қайта білдіруге болады ма?

15. Өз кінәсін мойындау нысанындағы процестік келісімді қабылдағаннан кейінгі салдары?

16. Өз кінәсін мойындау нысанындағы процестік келісімге келу туралы өтініш түскен сәттен бастап тергуші қандай мерзімде бұл туралы прокурорға хабарлауға міндетті?

17. Өз кінәсін мойындау нысанындағы процестік келісімге келу туралы өтініштен прокурор бас тартқан жағдайда, оған наразылық білдіруге болады ма?

18. Ынтымақтастық туралы процестік келісім кіммен бекітіледі?

19. Қандай сатыда ынтымақтастық туралы процестік келісімге келу туралы өтінішін білдіруге болады?

20. Қанша уақыт ішінде прокурор ынтымақтастық туралы процестік келісімді қабылдау туралы өтінішін жолдайды?

21. Өз кінәсін мойындау нысанындағы процестік келісімнің ынтымақтастық туралы процестік келісімнен айырмашылығы?

22. Ынтымақтастық туралы процестік келісімді бекітудің тәртібі?

23. Ынтымақтастық туралы процестік келісімді қабылдағаннан кейінгі прокурордың әрекеттері?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының Нормативтік қаулысы 21 маусым 2001 жылғы N4 Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексінің 67-бабын қолдану тәжірибесі туралы (21.04.2011жылғы ҚР ЖС №1 нормативтік қаулысымен енгізілген өзгертулермен).

Негізгі әдебиеттер: 1, 2, 15, 20-28, 172, 173.

Қосымша әдебиеттер: 40, 41, 100, 118, 124, 148, 161, 167, 170, 171, 177, 178, 184, 185, 187, 189, 214, 230, .

№ 12 - тақырып. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы.

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Анықтаудың, алды ала тергеудің және хаттамалық нысандағы сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуының түсінігі мен түрлері.

2. Айыптау актісімен сотқа дейінгі тергеп-тексеруді аяқтау және қылмыстық істі тоқтату негіздері, процесстік тәртібі.

Дәріс тезісі

• Алдын ала анықтау мен алдын ала тергеудің аяқталуы дегеніміз – ол анықтаушы мен тергеушінің өздерінің қарауындағы қылмыстық іс бойынша жұмыстарының қорытындылау сатысы. Ол қылмыстық іс қашан жан-жақты, толық және объективті қаралып, тергелгенде ғана өз орынын тапты деп есептеледі.

Сотқа дейінгі тергеудің соңғы сатысы дегеніміз – ол төмендегі функцияларды атқаруға бағытталған процесстік іс әрекеттердің жиынтығы:

- іс бойынша жинақталған айғақтарды жүйелендіру мен сараптау;
- соттың істі қарауы үшін немесе сотқа дейінгі тергеп-тексеруді аяқтайтын басқа да бір шешім шығаруы үшін істі жолдауға материалдық толықтылығын анықтау;
- қолда бар материалдың толықтығын тексеріп, ол толық болмаған жағдайда тотыру жолын қарау;
- күдікті мен оның қорғаушысына өзіне қатысты қылмыстық істің барлық материалдарымен танысуына мүмкіндік беру;
- егер де қаласа материалмен басқа да іске қатысушыларды таныстыру;
- іске қатысты осал және істің бұлыңғыр тұстарын барлық қатысушылардың көмегімен айқындап, анықтап алу;
- қылмыстық істі қарау кезде күдікті мен басқа да қатысушылардың өз құқықтарын қорғауға септігі тиетін ақпараттармен қамтамасыз ету.

Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы оның аяқталуы туралы шешім шығарылуынан, қорытынды процесстік құжаттың толтырылуынан басталып, қылмыстық істің прокурорға жолданған сәтімен аяқталады. Сотқа дейінгі тергеп тексерудің бұл сатысы, тергеушіні, тергеу органының басшысын, анықтаушы мен анықтау органын қоса алғандағы сот өндірісіне қатысушылардың барлығының көптүрлі шешімдері мен іс-әрекеттерінен, сонымен бірге қылмыстық іс жүргізу заңнамаларымен қарастырылған құжаттарды жасақтаудан тұрады.

Сотқа дейінгі тергеуді – сотқа дейінгі тергеп-тексеру сатысындағы қылмыстық іс өндірісінің аяқталуы мен қорытындылау құжатын толтыру бойынша, билік субъектілерінің рөлін анықтаудағы қылмыстық процеске қатысушылар арасындағы қатынасты реттейтін қылмыстық іс жүргізу институты десе де болады.

Сотқа дейінгі тергеп – тексерудің айыптау актісін толтырумен аяқталуын осы дәрістің екінші сұрағында қарастырамыз. ,

Хаттамалық нысан (қылмыстық әрекетті тергеу үшін). Анықтаушы орган анықталған жағдайда тез арада күдіктіге қатысты қылмыстық теріс

қылық туралы хаттама толтырады. Тұлғалар болмаған жағдайда оның анықталған сәтінен бастап, жауапкершілікке тарту мерзімін ескере отырып толтырады.

Қылмыстық теріс қылық болып, оны жасаған күдіктіге, жасалған жерге қатысты мәліметтерді, басқа да жайттарды анықтау қажеттілігі туындаған жағдайда қылмыстық теріс қылық туралы хаттама үш күннен қалдырылмай толтырылуы тиіс.

Сараптама жүргізудің немесе маманның қорытындысын алу қажет болған жағдайда, қылмыстық теріс қылық туралы хаттама аталмыш тиісті қорытынды алынған сәттен бастап, 1 тәулік ішінде толтырылуы тиіс.

Арасында қылмыстық теріс қылық немесе қылмыстық теріс қылықтар кездесетін бірнеше қылмыстық құқыбұзушылықтарға қатысты қылмыстық іс бойынша, қылмыстық іс өндірісі анықтау формасында немесе алдын ала тергеу түрінде жүргізіледі.

Жасалған қылмыстық теріс қылықтың күдіктіге қатысты мән-жайлары туралы хаттама жасалады, онда: хаттаманың жасалған уақыты мен орны, хаттаманы кімнің жасағаны, күдіктінің жеке басы туралы деректер, қылмыстық теріс қылық жасалған орын мен уақыт, оқиға, оның тәсілдері, себептері, салдары және басқа да елеулі мән-жайлар, қылмыстық теріс қылықтың болғанын және құқық бұзушының кінәсін растайтын нақты деректер, Қылмыстық кодекстің Ерекше бөлігінде көзделген қылмыстық теріс қылық құрамының белгілері, жәбірленуші туралы деректер, оған келтірілген залалдың сипаты мен мөлшері көрсетіледі.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам қылмыстық теріс қылықтың мән-жайларын анықтау және хаттама жасау үшін күдіктіден, жәбірленушіден, куәлерден жауап алады, күдіктінің жеке басы туралы мәліметтерді талап етіп алдыру және хаттамаға қосып тігу шараларын қолданады, қажет болған кезде – қарап-тексеруді, алуды, осы Кодексте көзделген басқа да процесік әрекеттер мен тергеу әрекеттерін жүргізеді. Күдіктіден, айыпталушыдан, сотталушыдан анықтау органдары мен соттың шақыруы бойынша келу және өзінің тұрғылықты жерін ауыстырғаны туралы хабарлау міндеттемесі алынуы мүмкін.

ҚР ҚПК-нің 528 бабында хаттаманы сотқа жолдаудың тәртібі былайша көрсетілген:

Біріншіден, анықтау органының бастығы хаттаманы және оған қоса берілген материалдарды зерделеп, хаттаманы келіседі, содан соң барлық материалдар танысу үшін күдіктіге беріледі, бұл туралы хаттамада күдіктінің және қорғаушының (ол қатысқан кезде) қойған қолымен куәландырылған тиісті белгі жасалады.

Екіншіден, күдікті хаттамамен және іс материалдарымен танысқаннан кейін анықтау органының бастығы қылмыстық істі дереу прокурорға жібереді.

Үшіншіден, прокурор қылмыстық істі зерделей отырып – бір тәуліктен кешіктірмей, ал күдікті осы Кодекстің 128-бабының тәртібімен ұсталған істер бойынша сегіз сағаттан кешіктірмей, мынадай әрекеттердің бірін жүргізеді:

1) қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы бекітеді және қылмыстық істі сотқа жібереді;

2) хаттаманы бекітуден бас тартады және қылмыстық істі осы Кодекстің 35 және 36-баптарында көзделген негіздер бойынша тоқтатады;

3) анықтау не алдын ала тергеу жүргізу үшін қылмыстық істі қайтарады;

4) қылмыстық істі жекелеген күдіктілерге қатысты тоқтатады, ол туралы тиісті қаулы шығарып, оның көшірмелерін мүдделі тұлғаларға жібереді және қылмыстық істі сотқа жібереді.

Айыптау актісі – қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру іс өндірісін аяқтайтын, іс жүргізу құжаты. Мұнда сотқа дейінгі тергеп-тексеру іс өндірісін жүргізген тұлғамен атқарылған жұмыстар көрсетіліп, жасалған қылмыстық оқиға туралы ұйғарымдар мен жауапкершілікке тартылған тұлғалардың кінәсі, және олардың теріс қылықтарының заңи саралануы жазылады.

Айыптау актісінің жасақталуына бірнеше талаптар қойылады.

1. Айыптау актісі заңды және негізді болуы тиіс.

2. Айыптау актісінде қылмыстық құқыбұзушылықтың барлық жайттары жан-жақтылық, толықтық және объективтілік сақтала отырып, көрсетілуі тиіс.

3. Айыптау актісі заңмен бекітілген құрылымда, кіріспе, сипаттау-уәждеу және қарар бөліктерінен тұруы тиіс (ҚР ҚІЖК 299 бабы).

Айыптау актісі, егер ол қылмыстық іс-жүргізу заңнамаларының талаптарына сай болса және қылмыстық-құқықтық нормалардың дұрыс қолдануы арқылы жасалса заңды болып есептеледі.

Айыптау актісі, ол мұқит әрі Жан-жақты зерттелген дәлелдемелер мен жасалған қылмыстық әрекеттің нақты жайттарына сүйеніп жасалған жағдайда, негізді болып есептеледі.

Жан-жақты қарастыру деген сөздің астарында, жасалған қылмысты зерттеуде тек қана айыптаушының көзімен ғана емес, сонымен қатар, қорғаушы тараптың көзімен де қарау керек деген сөз, екіұшты талдаудың болмауы, айыпты мен қорғаушы келтірген барлық жайттың босқа қалуына әкеліп соғады.

Дәлелдердің толық келтірілуі (дәлелдемелердің саны бойынша) әрбір дәлелденуге тиісті аргументтердің нақты дәлелденуіне септігін тигізеді. Айыптау актісінде дәлелдердің саны соншалықты, ол қылмысты жасаған басқа емес, сол тұлғаның нақ өзі екенін бұлтартпай дәлелдейтіндей болуы керек. Тергеу барысында анық болған және сотпен істі қарап, зерттеуге септігі тиетін барлық фактілер мен жайттар тап осындай толымдылықпен жазылуы тиіс.

Әділдік – айыпталушының жауаптылығының ауырлататын да, жеңілдететін де, сонымен бірге оны қорғау үшін келтірілген барлық дәлелдердің келтірілгенін қалайды.

ҚР ҚПК 299 бабының 1 тармағына сәйкес, айыптау актісінің кіріспе бөліміне актінің толтырылған уақыты мен жері; айыптау актісін толтырған

тұлғаның лауазымы мен фамилиясы және инициалдары; күдіктінің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда), туған күні, айы, жылы, туған жері жазылады.

ҚР ҚПК 299 бабының 2 тармағында көрсетілгеніне қарамастан, Сипаттау-уәждеу бөлігінде:

1) қылмыстық құқық бұзушылықтың оқиғасы, жасалған уақыты, орны, оның тәсілі, себебі, салдары, саралануы және өзге де мән-жайлар;

2) жәбірленуші, оған келтірілген зиянның сипаты мен мөлшері туралы мәліметтер;

3) қылмыстық құқық бұзушылық жасау жолымен алынған мүлік туралы мәліметтер;

4) күдіктінің жауаптылығын ауырлататын және жеңілдететін мән-жайлар;

5) күдікті туралы мәліметтер (азаматтығы, отбасылық жағдайы, айналысатын кәсібі, білімі, тұрғылықты жері, сотталғандығының бар-жоғы), оны сипаттаушы өзге де деректер, оған қатысты таңдалған бұлтартпау шарасы;

6) адамды айыптау үшін негіз болып табылатын мән-жайларды растайтын дәлелдемелердің тізбесі;

7) алкогольдік, нашақорлық немесе өзге де тәуелділіктен емдеуді қолданудың алғышарттары болып табылатын мән-жайлар туралы мәліметтер баяндалады.

Айыптау актісінің үшінші бөлігі – қарар бөлігі, онда күдіктінің тегі, аты және әкесінің аты (ол болған кезде), оған жасады деп айып тағылып отырған іс-әрекет сараланатын қылмыстық заңның нақты бабы, бабының бөлігі және тармағы және айыптау актісін бекіту туралы мәселені шешу үшін қылмыстық істі прокурорға жіберу және қылмыстық істі мәні бойынша қарау үшін сотқа жіберу туралы көрсетіледі.

Айыптау актісіне оны жасаған адам қол қояды.

Адам қылмыстық заңның әртүрлі баптарында, бөліктерінде немесе тармақтарында көзделген бірнеше қылмыстық құқық бұзушылықты жасады деп айыпталған кезде айыптау актісінде осы қылмыстық құқық бұзушылықтардың әрқайсысы жеке-жеке сараланып көрсетілуге тиіс.

Бір қылмыстық құқық бұзушылық жасады деп бірнеше адам айыпталған кезде айыптау актісінде қылмыстық құқық бұзушылықтың саралануы күдіктінің әрқайсысына қатысты көрсетіледі.

ҚР ҚПК 299 бабына сай, айыптау актісіне сотқа шақыртылуға тиіс тұлғалар тізімі қоса жалғанады. Тізімде адамның тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде), оның процестік жағдайы, тұрғылықты жері көрсетіледі, оның айғақтары берілген қылмыстық іс парағының және томының нөміріне сілтемежасалады.

Тізім екі бөліктен: күдікті және қорғаушы атаған адамдардың тізімінен (қорғау тізімінен) және сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам жасаған тізімнен (айыптау тізімінен) тұруға тиіс.

Тізім мөрленген конвертке салынып, қылмыстық іске қоса тігіледі.

Айыптау актісіне анықтама қоса беріледі, онда сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімі, бұлтартпау шарасы, күдіктіні күзетпен ұстау мерзімі, қолда бар заттай дәлелдемелер және оларды сақтау орны, азаматтық талап қоюды қамтамасыз ету және сот үкімін орындау үшін қолданылған шаралар, айыпталушыдан өндіріп алынуға жататын процестік шығындар мен сомалар, мәлімделген талап қою көрсетіледі.

Бұдан кейін ҚР ҚПК-нің 300 бабына сай айыптау актісі қылмыстық іспен бірге прокурорға жіберіледі. Ол түскен қылмыстық істі қарап, тексеріп, ҚР ҚПК-нің 301 бабында көрсетілген қылмыстық іс жүргізу заңнамаларының талаптары бұзылмағанын қадағалайды.

Айыптау актісімен бірге түскен істі қарап, 10 тәуліктен асырмаған мерзімде ҚР ҚПК-нің 302 бабында көрсетілген шешімдердің бірін қабылдайды:

- 1) айыптау актісін бекітеді;
- 2) жаңа айыптау актісін жасайды;
- 3) сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамға қылмыстық істі қосымша тергеу жүргізу үшін жібереді;
- 4) осы Кодекстің 35 және 36-баптарында көзделген негіздер бойынша қылмыстық істі толық көлемде немесе оның бір бөлігін қысқартады;
- 5) өз қалауы немесе қорғаушы тараптың өтінішхаты бойынша процестік келісім жасасу туралы мәселені шешеді;
- 6) қорғаушы куәлардың тізімін қоспағанда, сотқа шақырылуға жататын адамдардың тізімін толықтырады немесе қысқартады.
- 7) айыптау актісіне келісімін беріп, айыпталушыны сотқа береді; және ол туралы 284 бапқа сай шешім шығарады;

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Сотқа дейінгі өндірісті тоқтату бойынша тергеушінің әрекеті.
2. Айыптау актісін құру барысында тергеушінің әрекеті. Айыптау актісінің нысаны мен мазмұны. Айыптау актісіне қосымша.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ

№1 оқу блогы

Есеп № 1

2015 жылы 15 сәуір күні Қарағанды қаласы Кривогуза мекен жайында бірге тұратын Аубакиров және оның туысқаны Есимов алкогольді ішімдік ішу барысында өзара келіспей қалады. Соның салдарына Есимов қолындағы пышақты пайдалана отыра Аубакировке үш рет дене жарақатын келтіре отыра сол жерде Есимов алған жарақаттан қайтыс болады.

Осы фактісі бойынша алдын ала тергеу әрекеттері басталып тергеуші қылмыстық істі аяқтап күдікті Есимовке танысуға ұсынады. Бірақ күдікті қылмыстық іспен танысудан бас тартты себебі тергеуші істі тігілмеген және мөрленбеген түрде ұсынғандығына байланысты. Осыған орай тергеуші күдіктінің бас тартқан себебін үн таспаға жазып алып прокуратураға жолдады.

Қандай жағдайда қылмыстық іс күдіктіге таныстыруға беріледі?

Осындай жағдайда күдіктінің әрекеттері дұрыс па?

Тергеушінің әрекеттерін бағаланыз?

Тергеуші қылмыстық істі сотқа жолдау кезінде іспен кімдерді таныстыруға тиіс?

Есеп № 2

Қарағанды қ ПД ТБ нан ҚР ҚК бабы бөлімімен келіп түскен айыптау актісін прокурор тексеру кезінде тергеуші қылмыстық істі күдіктімен ғана таныстырып басқа үш жәбірленушімен таныстырмағандығын анықтаған. Осы жағдайды көре отыра прокурор қылмыстық істі қайта тергеуге жолдайды. Жолдамасында қылмыстық іспен жәбірленушілерді де таныстыру керек деп көрсетті.

Прокурордың тапқан қатесі құқық бұзушылыққа жатады ма?

Прокурордың іс әрекеттерін заңды көзбен қарап оларды сараланыз?

Осындай жағдайда сіз қалай істер едіңіз?

№2 оқу блогы

1. Қылмыстық істі тоқтату қаулы құрастырыңыз.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Айыптау актісін құрастырыңыз.

КӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процессуалдық құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Қылмыстық істы тоқтатудың негіздері?
2. Қылмыстық істі тоқтатудың тәртібі?
3. Күдікті мен оның қорғаушысы іс материалдарымен танысу уақытын әдейі созған уақытта тергеушінің әрекеті?
4. Айыптау актісінің нысаны?
5. Іс материалдарымен танысу барысында тергеу әрекеттерін жүргізуге боады ма?
6. Күдікті бірнеше қылмыстық құқық бұзушылық жасаған кезде айыптай актісі қалай құрылады?
7. Айыптау актісіне қоса тіркелетін сот отырысына шақырылатын адамдар тізімі қай жерде сақталуы қажет?
8. Айыптау актісіне күдіктінің жеке басын куәландыратын құжаттарды қоса беру керек пе? Олай болса, тағы қандай құжаттар қоса тіркеу қажет?
9. Айыптау актісі айыптау қорытындысынан айырмашылығы?
10. Айыптау актісінің мазмұны?
11. Айыптау актісі бар қылмыстық іс бойынша прокурор қанша уақытта шешім қабылдайды?
12. Айыптау актісі бар қылмыстық іс бойынша прокурор қандай шешім қабылдайды?
13. Айыптау актісі бар қылмыстық іс бойынша прокурор процестік келісімге отыру туралы мәселені шеше алады ма?
14. Айыптау актісіні бекіткеннен кейін прокурордың әрекеті?
15. Айыптау актісіне қандай құжаттар қоса тіркеледі және оны кім құрастырады?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектілеу:

1. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының Нормативтік қаулысы 21 маусым 2001 жылғы N4 Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексінің 67-бабын қолдану тәжірибесі туралы (21.04.2011жылғы ҚР ЖС №1 нормативтік қаулысымен енгізілген өзгертулермен).

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172,173,177,178,230,231,240,243.

№ 13 - тақырып. Қылмыстық істердің соттылығы. Басты сот талқылауының сатысы.

Алқабилер қатысумен сот ісін жүргізу.

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Қылмыстық істердің соттылығының ұғымы, мағнасы және белгілері. Бірнеше айыпталушы немесе бірнеше қылмыстар туралы қылмыстық істерді біріктірген кезде соттылықты анықтау.

2. Басты сот талқылау сатысының мәні, маңызы және міндеттері.

3. Алқабилер сотының түсінігі, маңызы және мағнасы.

Дәріс тезісі

Қазақстан Республикасының сот жүйесін Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьялардың мәртебесі туралы Конституциялық заңға сәйкес құрылатын Қазақстан Республикасының Жоғарғы соты және жергілікті соттар құрайды.

1. Аудандық және оларға теңестірілген соттар бірінші сатыдағы сот ретінде әрекеттеседі.

2. Мамандандырылған соттардың соттылығына жатқызылған қылмыстық істерді қоспағанда, барлық қылмыстық істер, егер олардың соттылығы осы Кодексте көзделген жағдайларда өзгертілмеген болса, аудандық және оған теңестірілген соттың соттылығына жатады.

3. Аудандық және оларға теңестірілген соттар (тергеу судьясы) қылмыстық процестің сотқа дейінгі сатысында сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамдардың, жедел-іздістіру қызметінің, сотқа дейінгі тергеп-тексерудің заңдылығын қадағалауды жүзеге асыратын прокурордың шешімдері мен әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) жасалған шағымдарды қарайды, осы Кодексте көзделген жағдайларда процестік әрекеттерді санкциялайды.

4. Үкімді орындау сатысында аудандық және оларға теңестірілген соттар өздерінің соттылығына жатқызылған істер бойынша осы Кодекстің 475 және 476-баптарында көрсетілген мәселелерді қарайды.

Кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі мамандандырылған ауданаралық соттың соттылығына жататын қылмыстық істер;

Қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданаралық соттың соттылығына жататын қылмыстық істер;

Қылмыстық істердің қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданаралық әскери соттардың және гарнизондардың әскери соттарының соттылығына жатуы

Қылмыстық істердің аумақтық тұрғыдағы соттылығы

- Қылмыстық іс қылмыстық құқық бұзушылық жасалған жердегі сотта қаралуға жатады.

- Егер қылмыстық құқық бұзушылық бір соттың қызметі жерінде басталып, басқа соттың қызметі жерінде аяқталса, іс тергеп-тексеру аяқталған жердегі соттың соттылығына жатады.

- Егер қылмыстық құқық бұзушылық Қазақстан Республикасынан тысқары жерде жасалса немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасалған жерді анықтау мүмкін болмаса немесе қылмыстық құқық бұзушылықтар әртүрлі жерде жасалса, істі тергеп-тексеру аяқталған жердегі сот қарайды.

- Айыптау актісі жасалған немесе медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану үшін істі сотқа жіберу туралы қаулы шығарылған жер тергеп-тексеру аяқталған жер болып табылады.

Басты сот талқылау сатысы іс жүргізудің басқа сатыларымен салыстырғанда маңызы зор, негізгі, түйінді, күрделі саты саналады. Себебі бұл сатыда қылмыстық іс бойынша басты шешім қабылданады, яғни сотталушының кінәсі немесе кінәсіздігі анықталады. Соған байланысты оған жаза қолдану-қолданбау мәселесі шешіледі.

Қазақстан Республикасында қылмыстық істер бойынша сот әділдігін тек соттар ғана жүзеге асырады. Кімнің болса да сот өкілеттігін иемденуі заңда көзделген жауаптылыққа әкеп соқтырады.

Соттың үкімі бойынша және заңға сәйкес болмаса, ешкім де қылмыс жасағаны үшін кінәлі деп танылмайды, сондай-ақ қылмыстық жазаға тартылмайды.

Басты сот талқылауында қылмыстық іс бойынша жиналған дәлелдемелерді сот жаңадан зерттейді. Судья сот әділдігін атқару кезінде ешкімге тәуелді емес, алдын ала тергеу барысында жиналған дәлелдемелерді зерттеумен шектелмейді.

Басты сот талқылауын сотқа дейінгі тергеп-тексеру сатысымен салыстырсақ, оның мынадай өзгешеліктерін атау қажет:

1) тергеуші қылмыстық іс бойынша алдын ала тергеу жүргізгенде әртүрлі болжамды тексере отырып шындықты, ақиқатты анықтайды, ал сот қарауында нақты адамдар туралы тергеуші жинаған, жан-жақты тексерілген, баға берілген, жүйеге келтірілген дәлелдемелер болады;

2) тергеуші алдын ала тергеуді дербес, жеке дара жүргізеді, ал сот дәлелдемелерді айыптау және ақтау тараптарының қатысуымен зерделейді;

3) тергеуші қылмыстық істі басынан аяғына дейін кейбір жағдайда тергемейді, іс басқа тергеушіге берілуі мүмкін (тергеуші ауырып қалды, кезекті демалысқа шығып кетті, білімін жетілдіруге кетті және басқа себептер), ал басты сот талқылауында қылмыстық істі бір судья немесе судьялардың сол құрамы қарауы тиіс;

4) тергеуші бірнеше қылмыстық істер бойынша алдын ала тергеуді қатарластыра жүргізеді, ал сот (судья) істі жартылай қарап, басқа судьяға бере алмайды, судья істі басынан аяғына дейін қарап, қарауды үкім шығарумен не істі қысқартумен аяқтайды.

Басты сот талқылауының негізгі белгілері:

1. Басты сот талқылауында істі қарау қылмыстық іс жүргізу заңдарында көрсетілген тәртіп бойынша жүргізіледі. Қазақстан

Республикасының ҚПК-де басты сот талқылауының жалпы шарттары көрсетілген. Сотта іс қарағанда іс жүргізудің барлық қағидаттары толық көрініс табады.

2. Басты сот талқылау сатысының алдындағы сатылар көмекші рөл атқарады, басты сот талқылау сатысын дайындайды. Алдын ала тергеу «сотқа дейін», «соттан тыс», «сот үшін» жүргізіледі.

3. Басты сот талқылау нәтижесінде сот төрелігі жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасында сот төрелігін тек сот қана жүзеге асырады (Қазақстан Республикасының Конституциясы 75-б. 1-бөл.).

4. Қылмыстық іс бойынша әділ шешім қабылдау үшін басты сот талқылау сатысында барлық кепілдіктер барынша толық шоғырландырылған. Сот қылмыстық іс бойынша жиналған дәлелдемелерді жариялы түрде тікелей ауызша зерделейді.

Қылмыстық процесс сатыларының жүйесінде басты сот талқылау сатысы ерекше орын алады. Ол маңызды, негізгі, түйінді, күрделі саты болып саналады. Себебі бұл сатыда қылмыстық іс бойынша, біріншіден, басты шешім қабылданады, яғни қылмыстық жауапқа тартылған адамның кінәсі немесе кінәсіздігі анықталады. Соған байланысты оған жаза қолдану-қолданбау мәселесі шешіледі.

Жаза қылмыскердің жанын қинау немесе адамгершілік намысына тиіп, қорлау мақсатын көздемейді. Жаза жасалған қылмыс үшін қылмыскердің сазайын тарттыру емес, оның мақсаты — сотталған адамды түзеу. Жаза дегеніміз Қазақстан Республикасы ҚК 38-бабына сәйкес, соттың үкімі бойынша тағайындалатын мемлекеттік мәжбүрлеу шарасы. Жаза қылмыс жасауға кінәлі деп танылған адамға қолданылады.

Жаза әлеуметтік әділеттілікті қалпына келтіру, сондай-ақ сотталған адамды түзеу және сотталған адамның да, басқа адамдардың да жаңа қылмыстар жасауынан сақтандыру мақсатында қолданылады. Жаза тән азабын шектіруді немесе адамның қадір-қасиетін қорлауды мақсат етпейді.

Басты сот талқылауы сатысында қылмыстық жауапқа тартылған адамның кінәсі немесе кінәсіздігі біржолата, үзілді-кесілді шешіледі. Солай бола тұрса да, баспасөз беттерінде бұл мәселел жөнінде басқа да әртүрлі пікірлер айтылып жатады.

1. Төрағалық етуші алқабилерге олардың құқықтарын, міндеттерін және олардың әрекеттеріне істі қарауға байланысты қойылатын шектеулерді түсіндіреді, сондай-ақ міндеттерді бұзу мен шектеулерді сақтамаудың салдарлары туралы ескертеді.

2. Алқабидің:

1) істің мән-жайларын өзінің ішкі нанымы бойынша өз бетінше бағалау және алқабилер алқасының алдына қойылатын сұрақтарға жауап беру мүмкіндігін алу үшін сотта қаралатын дәлелдемелерді зерттеуге қатысуға;

2) процеске қатысушыларға төрағалық етуші арқылы сұрақтар қоюға;

3) заттай дәлелдемелерді, құжаттарды тексеріп қарауға, жергілікті жерді және үй-жайларды тексеріп-қарауды жүргізуге, сот тергеуіндегі барлық басқа да әрекеттерге қатысуға;

4) төрағалық етушіге заңнама нормаларын, сондай-ақ сот отырысында жария етілген құжаттардың мазмұнын және іске қатысты өзіне түсініксіз басқа мәселелерді түсіндіруді сұрап өтініш жасауға;

5) сот отырысы кезінде жазбалар жасауға құқығы бар.

Алқаби:

1) сот отырысында тәртіп сақтауға және төрағалық етушінің заңды өкімдеріне бағынуға;

2) алқабидің міндеттерін атқару үшін, сондай-ақ сот отырысында үзіліс жарияланса немесе істі тыңдау кейінге қалдырылса, сот талқылауын жалғастыру үшін сот көрсеткен уақытта келуге;

3) сотқа келуге мүмкіндігі болмаған жағдайда, төрағалық етушіге келмеудің себептері туралы алдын ала құлағдар етуге міндетті.

Алқаби:

1) істі тыңдау кезінде сот отырысының залынан кетуге;

2) істі тыңдау кезінде сот құрамына кірмейтін адамдармен төрағалық етушінің рұқсатынсыз іс бойынша сөйлесуге;

3) істі талқылау барысында мәліметтерді сот отырысынан тыс жинауға;

4) жабық сот отырысына қатысуына байланысты өзіне белгілі болған мән-жайлар туралы мәліметтерді жария етуге, сондай-ақ кеңесу бөлмесінің құпиясын бұзуға құқылы емес.

Алқабидің өз міндеттерін атқармауы, сондай-ақ осы бапта көзделген шектеулерді сақтамауы заңда белгіленген жауаптылыққа, сондай-ақ төрағалық етушінің алқабиді істі қарауға одан әрі қатысудан шеттету мүмкіндігіне әкеп соғады.

Төрағалық етуші, егер сот талқылауы кезінде осы Кодекстің 35-бабының бірінші бөлігінде көзделген мән-жайлар анықталса, сондай-ақ мемлекеттік айыптаушы осы Кодекстің 337-бабының жетінші бөлігіне сәйкес айыптаудан бас тартқан кезде істі алқабилер қатысатын сотта талқылаудың кез келген кезеңінде тоқтатады.

Алқабилерді сот талқылауына қатысудан босатқаннан кейін төрағалық етуші іс бойынша тиісті қаулыны жеке-дара шығарады.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Соттың келіп түскен қылмыстық іс бойынша іс-әрекеті. Алдын-ала тыңдауды өткізу.

2. Басты сот талқылауың тағайындау. Басты сот талқылауың шегі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Алқабилер қатысатын соттың құзыреті.
2. Алқабилердің қатысуымен істер бойынша сот талқылауының құрылымы.
3. Алқабилердің қатысуымен істер бойынша сотпен үкім шығарудың ерекшеліктері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде қылмыстық істердің соттылығы, басты сот талқылауының сатысы, алқабилер қатысуымен сот ісін жүргізу жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Қылмыстық іс бойынша істі тоқтата тұру қаулысын құрастырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Сот талқылауы неге қылмыстық істер жүргізудің басты сатысы болып табылады?
2. Қылмыстық іс бойынша судьяның өкілеттілігі қандай?
3. Сот талқылауының жалпы шарттары қандай?
4. Айыптау актісінің көшірмесін қолға беру мен сот мәжілісінде істі қараудың мерзімдері қандай?
5. Қандай жағдайда басты сот талқылауы кейінге қалдырылады, ал қандай жағдайда қылмыстық іс бойынша іс жүргізу уақытша тоқтатылады?
6. Қылмыстық істі қосымша тергеу үшін қайтаруға қандай негіздер болу керек?
7. Дәлелдемелерді ұсынудың және зерттеудің тәртібі қандай?
8. Қандай жағдайларда сотталушының айғақтары жария етіледі?
13. Айыптау актісі бар қылмыстық іс бойынша прокурор процестік келісімге отыру туралы мәселені шеше алады ма?
14. Айыптау актісіні бекіткеннен кейін прокурордың әрекеті?
15. Айыптау актісіне қандай құжаттар қоса тіркеледі және оны кім құрастырады?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. «Қазақстан Республикасының судьяларының мәртебесі және сот жүйесі туралы» 2000 жылғы 25 желтоқсандағы ҚР Конституциялық заңы (13.03.2017 жылда өзгертулер енгізілген).
2. «Алқабилер соты жөніндегі» Қазақстан Республикасының Заңы // Заң газеті. 2006 ж., 25 қаңтар. № 11 (991).

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 14 - тақырып. Үкім.Үкім шығару (апелляция, кассация).

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары

1. Үкімнің түсінігі және маңыздылығы. Үкімнің құрылымы және мазмұны. Сот үкім шығарған кезде шешелетін мәселелері.
2. Үкімнің түрлері. Ақтау немесе айыптау үкімдерін шығару үшін негіздер.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектiлеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172,173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Үкімнің заңдылығы және негізділігі. Үкімнің негізділігімен ақиқаттылығымен және әділдігімен ара байланысы.
2. Заңды күшіне енген үкімнің қасиеті.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172,173,177,178,230,231,240,243.

№ 3 семинар

1 сағ.

Сұрақтары:

1. Апелляциялық шағымданудың заты және үкімге наразылық білдіруі. Апелляциялық наразылықтың, шағымның мазмұны және түрлері.
2. Кассациялық шағымданудың заты. Кассациялық наразылықтың, шағымның мазмұны және түрлері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172,173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

3 сағ.

Қазақстан Республикасы ІІМ Б. Бейсенов атындағы Қарағанды Академиясында немесе Қарағанды қаласының аудандық соттары нақты қылмыстық істі қараумен байланысты өткізілетін сот отырысын курсанттарға көрсету.

(Сот отырысын көрсетудің уақыты мен мерзімі алдымен күндізгі оқу факультетімен және Қарағанды қаласының Қазыбек-би аудандық сотымен келісіледі).

Өткізілетін сабақтың мақсаты: Курсанттар өтетін сот отырысына шын мәнісінде тікелей қатысып, соттың қылмыстық істі қарау тәртібін және іс бойынша қандай шешімдер қабылдайтын өздері көріп, дәрістерде, семинар сабақтарында алған білімдерін естерінде сақтап қалу болып табылады.

Курсанттар осы тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында теориялық материалдарды яғни, қылмыстық істер жүргізу заңдарының тиісті нормаларын оқып, мынандай сұрақтарға зейін аударулары қажет:

- басты сот талқылау сатысының мәні, маңызы және міндеттері;
- қылмыстық процестің қағидаттары (сот талқылауының тікелей және ауызша болуы және т.б.) іс бойынша объективті ақиқатты орнатудың процессуалдық шарты ретінде;
- соттық талқылаудағы соттың басты рөлі;
- сотталушының, жәбірленушінің, прокурордың, қорғаушының және басқа да процеске қатысушылардың басты сот талқылауына қатысуы;
- басты сот талқылауының шегі;
- сот талқылауын кейінге қалдыру және қылмыстық істі тоқтата тұру;
- сот отырысында қылмыстық істі қысқарту;
- сот процесінің мәдинеті мен этикасы;
- басты сот талқылауының дайындық бөлімі;
- сот тергеуі;
- сот жарыссөзі;
- сотталушының соңғы сөзі;
- үкімді шығару.

Жоғарыдағы көрсетілген сұрақтардың мазмұның терең білуде, сот талқылауына қатысушылардың процессуалдық әрекеттерің дұрыс талқылауының мынадай кезендерін білгендері жөн:

1. сот отырысының дайындық бөлімі;
2. сот тергеуі;
3. сот жарыссөзі;
4. сотталушының соңғы сөзі;
5. үкімді шығару.

Сонымен қатар:

- сотталушының іс әрекеттерінің дұрыс саралануы;
- мемлекеттік айыптаушы мен қорғаушының сөздерінің мазмұндары.

Сот талқылау болатын күні курсанттар соттың құрамы келгенше кестеде көрсетілген дәріс залында немесе сот мәжілісі өтетін залда өз орындарын тауып отыра береді, сот талқылауы барысында олардың барлығы төрағалық етуші судьяға бағынады: іс бойынша ақиқатқа жету мақсатындағы соттың қызметіне кедергі жасамай, сот отырысын тындайды.

Үкім шығару үшін сот кеңесу бөлмесіне кеткеннен кейін, прокурормен және қорғаушымен курсанттардың кездесуі ұйымдастарылады, ол пресс-конференция ретінде өткізіледі.

№ 1 КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағат.

Тапсырма: сот процесін қарастыру негізінде жеке пікірге келу және апелляциялық, кассациялық тәртіппен қарастырылған сот процесінің үкімдерін қайта қарастыру. Сонымен қатар қылмыстық процесте ғылыми

заңгерлерінің пікірлерін басшылыққа алып, сол бойынша зерртелген сұрақтарды тұжырымдау

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: сот процесін қарастыру негізінде жеке пікірге келу және апелляциялық, кассациялық тәртіппен қарастырылған сот процесінің үкімдерін қайта қарастыру. Сонымен қатар қылмыстық процесте ғылыми заңгерлерінің пікірлерін басшылыққа алып, сол бойынша зерртелген сұрақтарды тұжырымдау

Іскерлік ойынды өткізу:

1. Басты сот талқылауын іскерлік ойын ойнау.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

10 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Үкімнің түрлерің атаңыз?
2. Үкімді шығарар кезде сотпен шешілетін негізгі мәселелер?
3. Айыптау үкімі жорамалдармен негізделуі мүмкін бе?
4. Ақтау үкімі дегеніміз не?
5. Үкім неше бөліктен тұрады, онда жазылатындарды айтыңыз?
6. Апелляциялық шағымданудың субъектілерінің тізімің беріңіз?
7. Соттың заңды күшіне енбеген үкімдері мен қаулыларын апелляциялық тәртіппен қарайтын соттар?
8. Үкімдерге апелляциялық шағымдану мен наразылық білдірудің тәртібі мен мерзімдері?
9. Шағымданудың, наразылық білдірудің мерзімін қайта қалпына келтіру?

10. Сот үкімдеріне кассациялық тәртіппен шағымданудың қандай жалпы шарттарын білесіз?

11. Кассациялық сатыда істі қараудың мерзімдері?

12. Кассациялық сатыда үкімнің күшін жоюдың немесе өзгертудің негіздері?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1.«Апелляциялық тәртіппен қылмыстық істерді қараудың тәжірибесі туралы» 2003 жылғы 19 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының №13 қаулысы. (10.04.2015ж. өзгертулер енгізілген).

Негізгі әдебиеттер:1, 2, 15,20-28,172,173.

Қосымшаәдебиеттер:40,41,100,118,124,148,161,167,170,171,177,178,184,185,187,189,214,230,.

№ 15 - тақырып. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысы. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастау.

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысының түсінігі, міндеттері және маңызы.

2. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастаудың түсінігі, міндеттері және маңызы.

Дәріс тезісі

Үкімді орындау — бір жағынан әртүрлі мекемелер мен ұйымдардың қылмыстық атқару қызметі, екінші жағынан сот кінәлі деп танып, жаза қолданған адам жөніндегі шешімді жүзеге асырумен байланысты атқарылатын сот органдарының қылмыстық іс жүргізу қызметі.

Үкімді орындау сатысы :

үкімді орындауға кірісу мәселелерін шешетін, оның орындалуын бақылайтын, сондай-ақ сот үкімін орындауға кірісу кезінде туындаған мәселелерді шешетін, қылмыстық іс жүргізу заңымен рәсімделген, сот және сот ісін жүргізуге қатысатын өзге де субъектілердің қызметі.

Соттың заңды күшіне енген үкімі мен қаулысы мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, заңды тұлғалардың, лауазымды адамдардың, азаматтардың бәріне бірдей міндетті және Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында бұлжытпай орындалуға жатады. Соттың үкімін, қаулысын орындамау қылмыстық жауаптылыққа әкеп соғады.

- орындаудың уақытылы жүзеге асырылуы;
- үкімді заңда көрсетілген соттардың үкімді орындау сатысында материалдарды қарау;

• үкімнің мәнін өзгертетін өзгертулер мен толықтырулар енгізуге жол бермеу және үкімнің өзгермейтіндігі.

Үкімді орындау – ол жерде жазылған нұсқауларды жүзеге асыратын қызмет

Үкімді орындау сатысының мақсаты болып үкімді жүзеге асыруға бағытталған жағдайды қамтамасыз ету табылады.

Осы кезеңдегі соттық қызметтің мазмұны келесі тапсырмаларды шешуге қатысты:

- Үкім мен соттың өге де шешімдерін орындау
- Үкімді жүзеге асыру
- Жазаны орындау барысында пайда болатын сұрақтарды шешу

Үкімді орындау барысында соттың міндеттері:

• 1) үкімдермен қабылданған барлық шешімдерді уақытында жүзеге асыру;

• 2) үкімді орындауға кірісуге бақылау жасау;

• 3) сотталған адамдырдың жазасын өтеу тәртібі мен шарттарына тиісті өзгерістерді енгізу;

• 4) үкімді орындау кезінде туындаған қандай да болмасын күмән мен түсініксіздікті ұғындыру.

Үкімді орындау кезеңінің мәні - қылмыстық құқық бұзушылық бойынша қаулыдағы іске асыру үшін қажетті алғышарттарын жасайды, яғни, құзыретті органдар тарапынан тиімді жүзеге асыру, азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету, заң үстемдігін нығайтуға септігін тигізеді

Үкімнің күшіне енуі дегеніміз соттың үкімде жазылған нұсқаулықтарын жүзеге асыруды бастау

Үкімді орындауға кірісу

• дегеніміз үкімді орындау туралы өкімді судья үкімінің көшірмесімен бірге қылмыстық атқару заңдарына сәйкес, үкімді орындау міндеті жүктелген органға жіберу

Аудандық және оларға теңестірілген соттар, қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданаралық сот, қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданаралық әскери сот, кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі мамандандырылған ауданаралық сот, гарнизонның әскери соты шығарған бірінші сатыдағы соттың үкімдері, егер оларға шағым жасалмаса немесе наразылық білдірілмесе, апелляциялық шағым жасау немесе наразылық білдіру мерзімі өткен соң заңды күшіне енеді және орындауға енгізуге жатады.

Іс апелляциялық сатыда қайта қаралған жағдайда, егер үкімнің күші жойылмаса, ол апелляциялық қаулы шығарылған күні күшіне енеді. Егер апелляциялық (жекеше) шағымдар, наразылық апелляциялық сатыдағы сот отырысы басталғанға дейін кері қайтарып алынса, апелляциялық саты шағымның, наразылықтың кері қайтарып алынуына байланысты іс жүргізуді тоқтату туралы қаулы шығарған күні үкім заңды күшіне енеді.

Бірінші сатыдағы сот, үкімнің заңды күшіне енген немесе іс жоғары тұрған соттан қайтарылған күннен бастап үш тәуліктен кешіктірмей үкімді орындауға енгізеді.

Қылмыстық құқық бұзушылық үшін сотталған адам, егер айыптау үкімі Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 77-бабында белгіленген мерзімде орындауға келтірілмесе, жазаны өтеуден босатылады.

Соттың қаулысы сотталған адамды, ақталған адамды күзетілуден босату бөлігінде дереу орындауға енгізілуге жатады.

Бірінші сатыдағы соттың қаулысы шағым жасау немесе наразылық білдіру мерзімі өткен соң не жекеше шағымдар немесе наразылық келтірілген жағдайда, істі жоғары тұрған сот қарағаннан кейін заңды күшіне енеді және орындауға енгізіледі.

Соттың шағым жасалуға немесе наразылық білдірілуге жатпайтын қаулысы шығарылған бойда дереу күшіне енеді және орындауға енгізіледі.

Соттың алдын ала тыңдау барысында немесе басты сот талқылауы кезінде шығарылған істі тоқтату туралы қаулысы оның айыпталушыны немесе сотталушыны күзетілуден босатуға қатысты бөлігінде дереу орындалуға жатады.

Апелляциялық сатыдағы соттың қаулысы, үкімі жария етілген кезінен бастап күшіне енеді.

Апелляциялық сатыдағы соттардың үкімдері мен қаулылары осы Кодекстің 445-бабында көзделген тәртіппен орындауға енгізіледі.

Соттың жекеше қаулысы заңды күшіне енген кезден бастап үш тәуліктен аспайтын мерзім өткен соң басқару функцияларын орындайтын тиісті лауазымды адамға жіберіледі. Жекеше қаулы бойынша бір айлық мерзімнен кешіктірмей қажетті шаралар қолданылуға және оның нәтижелері туралы қаулы шығарған сотқа хабарлануға тиіс.

Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс жүргізуді іс бойынша қайта бастау қылмыстық іс жүргізудің ең ақырғы сатысы. Бұл сатының мәні — жаңадан ашылған мән-жайлар, деректер бойынша заңды күшіне енген үкімдердің, қаулылардың заңдылығын, дәлелдігін тексеру, соның нәтижесінде заңсыз деп табылған сот шешімдерінің күшін жою. Мысалы, 1971 жылдан 1987 жылға дейін Витебск облысының Солоники деген поселкесінің тұрғыны Геннадий Михасевич дейтін азамат отыз алты әйелді өлтірген (алдымен оларды зорлап, содан кейін қылмыстың ізін жасырмақ мақсатында өлтіріп отырған). Г. Михасевич совхоздың автокөлік жөндеу шеберханасының меңгерушісі болып жұмыс жасаған. Ол ұсталып қамауға алынғанша оның жасаған қылмыстары бойынша 11 сот мәжілісінде 14 адам жазықсыз сотталған, оның ішінде біреуі 10 жыл отырып шыққан, екіншісі 6 жыл кінәсіз қамауда отыру барысында ауырып, су қараңғы соқыр болады, сол себептен «қоғамға қауіпсіз» деп қамаудан босатылған, үшіншісі жазанның ерекше түрі өлім жазасына кесіліп атылған, төртіншісі өзін өзі өлтірмекші болып асылайын деп жатқан жерінен тұзақтан босатылып алынған.

Міне осындай кінәсіз сотталған азаматтарды ақтау үшін жаңадан ашылған мән-жайлар бар деп істі қайта қарап, заңсыз сот үкімінің күшін жою қажет. Істі жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша жаңғырту қылмыстық іс жүргізудің ерекше сатысы болғандықтан заңды күшіне енген үкімнің заңдылығы тексеріледі және оны тексеру үшін іске қатысушылардың шағымы, прокурордың ұсынысы керек. Әрбір қылмыстық іс бойынша қабылданған үкімнің заңдылығы тексерілмейді, жаңадан ашылған мән-жайлары бар және олар үкімнің заңдылығына күмән келтіреді деген прокурордың ұсынысы болу керек.

Табиғат құбылыстарын бір-бірімен салыстыру нәтижесінде танып білеміз деген қағида бар. Осы қағиданы ескере отырып, істі жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша жаңғырту сатысын қадағалау сатысындағы іс жүргізумен салыстырсақ, екеуінің арасындағы айырмашылықтарды да, екеуіне бірдей жалпы белгілерді байқауға болады. Ол мынадай белгілер:

1) міндеттері (екі сатының алдында тұрған міндет — заңды күшіне енген үкімнің, қаулының заңдылығы мен дәлелділігін тексеру);

2) мақсаты (заңды және дәлелді сот шешімдерінің жүзеге асуын қамтамасыз ету);

3) сипаты (екі сатыдағы да іс жүргізу ерекше саты болып танылады, себебі олардың міндеті мен мақсатына қарай лауазымды адамдардың шешімі нәтижесінде туады);

4) қадағалау сатысындағы іс қарайтын соттар жаңа ашылған мән-жайлар бойынша жаңартылған қылмыстық істерді қарайды.

Басқаша айтқанда, қадағалау тәртібімен іс қарайтын соттар жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша жаңартылған істерді қарайды, атап айтқанда:

а) облыстық және оған теңестірілген соттың қадағалау алқасы

б) Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соттың қадағалау алқасы;

в) Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соттың қылмыстық іс жүргізу жөніндегі алқасы.

Соттың заңды күшіне енген үкімінің, қаулысының, оның ішінде осы Кодекстің 71-тарауында көзделген тәртіппен шығарылған қаулысының күші жойылуы және қылмыстық іс немесе осы Кодекстің 71-тарауында көзделген тәртіппен тәркілеу туралы өтінішхат бойынша іс жүргізу жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта басталуы мүмкін.

Іс жүргізуді жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта бастаудың негіздері мыналар болып табылады:

1) соттың заңды күшіне енген үкімінде белгіленген, заңсыз немесе негізсіз үкім не қаулы шығаруға әкеп соққан жәбірленушінің немесе куәнің айғақтарының, сарапшының қорытындысының көрінеу жалғандығы, сол сияқты заттай дәлелдемелердің, тергеу және сот әрекеттері хаттамаларының және өзге де құжаттардың жалғандығы немесе аударманың көрінеу дұрыс жасалмауы;

2) соттың заңды күшіне енген үкімінде белгіленген, анықтаушының, тергеушінің немесе прокурордың заңсыз және негізсіз үкім, қаулы шығаруға әкеп соққан қылмыстық әрекеттері;

3) соттың заңды күшіне енген үкімінде белгіленген, судьялардың осы істі қарау кезінде жасаған қылмыстық әрекеттері;

4) Кодекстің 502-бабында көзделген тәртіппен тексеру немесе тергеп-тексеру арқылы белгіленген және прокурордың қорытындысында баяндалған, үкім, ұйғарым шығару кезінде сотқа беймәлім болған, өздігінен немесе бұрын анықталған мән-жайлармен бірге сотталушы адамның кінәсіздігі туралы немесе оның ауырлық дәрежесі жөнінен өзі сотталғаннан гөрі өзге қылмыстық құқық бұзушылық жасағаны туралы не ақталған адамның немесе өзіне қатысты іс тоқтатылған адамның кінәлілігін айғақтайтын өзге де мән-жайлар;

5) сот актісін шығару кезінде сот қолданған заңды немесе өзге де нормативтік құқықтық актіні Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің конституциялық емес деп тануы;

6) Кодекстің 71-тарауында көзделген тәртіппен тәркілеу үшін негіз болған қылмыс үшін қылмыстық жауаптылықтан соттың заңды күшіне енген ақтау үкімі не қылмыстық құқық бұзушылық оқиғасының немесе құрамының болмауына байланысты қылмыстық қудалауды тоқтату туралы қаулы негізінде босату не істі мәні бойынша қараған соттың үкімінде мүлікті тәркілеуді ішінара немесе толық қолданбау;

7) өзіне қатысты іс осы Кодекстің 335-бабы екінші бөлігінің 2) тармағында белгіленген тәртіппен қаралған сотталған адам қылмыстық процесті жүргізетін органға келген жағдайда, оның ерік білдіруі.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

Семинар сұрақтары

1 сағ.

1. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысының міндеттері және маңызы.

2. Соттың үкімін, қаулысын орындауға кірісудің тәртібі және мерзімі.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

Сұрақтары:

1 сағ.

1. Жанадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастаудың негіздері, себептері және тәртібі.

2. Соттардың қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта бастау мәселелері.

3. Жаңадан ашылған мән-жайларға орай іс жүргізу. Іс жүргізуді қайта бастаудың мерзімдері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысы, жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастау жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі қайта туралы өтінішті қанағаттандыру туралы қаулы шығару.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Сот үкім мен қаулының айырмашылығы неде?
2. Соттың үкімін, қаулысын орындауға кірісудің тәртібі қандай?
3. Сот сотталған адамға туыстарымен кездесуге рұқсат беруге құқылы ма?
4. Үкімді орындау мерзімі?
5. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастау сатысының қадағалау сатысынан айырмашылығы қандай?
6. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі жаңартудың негіздері?

7. Жаңадан ашылған мән-жайлар туралы іс қозғау негізінің мазмұны қандай?

8. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қылмыстық істі жаңартуға негіз болып табылатын басқа да мән-жайларға қандай фактілер жатады?

9. Домалақ арыз жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі жаңартуға негіз бола ма?

10. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі жаңарту қандай ережелер бойынша жүргізіледі?

11. Ауыр қылмыс жасаған үшін заңды қолдану қажет болу себебімен заңды күші енгеніне алты ай болған сәттен жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі жаңарту ретінде үкімді жоққа шығаруға бола ма?

12. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша прокурордың құзіреті.

13. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша тергеудің мерзімі.

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. «Қазақстан Республикасының судьяларының мәртебесі және сот жүйесі туралы» 2001 жылғы 25 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Конституциялық заңы (13.03.2017 ж. өзгертулер енгізілген)

Негізгі әдебиеттер: 1, 2, 15, 20-28, 172, 173.

Қосымша әдебиеттер: 40, 41, 100, 118, 124, 148, 161, 167, 170, 171, 177, 178, 184, 185, 187, 189, 214, 230, .

№ 16 - тақырып. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізу.

Дәріс сұрақтары

1 сағ.

1. Ювеналдық сот ісін жүргізу: ұғымы, шет елдердің тәжірибесі.
2. Кәмлетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы бойынша сотқа дейінгі өндіріске қатысуының ерекшеліктері.

Дәріс тезісі

Ювеналдық сот әділдігі - бұл қалыпқа келтіру бағдарламасынан тұрарын қалыпқа келтіруші аумақтың құқықтық тіреуі, ол алдын-ала анықталған аумақта ведомствоаралық шарттарға сай ортақ мақсат үшін арнайы технологиялар арқылы іске асады.

Әлемдік халықаралық денсаулық сақтау ұйымдарының класификациясы бойынша кәмелетке толмағандармен профилактикалық жұмыс

■ бірінші профилактика бұл қоғамдық сана сезімге салауатты өмір салтын жүргізу туралы ой енгізу және жас балалар ұйымдарымен жұмыс жүргізу

■ екінші профилактика әлеуметтік қоғамға бейімделмеген балалар мен жасөспірімдермен бағытталған жұмыс жүргізу

■ үшінші профилактика рецидив аурулармен, химиялық тәуелді науқастармен мақсатты бағытталған жұмыс (әлеуметтік психологиялық фактілердің төмендеуі)

1. Дисфункционалды жанұя -

Қандайда бір жағдай барысында бұзылған функционалданған жанұя (жанұя мүшесінің жеке ерекшеліктері, элементтік және материалдық жағдайы, жанұя мүшесінің ауруға шалдығуы және т.б) осының нәтижесінде жанұяның бір немесе бірнеше мүшесінде жеке адамның азғынуына әкеліп соғатын қатынастар пайда болады.

Бұл білдіреді

- жанұя адамның өмірінде кішкентай кезінен бастап рөл атқарады, егер жанұяда қандай да бір мәселелер туындаса бұл балаларға ерекше жат көрінеді.

- егер ата-аналар осы проблемасын шешуге мүмкін болмаса немесе шешкісі келмеген жағдайда баланың «қорғау механизмдері» жұмыс жасайды-бала өз-өзін жақсы сезінетін, оны жақсы көретін, түсінетін, қорғайтын жаққа кетеді.

жанұяның негізгі функциялары:

Тәрбиелеушілік

Шаруашылық-тұрмыстық

Қорғаушылық

Эмоционалды

Рухани, мәдени тіл табысу

Алғашқы әлеуметтік бақылау

Сексуально-эротикалық дамуы.

Жанұяның негізгі дисфункциялары:

Гипоқамқор

Гиперқамқор

Авториторлық

Қылмысқа жол берушілік

Жанұя ішінднгі қатынастың бұзылуы

Бұл білдіреді нағыз жанұя өз балаларының бақытты болуына, жақсы адам болып өсіп-өнуіне, жақсы білім алуына, өз отаның сыйлап, құрметтеуіне, заңға бағынышты азамат болуы үшін барлық жағдай жасайды.

Кәмелетке толмағандардың қылмыстары туралы істер бойынша қорғаушының қатысуы осы Кодекстің 67 бабының 1 б 2 тармағына сәйкес міндетті

Қылмыстық қудалау органдары мен соттар ҚР Конституциясының 13 бабы 3 бөлігіне сай және ҚПК 27 бабына сай барлық жағдайларда кәмелетке толмаған күдікті, айыпты, сотталушының білікті заң көмегін алу құқығымен қамтамасыз етуі тиіс.

Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы ерекшеліктеріне жатады. Кәмелетке толмағандардың заңды өкілдері сотқа қатысуға міндетті (ҚПК 75 б, 537 б.)

Кәмелетке толмаған адам осы Кодексте көзделген тәртіппен ұстап алынуы және оған бұлтартпау шарасы қолданылуы мүмкін. Қылмыстық теріс қылық, онша ауыр емес немесе ауырлығы орташа қылмыс жасауда күдік келтірілетін, айыпталатын кәмелетке толмағандарға күзетпен ұстау түрінде бұлтартпау шарасы қолданылмайды.

Бұлтартпау шарасы ретінде күзетпен ұстау, кәмелетке толмағанға ҚПК 128, 147_баптарында көрсетілген негіздер болса, ауыр немесе аса ауыр қылмыс жасаған кезде ғана ерекше жағдайларда қолданылуы мүмкін.

Кәмелетке толмағанды ҚПК 151-бабында белгіленген сотқа дейінгі іс жүргізу сатысында күзетпен ұстау мерзімі алты айдан аспайтын мерзімге ұзартылуы мүмкін.

Кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі өндірістің ерекшеліктеріне жауап алудың процессуалды тәртібін жатқызуға болады.

ҚР ҚПК 535-бабына сәйкес, кәмелетке толмаған күдікті, айыпталушыдан жауап алу жалпы негіздер бойынша қорғаушы, заңды өкіл, қажет болған жағдайда – психолог, педагогтің қатысуымен жүргізіледі.

Кәмелетке толмаған күдікті, айыпталушыдан жауап алу күндізгі уақытта және екі сағат сайын үзіліс жасай отырып жүргізіледі, жалпы ұзақтығы – күніне 4 сағаттан астам емес. Кәмелетке толмағанның нақты шаршағаны белгілері анықталға, жауап алу осы мерзімнің өтуіне дейін үзілуі керек.

Он алты жасқа толмаған, сондай-ақ осы жасқа толған, бірақ психикалық дамуында мешеулік белгілері бар кәмелетке толмаған күдіктінің, айыпталушының қатысуымен іс жүргізу әрекетін жүргізу кезінде педагогтің немесе психологтың қатысуы міндетті (ҚПК 538 бап 1б). Он алты жасқа толған кәмелетке толмағандар туралы іс бойынша педагог немесе психолог іске қатысуға тергеушінің, соттың ұйғаруы бойынша не қорғаушының, заңды өкілдің өтініші бойынша жіберіледі (ҚПК 538 бап 2 б).

Кәмелетке толмағанға қатысты қылмыстық істің өндірісін жеке бөлектеу

Ересектермен бірге қылмыстық жауаптылыққа тартылған кәмелетке толмаған айыпталушыға қатысты қылмыстық іс жеке өндіріске бөлектенеді (ҚПК 44 бап 1 бөл 3 тармағы).

Алайда, қылмыстық істің мұндай бөлектенуіне аса маңызды шарт негізінде жол беріледі, егер бұл қылмыстық істің шешілуі алдын ала тергеудің жан-жақтылығы мен объективтілігіне әсер етпесе. Негізінде, егер кәмелетке толмаған қылмыстың орындаушысы, ұйымдастырушысы немесе айдап салушы болған жағдайларда, ересектердің қылмыстық әрекеттерінде белсенді қатысу кезінде бөлектеуге жол берілмейді.

Жеке өндіріске бөлекетген істе міндетті түрде осы қылмыстық іске маңызы бар прокурормен, тергеушімен, анықтаушымен куәландырылған процессуалды құжаттар болуы тиіс. Әдетте мұндай құжаттарда кәмелетке толмағанның тұлғасын, оның өмірі мен тәрбиесі жағдайын суреттейтін, сондай-ақ оның жасы туралы материалдар сақталады.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында кәмелетке толмаған адамға қатысты істі қарау ерекшеліктері.

2. Кәмелетке толмаған адамды жауапқа шақырту және жауап алу ерекшеліктері

3. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылық туралы істер бойынша қорғаушының, заңды өкілдің, педагог пен психологтың қатысуы.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

Оқу блогы №1

Тапсырма №1.

Қалада кәмелетке толмаған және 20 жастан асқан азаматтардан тұратын топтар құрылды. Олардың арасында біршама рет төбелестер орын алды. Әр топтан 15 адамнан құралған кезекті төбелес кезінде аса күшті алкогольдік күйде болған кәмелетке толмаған Т.М. Бахытов азамат Г.А.Семеновтың кеуде тұсын пышақпен жаралап, нәтижесінде оқиға болған орында Г.А.Семенов қаза тапты.

Тергеуші Бахытовтың іс-әрекетін қасақана кісі өлтірумен саралау туралы қаулы шығарып, айыптау актісімен аудандық прокурорға жолдады.

Тергеушінің әрекетін бағалаңыздар.

Кәмелетке толмағандардың ісі бойынша дәлелдеу заты қандай ерекшеліктерге ие?

Кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыстық істі өңдіріске алу ерекшеліктері бар ма?

Қылмыстық топтың басқа мүшелері жауапкершілікке тартыла ма?

Кәмелетке толмағандардың ісі қандай жағдайда жеке іс болып бөлінбейді?

Тапсырма №2

Кәмелетке толмаған Рихтер бөтеннің мүлкін ұрлауға байланысты мойындайтындығын айтты. Рихтердің мойындағанынан басқа, оның кінәсін дәлелдейтін басқа дәлелдемелер табылмады.

Тергеуші күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулы шығарып, айыптау актісімен аудандық прокурорға жолдады. Сотқа дейінгі тергеп – тексеру барысында кәмелетке толмаған Рихтер қорғаушы тағайындаудан жазбаша түрде бас тартып, өз құқықтарын қорғауды өзі жүзеге асырды.

Сот отырысында Рихтер өзінің жауабын өзгертіп, ұрлық жасағанын мойындамады. Рихтердің құқығын қорғаушы адвокат сот отырысында, сотқа дейінгі тергеп- тексеруді жүргізу кезінде жауап алу заң талаптарына сай емес және қорғалуға құқығы бар куәнің құқықтарын бұзуына байланысты өзінің қорғалуындағы Рихтерге ақтау үкімін шығару туралы өтінішхатын мәлімдеді. Сот қорғаушының өтінішхатын қанағаттандырды.

Жағдайды бағалаңыздар.

Күдіктінің мойындап жауап беруін бағалаудың ережесі қандай?

Мойындап жауап беру айыптау негізінде болуы мүмкін бе?

Қол жеткізілген дәлелдемелерге баға беріңіз.

Тергеу жүргізу барысында және басты сот талқылауында ҚПК-тің бұзылуына жол берілген ба?

Оқу блогы №2

1. Беттестіру тергеу әрекетіне іскерлік ойын өткізу. Курсанттарға рөлдерін бөліп беру, топтан жоғарыда аталған тергеу әрекетін өткізу үшін курсанттар бөлінеді, дәлірек айтсақ, тергеуші, кәмелетке толмаған күдікті, оның заңды өкілі, қорғаушысы, психолог, психиатр. Қалған курсанттар тергеу әрекетіне баға беріп, сарапшы болады.

КОӨЖ (аудиторлық)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізу жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Кәмелетке толмаған күдіктіден жауап алу хаттамасын құрастырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

Тапсырма:**Сұрақтары:**

1. Кәмелетке толмағандардан қанша сағат үзіліссіз жауап алынады?
2. Түнгі уақытта кәмелетке толмағанды жауап алуға болады ма?
3. Тергеу әрекетін жүргізу барысында қандай жағдайларда педагог пен психологтың қатысуы міндетті.?
4. Кәмелетке толмағанға қатысты «күзетпен ұстау» бұлтарптау шарасын қолдануға болады ма?
5. Кәмелетке толмағанға қатысты күзетпен ұстау максималдық мерзімі?
6. Қандай жағдайларды сотталушы кәмелетке толмағанды сот залынан шығарып жібереді?
7. Кәмелетке толағанның ата-анасы болмаған жағдайда оның заңды өкілі кім бола алады?
8. Қылмыстық іс бойынша кәмелетке толмаған күдікті ретінде танылса қорғаушының қатысуы міндеттіме?

Өзіндік бақылау материалдары:**Конспектілеу:**

1. Декларация прав ребенка от 20 ноября 1959 г. // Права человека. Сборник документов ООН. – М., 1990.
2. Конвенция о правах ребенка 1989 г. (принята 44-й сессией Генеральной Ассамблеи ООН). // Права человека. Сборник документов ООН. – М., 1990.
3. Минимальные стандартные правила отправления правосудия в отношении несовершеннолетних (Пекинские правила). Утверждены Генеральной Ассамблеей ООН 10 декабря 1985 // Сборник международных документов. Вып. 1. – М., 1989.
4. 2002 ж. 11 сәуірден ҚР Жоғары Соттың нормативтік қаулы № 6 «Кәмелетке толмағандармен жасалған қылмыстар, оларды қылмыстық және қоғамға қарсы іс әрекеттер жасауына тарту істер жөнінде соттық тәжірбиелігі туралы» (21.04.2011ж.№ 1 өзгертулер енгізілген).

Негізгі әдебиеттер:1, 2, 15,20-28,172,173.

Қосымша әдебиеттер:40,41,100,118,124,148,161,167,170,171,177,178,184, 85,187,189,214,230,.

№ 17 - тақырып. Қылмыстық құдалаудан артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдардың істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері.

№ 1 семинар**Семинар сұрақтары****1 сағ.**

1. Артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдарға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы тәртібі.

2. Артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдарға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің ерекшеліктері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

1 сағ.

Сұрақтары

1. Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаты, Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидатқа, Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаттығына кандидатқа, Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесінің Төрағасына немесе мүшесіне, судьяға және Қазақстан Республикасының Бас Прокурорға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің ерекшеліктері. Қылмыстық-процестік артықшылықтарын айыру тәртібі.

2. Дипломатиялық және консульдық иммунитеттердің ара қатынасы.

3. Қылмыстық қудалаудан иммунитеттері бар адамдарға қатысты процестік әрекеттерді қабылдаудың ерекшеліктері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

Оқу блогы №1

Тапсырма №1.

Қарағанды облысы ІД тергеушісі полиция подполковнигі Самойлов С.Д. № 1234 аудандық соттың судьясы Ивановтың пара алуы бойынша қылмыстық ісін өз өндірісіне алып, соңғыны Қазақстан Республикасының ҚПК 128-б.бойынша ұстап алу туралы шешім қабылдады. Одан соң қадағалаушы прокурор Ивановты УҰИ-нан босатып, қылмыстық- процестік заңнаманы бұзғаны үшін тергеушіні жазалау туралы ұсыным жазып ІД бастығына жіберді.

Судьяның қылмыстық жауапкершілікке тартылу тәртібі қандай?

*Тергеушінің әрекетін бағалаңыз.
Прокурордың әрекетін бағалаңыз.
Аталған мән- жай бойынша сіз қалай етер едіңіз?*

Тапсырма №2

20.05.2015 ж. Астана қ.ІД кезекші бөліміне Горький көшесі 4 –үй, 56-пәтерде адам өлтіру фактісі туралы хабарлама келіп түсті. Хабарлама бойынша шыққан жедел-тергеу тобы аталған пәтерге кіре алмады, себебі ҚР-дағы АҚШ-ң елшілікті қорғау қызметкерлерімен және елшілік өкілдерінің айтуы бойынша бұл пәтер Қазақстан Республикасындағы АҚШ-ң елшілігіне тиесілі және экстерриториялылығы бойынша қолданылады. Одан басқа, елшілік өкілі аталған қылмыс бойынша өздері қарастыратындығын, себебі жәбірленуші АҚШ-ң азаматы екендігін мәлімдеген.

Жағдайды бағалаңыз.

Процестік шешім қабылдаңыз.

Қабылданған шешімнің орындалу тәртібін айқындаңыз.

Оқу блогы №2

1. Судьяны күдікті ретінде тану туралы қаулыны құрастырыңыз.

№ 1 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде қылмыстық құдалаудан артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдардың істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктері жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Қазақстан Республикасы Парламентінің күдікті депутататының іс - әрекетін саралау туралы қаулы шығарыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процессуалдық құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Қылмыстық процесс барысында иммунитеті бар тұлғалар ретінде кімдер танылады?

2. Күдікті Қазақстан Республикасы Парламенті депутаты болса оның іс-әрекетін саралу туралы қаулыны кім шығарады?

3. Қазақстың Республикасы Конституциялық Кеңесі мүшелерін ұстап алу тәртібі?

4. Судьяларға қатысты «күзетпен ұстау» бұлтартпау шарасын қолдану тәртібі.

5. Шет ел өкілдіктеріне тінту жүргізу тәртібі?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. «Халықаралық құқықтық ынтымақтастықты жүзеге асырған кезде заңдардың қолданылуын прокурорлық қадағалауды ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы» ҚР БП 2014 жылғы 30 желтоқсандағы №166 бұйрығы.

2. «Дипломатиялық өкілдіктерінің немесе шетелдіктердің тұтқындау және қамауда ұстау туралы шет мемлекеттердің консулдық мекемелерінің хабарлау үшін ережесін бекіту туралы» ҚР БП 03.09.2014ж. №89 бұйрығы

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 18 - тақырып. Есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша сот ісін жүргізу.

№ 1 семинар

1 сағ.

Сұрақтары

1. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану бойынша іс жүргізу үшін негіздер.

2. Қылмыстық заңмен тыйым салынған әрекетті есі кіресілі-шығасылы күйде жасаған немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасағаннан кейін психикасы бұзылуымен ауырған адамға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында іс жүргізу ерекшеліктері.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектiлеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 2 семинар

Семинар сұрақтары

1 сағ.

1. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша дәлелденетін мән-жайлардың ерекшеліктері.

2. Қылмыстық заңмен тыйым салынған әрекетті есі кіресілі-шығасылы күйде жасаған немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасағаннан кейін психикасы бұзылуымен ауырған адамға қатысты қауіпсіздік шараларын қамтамасыздандыру.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

Оқу блогы №1

Есеп №1.

Күдікті Гранинге байланысты тергеу әрекеттерін жүргізу барысында тергеуші оның іс-әрекетінде ерекшеліктердің бар екенін және қойылған сұрақтарға жауап беруде біршама олқылықтарды байқады. Граниннің психикалық жай- күйінің дұрыстығына күмәнданып, тергеуші сот-психиатриялық сараптама тағайындады. Сот-психиатриялық сараптаманың қорытындысына сәйкес Гранин қылмыс жасау сәтінде қылмыстық қауіптілікті сезінген, бірақ қылмыс жасағаннан кейін уақытша психикалық күйзеліске түсіп, оның медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шарасына мұқтаждығын айтқан.

Психикалық жай- күйін анықтау барысында Гранин күзетпен ұсталып отырған.

Жағдайды бағалап, істің әрі қарайғы дамуын баяндаңыздар.

Гранинге қатысты мәжбүрлеу шарасы дұрыс қолданылды ма?

Психикалық ауруға ұшыраған тұлғаларға байланысты тергеп-тексеруді аяқтаудың тәртібі қандай?

Уақытша психикалық күйзеліске түскен тұлғалар бойынша тергеп-тексерудің реті қандай?

Аталған іс бойынша күдіктіге медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолданумен байланысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімін үзуге бола ма?

Есеп №2

С.Тупиковке қатысты қылмыстық істі тергеу барысында күдікті О.Шулаев сот-психиатриялық сараптаманың қорытындысына сәйкес қылмыс жасау сәтінде психикалық күйзелісте болған, яғни қылмыстық қауіптілікті сезінбеген және өзінің іс- әрекеттерін басқара алмаған. Қазіргі уақытта

(сараптама өткізу уақытысында) күдікті Шулаев психикалық күйзелісте емес және тергеулік, соттық іс- әрекеттерде қатыса алады. Осы жағдайды ескере отырып, тергеуші күдіктіге қатысты күзетпен ұстау түріндегі бұлтартпау шарасын қолдану туралы өтінішхатын сотқа мәлімдеді. Бірақ, тергеу судьясы санкция беруден бас тартып, бұлтартпау шарасыны ешқайда кетпеу және тиісті мінезқұлқы туралы түріне өзгертті, себебі күдіктінің қарауында жас балалары бар.

Жағдайды оқып, прокурор мен тергеушінің іс- әрекетінің дұрыстығын бағалаңыздар.

Сұрақты шешуде өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолданудың негізі қандай?

Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолданудың шарттары қандай?

Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылатын тұлғалар шеңберін айтыңыз.

№ 2 оқу блогы

Есі дұрыс емес күйінде жасалған тұлғаға қатысты қылмыстық құқық бұзушылық туралы қылмыстық істі бөлектеу қаулысын құрастыру.

№ 1 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша сот ісін жүргізу жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану үшін істі сотқа жіберу қаулысын құрастырыңыз.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процессуалдық құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Медициналық айықтырғыштарға мәжбүрлеп емдеу туралы шешемі шығару барысында қорғаушының қөатысуы міндеттеме?

2. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру аяқталағанда тергеуші қандай шешім қабылдауы тиіс?

3. Күдіктіні медициналық айықтырғыштарға мәжбүрлеп жіберу бойынша қылмыстық істер қысқартылуға жатама?

4. Күдіктіні медициналық айықтырғыштарға мәжбүрлеп жіберу шешімін шығару соттың қызметі?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектілеу:

1. 1999 ж. 19 шілдеден ҚР Жоғары Сот Пленумының қаулы № 8 «Медициналық сипаттама мәжбүрлеу шаралар қолдану бойынша сот тәжірбиесі жөнінде» (2014 ж. 24 желтоқсан өзгертулер мен толықтырулармен).

2. 2002 ж. 11 сәуірден ҚР Жоғары Сот нормативтік қаулы № 7 «Ауруымен байланысты жаза өтеуден босату туралы» (21.04.2011ж.№ 1 өзгертулер енгізілген).

Негізгі әдебиеттер:1, 2, 15,20-28,172,173.

Қосымша әдебиеттер:40,41,100,118,124,148,161,167,170,171,177,178,184,185,187,189,214,230,.

№ 19 - тақырып. Қылмыстық сот ісін жүргізу саласындағы халықаралық ынтымақтастық.

№ 1 семинар

Семинар сұрақтары

1 сағ.

1. Шетелдіктерге және Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлерде қылмыстық құқық бұзушылық жасаған Қазақстан азаматтарына қатысты қылмыстық қудалауды жүзеге асыру тәртібі.

2. Ұстап беру туралы талаптың мазмұны мен нысаны. Ұстап беру туралы талаптың орындалу тәртібі. Берілген адамның қылмыстық жауаптылық шектері. Ұстап беруден бас тарту негіздері.

3. Әдеттен тыс /экстрадиционный/ күзетпен ұстау. Транзиттік тасымалдау. Заттарды беру.

Тапсырма: Жоғарыда көрсетілген семинар сабағы сұрақтарының жауаптарына жазбаша және ауызша нысанда дайындалу керек. Осы тақырып бойынша қажетті нормативтік-құқықтық актілерді конспектілеу керек.

Негізгі әдебиеттер:1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172,173,177,178,230,231,240,243.

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

Оқу блогы №1

Есеп №1.

Р.Н. Замятин Ресей Федерациясының азаматы бола тұрып, Қазақстан территориясында қарақшылық шабуыл жасап, кейін Қазақстаннан шығып кеткен. Осыған байланысты тергеуші қылмыстық істің мерзімін үзді, ҚР ҚПК 45б. 7б. 2т. бойынша істі қадағалаушы прокурорға берді. Қалалық прокурор қылмыстық қудалауды жүзеге асыру жөнінде өтінішхат жасап, барлық материалдарды Қазақстандағы РФ-ң елшілігіне жіберді.

Жағдайды талдаңыздар.

Тергеушінің қызметін бағалаңыздар.

Прокурор шешімі заңды ма?

Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру үшін материалдарды жіберу тәртібі қандай?

Есеп №2

21.05.2017 ж. тергеушіге келесі ақпар келді: Омск қаласының Заречный көшесі 12 үй тұрғыны А.С. Жемчужная 30.05.2015ж. сағ.10.00 Орталық ПБ келуі керек. Аталған мерзімде келмеген күдікті бойынша тергеуші Омск қаласына келесі жағдайларды көрсетіп тапсырма жіберді:

- Күдікті А.С. Жемчужинаның іс-әрекетін Қазақстан Республикасының ҚК 188б. 2б. 3т. бойынша саралау туралы қаулыны жариялау

- Іс материалдарымен танысудан бас тарту туралы арыз алу, себебі ол материалдармен сотта танысады;

- Сотқа келу туралы міндеттеме алу, олай етпеген жағдайда сырттай сотталатын болады.

- Орындалуын кешіктірмеуіңізді өтінемін.

Жағдайды талдаңыздар.

Тергеуші әрекетін бағалаңыз.

Қылмыстық іс бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма жіберу тәртібі қандай?

Құқықтық көмек көрсету тәртібі қандай нормативтік құқықтық актілермен реттеледі?

№ 2 оқу блогы

Шетел мемлекетінде қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы өтініш хатын құрастыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243

№ 1 тәжірибелік

1 сағ.

№ 1 оқу блогы

Есеп №1

Қазақстан Республикасының Генерал прокуратурасына РФ генерал прокуратурасынаң П. Ивановтің РФ жерінде бола тұра құқық бұзушылық бойынша ісі келіп түсті. Ресей Федерацияның шағымдамасында П. Ивановқа қатысты тергеу әрекеттерін өткізу туралы көрсетілген яғни ол Қазақстан Республикасының азаматы болғандықтан. Генералды прокуратурасы келіп түскен шағымдаманы қаңағаттандырды.

Қандай істермен нұқсандалады сол шағымдама?

РФ Генералды прокуратурасы сондай шағымдама жолдауға заңды күші барма?

Қазақстан Республикасының Генералды прокуратурасы РФ генералды прокуратурасының шағымдамасын қаңағаттандырғандығы дұрыс па?

Есеп №2

2017 жылы 10 мамыр айында қылмыстық істі тергеу кезінде Семей қаласының ІІБ ның тергеушісі Тулиев РФ жерінде тұратын Б.С. Бабажаевті жауап алуға шақыру туралы РФ ІІМ не сұрау жолдайды.

2017 жылы 12 мамыр айында Б.С. Бабажаев Семей қаласына келіп тергеуші Тулиевке куә ретінде жауабын береді.

2017 жылы 14 мамыр айында Б.С. Бабажаев куә ретінде жауап алуға шақырылынады бірәқ ол уақыты жоқ екендігін негіздей отыра келмейді тағыда шақырылынған ол тағыда келмейді үшінші рет шақырылып отырған ол тағы да келмейді.

Ондай жағдайда 2016 жылы 24 мамыр айында тергеуші РФ ІІМ не Қазақстан Республикасының мен РФ арасындағы өз ара келісім шарт бойынша басшылыққа ала отыра ол адамды алып келу туралы қаулы шығарып жолдайды.

Осы жағдайды қорытындыланызшы.

Осы жағдайға қандай баға бересіз.

Заңды шешім қабылданыз.

№ 2 оқу блогы

1. Уақытша қылмысқа тарту бойынша ұсынылымдамның шағымдамасын тізу.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243

№ 1 КОӨЖ (аудиториядан тыс)

1 сағат

Тапсырма: Семинар сабағында өзіндік пікірлер негізінде қылмыстық сот ісін жүргізу саласындағы халықаралық ынтымақтастық жүргізу мәселелері. Жеке тұлғаның пікірі бойынша ғалымдыардың қылмыстық процесте пікірлерін талдау.

Процестік құжаттарды толтыру:

1. Құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма құру.

КОӨЖ өткізу нысаны: Қарастырылып отырған сұрақтардың аспектілік мәселелерін талқылау және процестік құжаттарды толтыру.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

КӨЖ

5 сағ.

Тапсырма:

Сұрақтары:

1. Құқықтық көмектің түрлері?
2. Құқықтық көмек көрсетуге нұсқау берудің тәртібі?
3. Құқықтық көмек көрсету туралы өтінішті орындау тәртібі?
4. Қай кезде экстрадиция жүргізіледі?
5. Экстрадициялау барсында «күзетпен ұстау» бұлтартпау шарасының уақыты қалай есептеледі?

Өзіндік бақылау материалдары:

Конспектiлеу:

1. 2002 жылғы 7 қазандағы Кишинев қаласында қабылданған, Қылмыстық, азаматтық және отбасылық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынас туралы Конвенция (10 наурыз 2004 жылғы № 531 ҚРЗ).

2. 1993 жылғы 22 қаңтардағы Минск қаласында қабылданған, Қылмыстық, азаматтық және отбасылық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынас туралы Конвенция, 28.03.1997ж. өзгертулер мен толықтыруларымен.

3. «Халықаралық құқықтық ынтымақтастықты жүзеге асырған кезде заңдардың қолданылуын прокурорлық қадағалауды ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы» 30.12.2014ж. №166 БП бұйрығы.

Негізгі әдебиеттер: 1,2, 3,20-28,31,87,187.

Қосымша әдебиеттер: 47,55,72,99,109,112,113,118,143,148,149,172, 173,177,178,230,231,240,243.

2.10. Пәнді оқыту бойынша әдістемелік ұсыным

Қылмыстық процесс - барлық болашақ заңгерлер үшін оқытылатын пән. Қылмыстық процестік құқық қазақстандық құқықтың қажетті салаларының бірі ретінде міндетті оқытылады. Бұл кең және күрделі құқық саласы. Ол соттардың әділ үкім шығаруын және қылмыстық заңды дұрыс қолдануды қамтамасыз етеді, қылмыстың жылдам және толық ашылуына,

қылмыстық іс жүргізуде қылмыстық жауапқа тартылатын, қылмыс жасаған тұлғалардың әділ жазасын алуға кепілдік береді.

Қылмыстық процестік құқық курсы салалық; арнайы және маңызды оқу пәні болып саналдады, сол себепті ішкі істер министрлігінің жоғарғы және орта оқу орындарында міндетті түрде оқылынады, себебі аталған оқу орындары практикаға алдын ала тергеу жүргізу үшін тергеушілер мен анықтаушылар және жедел іздестіру қызметін жүзеге асыратын мамандар дайындайды.

Қылмыстық процестік курсы курсанттардың білімді толық игеріп, кәсіптік іскерлігін жоғарғы дәрежеде қолдануға үйретеді. Олардың білімдерін шыңдай түсуге және ылғи жаңартып отыруына ықпал жасайды, заң саласындағы болашақ мамандарды жаңа заманның және демократиялық құқықтық мемлекеттің мүддесін қорғауға тәрбиелейді.

Пәнді оқудың міндеттері:

а) қылмыстық процесс теориясының ережелерін, қылмыстық сот өндірісі аумағында алдын ала тергеу, прокуратура және сот органдары қызметінің маңызын білуде;

б) анықтама және тергеу органдарының қызметінде болып тұратын жағдайларда қылмыстық-процестік нормаларды қолдану іскерлігі және әдетін курсанттарға қалыптастыру;

в) қылмыстық істі тергеу және процестік құжаттарды құру барысында дәлелді шешімдер қабылдау іскерлігін үйрету;

г) қылмысқа қарсы күресті жүзеге асыруда курсанттарға заңдылықты қатал сақтау қажеттілігінің сенімін, мемлекет, қоғам және Қазақстан Республикасы азаматтарының алдындағы борышы мен жауапкершілік сезімін қалыптастыру.

Курсанттар келешекте кәсіпкер заңгер болуы үшін мынандай талаптарға сәйкес болуы керек:

1) қылмыстық процесс теорияларын толық меңгеріп алдын-ала тергеу прокуратура және сот органдарының қылмыстық іс жүргізудегі міндетін толық білу және басқа да заңдардың, нормативтік актілерін толық меңгеру;

2) қызмет бабында алдын-ала тергеу және жедел іздестіру жұмыстарында кездесетін кейбір ерекше жағдайларды, өздері игерген жоғарғы деңгейдегі білімдердің негізінде, дұрыс шешу;

3) өзі игерген білім мен тәжірибе негізінде процестік құжаттарды алдын-ала тергеу және анықтама жүргізуде дұрыс жасау.

Оқу материалдарын ойдағыдай игеру үшін сабақ жүргізуге арналған жоспар курсанттарға мынандай талаптар қояды:

Өз бетімен білімін толықтыру әдістемелерін ұғымды пайдалана білу және кәсіптік ақпараттарды өз бетімен іздестіріп, өңдеп және игере білу. Шығармашылық жұмыстарды ғылыми ұйымдастыру әдістерін ұғымды пайдаланып, жариялықпен демократияландыру процесінің дамуына орай, заңдарға өзгертулер мен толықтыруларды, ішкі істер органдарындағы өнегелі тәжірибелерін еске ала отырып, өз бетімен жұмысын бағдарлап және соған сәйкес қайта құра білу.

Қылмыстық істер жүргізуді оқып үйренуде, бүкіл оқу курсының мазмұны мен идеалық мән-мағнасын түсіндіріп беретін, негізгі де жетекші роль атқаратын - **дәріс**.

Курсанттар дәрісті тыңдап қана қоймай, дәріс оқушының ой пікіріне мұқият назар салып, оның негізгі керекті жерлерін жазып алулары керек, яғни дәрісті конспектілеп отыру керек. Бұл курсантқа көп көмек береді.

Жазып алған дәрістің конспектісін семинар сабақтарына өз бетімен дайындалу барысында оқып, керекті жерлеріне тиісті өзгертулер мен толықтырулар енгізу де өте пайдалы.

Кезекті дәрістің алдында өткен дәрістегі мәселелерді еске алып дәріс болатын тақырып бойынша әдебиеттер мен монографиялармен алдын ала танысу, дәріс оқылатын жаңа тақырыпты игеруге үлкен пайдасын тигізеді.

Семинар сабақтары сол тақырып бойынша дәріс оқылғаннан кейін жүргізіледі. Семинар курстың негізгі және күрделі деген тақырыптарын тереңдете оқып түсінуге жағдай жасайды. Семинар сабағында дәріс сұрақтары қайталанбауы мүмкін, семинар сабағының жоспары бойынша курсанттар талқылауға қатысып, өздерінің дайындығын көрсетеді, сондықтан да олар семинар сұрақтарына жауап беруге әрқашан дайын болулары керек.

Курсанттар семинар сабағында белгілі бір тақырыпты меңгеру үшін өз бетімен тиісті арнайы және қосымша оқулықтарды, заңнама нормаларын және өзге де құқықтық нормативтік актілерді зерделеп, дәріс дәптерінде жазған жазбалары бойынша дайындалады. Сонымен бірге курсанттар семинар сабағында тиісті заңдар мен нормативтік актілерді талқылайды, конспект жасайды. Курсанттардың білімдері семинар сабағына қойылған сұрақтарға жауап беру нәтижесінде бағалынады.

Семинар сабағында талқыланатын сұрақтарды оқу «Заңнан - практикаға, заң қолдану проблемасынан - заңды және алдын ала тергеу органдарының қызметін жетілдіруге» деген схемасы бойынша оқып-үйрену ұсынылады.

Семинар сабақтарының түрлері мынадай: қойылған сұрақтарға жауап беру, рефераттарды талқылау, турнирлік ойындар, баспасөз конференциясы, «дөңгелек стол» және т.б. Осы көрсетілген сабақтардың түрлерін қолдана отырып кез- келген тақырып бойынша семинар сабағын жүргізуге болады.

Сабақты жүргізу формасына қарамастан, әрбір курсант талқыланатын мәселе бойынша өз пікірін ортаға салып және өз көзқарасын дәлелді түрде қорғай алуы қажет. Ішкі істер органдары қызметіндегі қайта құру істері мен тәжірибені теориямен байланыстыра отырып, баяндама жасаған ой салатын сын айта білген тыңдаушыларды кафедра ынталандырып отырады.

Тәжірибелік сабақтар жалпы ереже бойынша үш кезеңнен құралады:

1 - практикадан туындаған жағдайлар бойынша есеп шығару; 2 - іскерлік ойындар (тергеуші, анықтаушы, прокурор, судья рольдерін іс жүзінде атқару); 3- процестік құжаттарды жасау.

Практикадан туындалған жағдайлар бойынша есеп шығару үшін курсанттарға мынандай әдістеме ұсынылады:

1. Ең алдымен негізгі тақырыптың мазмұнын толық түсініп біліп алу және мына сұрақтарға жауап беру керек: практикадан туындаған жағдайларда не көрсетілген; тергеліп жатқан оқиғаның қылмыстық құқылық дәрежесі қандай; тергелетін жағдайда қатысушы кім; тергеуші немесе анықтама жүргізуші адам қандай қылмыстық процестік шешім қабылдады; қандай дәлелдемелер бар, айыпталушының (күдіктінің) көзқарасы қандай, мәселе бойынша шешім қабылдау үшін тергеушіге (жедел іздестіру қызметкеріне) қанша уақыт берілген, қылмыстық процестік заңы бұзылған ба, қылмыстық істегі дәлелдемелер қалай бағаланған және т.б.

2. Курсант негізгі (бастапқы) мәліметті талдау нәтижесінде, тапсырманы орындау үшін, мына мәселелерге жауап іздеу керек: шығаратын есеп бойынша нені табу, нені дәлелдеу немесе кімді әшкерлеу керек, нені түсіндіріп, қандай ұсыну жасау керек.

3. Тапсырманы орындаудың келесі бір жолы оның шешімін іздестіру болып саналады. Бұл жөнінде білім алушылар нормативтік материалдарды (Қазақстан Республикасының қылмыстық процестік кодексі, басқа заңдар, өзге нормативтік ведомстволық нормативтік актылар) басшылыққа алулары тиіс. Тек сонда ғана қылмыстық процестік қағидаттарының талаптары сақталынады.

4. Белгілі бір шешімін қабылдар алдында курсант мынандай ережені естен шығармау керек: егер әлде кім есеп бойынша қабылданған шешім жалғыз ғана дұрыс шешім деп ойласа, онда оның қателескені. Сондықтан да әрқашан шешім қабылдаудың баламалы жолын қарастыру керек.

5. Қабылданған шешім қылмыстық процестік заңының тиісті нормаларына, қажет болған жағдайда басқа да құқықтық нормативтік ведомстволық актілерге негізделуі тиіс.

Курсант практикадан туындалған жағдайлар бойынша есеп шығаруды сабаққа өз еркімен дайындалатын уақытта орындап, шешімдерін арнаулы дәптерлерге жазулары керек, ал сабақтың үстінде өздерінің шешімдерін мынандай тәртіппен баяндауға тиіс: 1. Іс бойынша тек керекті құқықтық маңызы бар фактілерді көрсету; 2. Тергеу ситуациясын талқылау; 3. Қойылған сұрақтарды атап, оларға толық және дәлелді жауап беру.

Іскерлік ойын жүргізу дегеніміз қылмысты ашу жолындағы тергеуші мен жедел іздестіру қызметкерінің жүргізетін іс-әрекеттерінің үлгісін жасау. Бұл әрбір тергеу ситуациясын және іс жүргізуге қатысушылардың психологиясын түсінуге көмектеседі.

Іскерлік ойынды пайдаланып жүргізулетін жаттығу сабақтары бірнеше кезеңге бөлінеді.

1 – ші кезең: Рольдерді бөлу.

Курсанттар арасынан роль ойнайтындар белгіленеді. Тергеу судьясынан күдіктіні күзетпен ұстап алу үшін рұқсат (санкция) алу жағдайында, бір курсант тергеу судьясының, екінші курсант тергеушінің, үшінші – күдіктінің ролін атқарады.

Басқа қалған курсанттар екі топқа бөлінеді де, бірінші топ - сарапшы ретінде «тергеушіге» баға береді, екінші топ – «прокурорға» баға береді.

2 – ші кезең: Оқу тапсырмасын анықтап, іскерлік ойынды жүргізуді дайындау.

Бұл кезеңде курсанттар өздеріне жүктелген міндеттеріне сәйкес (прокурор, тергеуші) жоспар жасайды, ал эксперт ретінде баға беретін курсанттар сын айтуға дайындалады.

3 – ші кезең: Іскерлік ойынды жүргізу. Әрбір курсант өзінің жоспары және сценарий бойынша іс жүргізуге қатысады. Ал эксперт курсанттар олардың әрекеттерін мұқият бақылап отырады.

4 – ші кезең: Іскерлік ойынды талқылау. Курсант-сарапшылар әрбір ойынға қатысқан курсантқа баға береді, олардың шешімдеріндегі дұрыс және қателіктеріне тоқталады. Содан кейін барлық курсанттар іскерлік ойын барысында туындаған мәселелерді және іскерлік ойынның нәтижесін талқылауға қатысады.

5 – кезең: Қорытынды жасау. Сабақ жүргізген оқытушы іскерлік ойын барысын талдап, курсанттардың жауабына баға береді және жіберілген қателерді айтып, оны болдырмаудың тиімді жолдарын көрсетеді.

Процестік құжаттарды жасау алдын ала тергеу органдары қызметкерлерінің процестік мәдениеттілігін қалыптастыруға ықпал жасайтын практикалық сабақтардың маңызды бөлімдерінің бірі. Процестік құжаттарды жасау үшін курсанттарға мынандай ұсыныс жасаймыз:

1. Бастапқы мәліметтермен танысып, олардың мазмұнын түсінгеннен кейін, қандай процестік құжаттар дайындау керектігін анықтаныздар.

2. Процестік құжаттардың түрлері мен мазмұнын көрсететін ҚПК-нің қажетті баптарын оқыныздар.

3. Кафедраның оқу-әдістеме кабинетіндегі мұрағатта жатқан қылмыстық істерді оқу керек. Осы істердегі құжаттарға сын көзбен қарап, олардың заңдылығына, орындылығына, негізділігіне баға беру керек.

4. Процестік құжаттарды курсанттар практикалық сабақ үстінде жазады. Құжат жасауда тиісті көмек көрсететін оқулықтарының бірі, біздің кафедра оқытушылары дайындаған.

5. Сабақ үстінде жазылған құжаттар талқыланады, қателіктері мен кемшіліктері айтылады, содан кейін әрбір курсант, жазған құжаттарын сабақта оқытушыға тапсырады.

Өздік дайындық - ол курсанттармен өз бетінше ұсынылған негізгі әдебиеттерді және қосымша әдебиеттерді және де басқа да ақпараттық көздерден алынған әдебиеттерді оқып тақырыптың маңызын терең түсінеді. Сонымен қатар жазбаша тапсырмаларды дайындау және құрастыру жүзеге асырылуы мүмкін (реферат, баяндама, коллоквиум и т.б.) осы аталғандар семинарлық және тәжірибелік сабақтарда қарастырылып талқыланады.

Өздік дайындық сағатында сонымен қатар алда болатын семинарлық және тәжірибелік сабақтарға дайындалу жүзеге асыралады, онда дәптерлерінде қарастырылуға жататын негізгі сұрақтар құрастырылады.

2.11. Курстық және тәжірибелік жұмыстарды орындау бойынша нұсқаулық пен әдістемелік ұсыным.

ЖАЗБА ЖҰМЫСТАРЫН ЖАЗУДЫҢ ӘДІСТЕМЕСІ

Қолдану аясы

Ұсынымда Қазақстан Республикасы ПМ Б.Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының курстық жұмысты орындауды ұйымдастыру және қорғау ережесі сипатталады.

Ереже Қазақстан Республикасы ПМ және нормативтік құқықтық актілерінің, республикалық заңнамалардың негізінде дайындалған.

1. Жалпы ережелер

Курстық жұмысты орындау пәндерді оқытудың қорытынды кезеңі болып табылады және мына мақсатта орындалады:

- курсанттардың, білім алушылардың теориялық білімін тиісті пән бойынша бекіту, кеңейту және тереңдету;

- курсанттардың, білім алушылардың зерттеу жұмысы дағдыларын қалыптастыру, ғылыми дауды жүргізе білу, пікірталас мәселелері бойынша өзінің ұстанымын айта білу;

- курсанттардың, білім алушылардың арнайы ғылыми әдебиетпен нормативтік құқықтық актілермен өз бетінше жұмыс істей алуын қалыптастыру, өз бетінше ғылыми зерттеулер жүргізіп, алынған нәтиженің негізділігін түсіндіріп, соттық-тергеу тәжірибесінің материалдарын талдап, статистикалық мәліметтерді тексеру;

Курстық жұмыс мемлекеттік және орыс тілінде орындалады. Курстық жұмыс тек ғана қарапайым компиляция, әртүрлі мақалалар және кітаптардың үзінділерінен тұрмауы керек. Қазіргі ғылыми мәселелердің талаптарына жауап беріп, толық материалдық фактілер мен құбылыстар арасындағы қарым-қатынасты анықтауға, процестер мен іс-әрекеттері бар дәлелдемелер қарастырылып, жаңалық ашылуы қажет. Жалпы теориялық ұстанымда курстық жұмыс, оның мақсаты, міндеттері, зерттеу әдіснамасы мен қорытындылар құрылымына жатады.

2. Курстық жұмысты орындаудың негізгі кезеңдері

2.1. Оқу жылының басталуына дейін кафедра курстық жұмыс тақырыбын курстағы курсанттардың жалпы санынан 20% -ға жоғары, оқу тілі бойынша бөлек жүргізеді. Курстық жұмыстың тақырыбы кафедраның пәндік-әдістемелік комиссияларының отырыстарында және Заң институтының оқу-әдістемелік комиссиясында талқыланып, Академияның оқу-әдістемелік кеңесіне бекітілуге жіберіледі. Курстық жұмыстың тақырыбы жыл сайын 30% - ға жаңартылуы керек. Күндізгі және сырттай оқыту нысанының курсанттары, білім алушылары курстық жұмыстың тақырыбымен танысуы керек, тиісті оқу жылына ұсынылатын тақырыпты

таңдап, кафедраның лаборантына академиялық семестр басталғаннан кейін 10 күн ішінде курстық жұмыс тақырыбы тіркеу журналына жазылуы керек.

2.2. Курстық жұмысты жазуды бастағанға дейін курсант, білім алушы курстық жұмыстың тақырыбы бойынша негізгі мәліметтерді оқып, жұмысқа жариялауға тиіс мәселелердің ауқымын анықтауы керек. Курстық жұмысты жазу үшін курсант, білім алушы кафедра ұсынған заңдар тізімімен, ғылыми және оқу әдебиеттерімен және басқа да материалдарымен танысуы керек.

2.3. Кафедрада ұсынылған жұмыс жоспарына сүйене отырып, курсант, білім алушы тақырыпты өз көзқарасына негіздеп, жұмысты мазмұнды және жүйелі түрде көрсету үшін курстық жұмыс жоспарын құрастырады.

2.4. Жоспар бойынша курстық жұмыс талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

3. Курстық жұмыстың мазмұнына қойылатын талаптар

Курстық жұмысты орындауға қойылатын талаптар:

- құрылыс айқындығы;
- логикалық реттілігі (қысқаша сұрақ логикалық келесі сұраққа айқындалатынын байланыстыру керек);
- жоспар бойынша әр мәселені жеке-жеке қорытындылау;
- дәлдігін анықтап саралау (ол үшін дәлдігі мен саралауға қатысты логика ережелерін еске түсіру);
- жұмыстың нақты орындалуын қорытындылау;
- жұмыс бойынша қорытындыны толығымен анықтау;

Курстық жұмыстың тақырыбы ғылыми өзекті болуы тиіс, қазіргі ғылыми мәселелердің талаптарына жауап беріп, құқық қорғау органдарының, соның ішінде ішкі істер органының нақты құрылымдарының тәжірибелік қызметінің аспектілеріне сай болуы қажет.

Курстық жұмыс келесі құрылымдардан тұрады:

- сыртқы беті;
- мазмұны (курстық жұмыстың жоспары);
- кіріспе;
- негізгі бөлім;
- қорытынды;
- пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- қосымша (кесте бөлімі);

Кіріспе. Кіріспеде таңдалған зерттеу тақырыбы (1-3 бет), оның өзектілігі, ғылыми жаңалығы, мақсаты мен міндеттері анықталады, жүргізілген зерттеудің әдіснамасы мен әдісі сөз болады. Сонымен қатар аталған тақырып бойынша бұрын зерттеумен айналысқан авторды көрсету қажет.

Жұмыстың негізгі мәселелері: Жұмыстың осы бөлігінде курсант, білім алушы заңды түрде сауатты болуы керек, өзіндік мазмұндауда, теориялық материалды, сондай-ақ осы тақырып бойынша қолданыстағы заңнама мен құқықтық қолдану практикасын баяндайды. Жұмыстың негізгі мәселелерін

баяндап, курсант, білім алушы жоспардың барлық мәселелерін ашып, талқылауы тиіс. Сұрақтарды толықтырып, жан-жақты және қысқаша болуы керек. Курсант, білім алушы әртүрлі деңгейдегі нормативтік құқықтық актілері бойынша білімділігін көрсетуі керек.

Қорытынды: Қолданылған әдебиеттердің қайнар көзі, нормативтік құқықтық актілері, құқықтық қолдану тәжірибесін зерделеу нәтижесінде өз жұмысынан алынған дұрыс тұжырымдарды айтуға тиіс. Қорытындылармен қатар, қолданыстағы заңнаманың кемшіліктері, оларды қолдану практикасы және оларды жетілдіру жөніндегі ұсыныстар да сыни ескертулермен қамтамасыз етіледі.

Курстық жұмысқа және қолданылған әдебиеттер тізіміне қосымша. Иллюстрациялық материалдар ретінде курстық жұмысқа курсант жұмыста берілген сұрақтарға байланысты процестік құжаттардың, таблицалардың, схемалардың және т.б. үлгілерін қосуға болады.

Жұмыстың соңында толық ақпаратты міндетті түрде көрсете отырып қолданылған әдебиеттердің тізімдері берілуі керек:

- Құқықтық акті (акті түрлері, орган, акті атауы, қабылданған күн, ай, жыл, басылым қай жерде жарық көрді);

- Әдеби қайнар көздері (тегі, аты-жөні, жұмыстың атауы, шығарылған жері, баспасы, шығарылған жылы, беттердің саны);

- ИБ нақты құрылымдарының тәжірибелік мысалдары (қылмыстық істің нөмірі, қайнар көзі, құқыққорғау тәжірибесінің материалдары көрсетілуі қажет).

- Қолданылған әдебиеттер тізімінде, мәтінде қолданылған сілтемелердің қайнар көздері көрсетілуі қажет. Қолданылған әдебиеттер тізімінде кем дегенде 15 астам қайнар көзі болуы қажет.

4. Курстық жұмысты рәсімдеу

Курстық жұмыстың мәтіні келесідей болуы қажет:

қолжазбалық қолмен жазылған, А4, 210x297 мм көлемінде форматты, ақ түсті стандартты парақтың бір бетінде.

Курстық жұмыстың беттерінде ақ жолдар болуы керек: сол жағы – 30 мм, жоғарғы жағы – 20 мм, оң жағы – 15 мм, төменгі жағы – 20 мм.

Схемаларды, таблицаларды, әдебиеттердің тізімін және басқа да қосымшаларды алып тастағанда курстық жұмыстың қолмен жазылған мәтінінің көлемі 25 (1-ші курстарға арналған курстық жұмыс) және 30-35 беттен аспауы керек.

Курстық жұмыстың барлық беттері, иллюстрациялар мен қосымшаларды қоса алғанда, тақырып бетінен соңғы бетке дейін сәйкессіздік, қайталау, әріптік толықтыруларсыз нөмірленеді.

Кіріспенің бірінші бетінде нөмір көрсетілмейді, екінші бет «2» деген саннан басталады. Бет нөмірлері ортада беттің жоғарғы жағында орналасады.

Курсант курстық жұмысты орындаған кезде қолданылған әдебиеттерге міндетті түрде сілтеме жасау керек.

Әдебиеттерге сілтеме жасалмаған басқа біреудің материалдары (цитаталар, таблицалар, схемалар және т.б.) қолданылған жағдайда курстық жұмыс авторға қайтадан қарауға жіберіледі.

Курстық жұмыстарды жеңіл-желпі жазған немесе қателері бар (соның ішінде орфографиялық түрде) жұмыстарын тапсырған білім алушылардың жұмыстары қорғауға жіберілмейді.

5. Курстық жұмысты қорғау тәртібі

Курстық жұмысты қорғауға дейін алдын ала қорғау өткізіледі.

Курстық жұмысты алдын ала қорғау комиссиясының құрамына Заң институтының күндізгі және сырттай оқыту факультетінің басшылары және оқытушы-әдіскерлері (курстың тиісті кураторлары) енгізіледі. Курстық жұмысты алдын-ала қорғау кестесі академиялық кезең аяқталғанға дейін кемінде бір ай бұрын кафедра басшылығымен бекітіледі, кестенің бір данасы сәйкесті факультеттерге беріледі.

Мониторинг және білім сапасын бағалау бөлімі, курстық жұмысты қорғауға он күн қалғанда, қорғау кестесін дайындайды, Академия бастығының оқу ісі жөніндегі орынбасары бекітеді.

Курстық жұмысты қорғау сессиядан бұрын, комиссияның қатысуымен екі апта бұрын өткізіледі. Курстық жұмысты қорғау кезінде кафедра профессорлық-оқытушылық құрам қатарынан, үш адамнан тұратын комиссия мүшелері құрылады.

Курстық жұмысты қорғау күні (әр аптаның бейсенбі күні) курстық жұмысты қорғау күнінде өткізіледі. Тиісті факультеттермен уақыты және орны анықталып, курстық жұмысты қорғауға байланысты барлық қатысушылар үшін Академияның жария ететін тақтасына хабарлама ілінеді.

Курстық жұмысты қорғауды өткізу объективлігін сақтау мақсатында, Академияның оқу ісі жөніндегі орынбасарының нұсқауы бойынша Академияның мониторинг және білім сапасын бағалау бөлімінің бастығы, оқу-әдістемелік бөлімінің бастығы, курстық жұмысты қорғауда қорғауды қабылдайтын комиссия мүшелері мен курсанттардан басқа, сонымен қатар басқа да оқу топтарымен курстардың курсанттары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру институтының магистранттары, докторанттары, біліктілікті арттыру және кадрларды қайта даярлау институтының тыңдаушылары, профессорлық-оқытушылық құрамы және Академия қызметкерлері қатысуға құқылы.

Курстық жұмысты қорғау ведомосы курстық жұмысты қорғау алдында мониторинг және білім сапасын бағалау бөлімінің қызметкерлерімен беріледі және курстық жұмысты қорғау соңында курстық жұмысты қабылдаушы жауаптар парағын пән бойынша қорытынды бағасын анықтау үшін, ағымдық үлгерім және қорытынды бақылау бағаларын қосуға мониторинг және білім сапасын бағалау бөліміне тапсырады.

Курсант, білім алушы аудиторияға келгенде өзінің келгенін баяндайды, негізгі курстық жұмысты қорғаушы (немесе комиссияға) өзінің таңдаған

тақырыбы бойынша курстық жұмысының мазмұнымен 5 минут көлемінде таныстырады. Курсант, білім алушы курстық жұмысын қорғау кезінде таңдаған тақырыбынан ауытқымай дәлдеп мағлұмат берсе, сөзі бөлінбейді. Қорғау уақыты қосымша сұрақтарға жауап уақытын қосқанда 15 минуттан аспауы қажет.

Курстық жұмысты қорғаушы жауабын анықтау үшін сұрақтар қоюға; тиісті тақырыптар бойынша қосымша сұрақтар қоюға құқылы.

Курстық жұмысын қорғауды қабылдаушы комиссия мүшелері курстық жұмысын қорғауды өткізу уақытында тәртіпті қамтамасыз етуге міндетті, егер курстық жұмысты қорғауға қатысты тәртіп бұзылса курстық жұмысты қорғау тоқтатылуы қажет, Академия бастығының оқу ісі жөніндегі орынбасарының атына баянатпен баяндалуы қажет.

Курстық жұмысты дұрыс негізде қорғауға болмайтын (ауру, іссапар, демалыста) курстық жұмысты қорғауға құқығы жоқ студенттер академиялық мәселелер бойынша Академия басшысының орынбасары бекіткен жеке кесте бойынша тиісті факультеттердің басшыларымен және білім сапасын бағалау және бақылау бөлімінің ұсынысы бойынша қорғауға құқылы.

6. Білімді бағалау өлшемдері

Курсанттардың, білім алушылардың білімдері комиссия мүшелерімен балдық-рейтинг жүйесі бойынша бағаланады:

А, А-(100-90) бағасы өткен бағдарламалық материалдардың көлемін терең және толық меңгерген білімінің болуы, тәжірибеде алған білімін сенімді және дұрыс қолдана алуы бойынша әрекеті, жауап барысында материалды сауатты және логикалық тұрғыда баяндай білуі, қосымша ұсынылған әдебиеттерді білуіне қойылады;

В+, В, В- (89-75) бағасы өткен бағдарламалық материалдардың толық және жеткілікті білімінің болуы, қойылған сұрақтарға шамалы қатенің болуы, тәжірибеде білімдерін қолдану бойынша дұрыс әрекеттер, материалды нақты жеткізгені үшін қойылады;

С+, С, С-, D+, D (74-50) бағасы өткен материалдарды нақты білмегені үшін, жауап беру кезінде қателіктер болғаны үшін, қосымша сұрақтардан кейінгі түзетулердің болуы, жетекші сұрақтардың қажеттілігі, тәжірибеде алған білімдерін дұрыс қолдану бойынша қойылады;

F (49-0) бағасы жауаптың болмауы, толық емес жауап, жауап беру кезінде дөрекі қателіктер жіберуі, қойылған сұрақтың әнін түсінбеу, тәжірибеде білімнің дұрыс қолданбағаны үшін қосымша және жетекші сұрақтарға сенімсіздікпен және қате жауап бергені үшін қойылады.

Курстық жұмыс бойынша ғылыми басшылықты жүзеге асыратын және оларды қорғауға мүмкіндік беретін ғылыми жетекшілер, кафедра жетекшілері мен оқытушылары курстық талаптардың сапасы мен сәйкестігіне жауапты болып табылады.

Курстық жұмыста ұсынылған талаптарға сәйкес курстық жұмыстың ғылыми жетекшілері тікелей жауапты болып табылады.

Комиссия мүшелері, қойылған бағаның дұрыстығы үшін жауапты болады. Курстық жұмысты қорғау кезінде қойылған бағасы кафедра бастықтарымен, кафедраның басқа да оқытушыларымен қайта қарастырылуға жатпайды.

Курстық жұмысты қорғаған бағасы курстық жұмысты қорғаушының жауап беруінен кейін, комиссия мүшелерімен іле жарияланады.

Курстық жұмыстарды орындамаған немесе қорғаныста қанағаттанарлықсыз баға алған білім алушылар тиісті пән бойынша емтихан тапсыруға рұқсат етілмейді.

Мұқабасы келесі үлгіде толтырылуы қажет

Қазақстан Республикасы Ішкі Істер Министрлігі
Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясы
Заң институты

Кафедра _____

Курстық жұмыс

тақырыбы: « _____ »

Орындаған:
309 оқу тобының курсанты,
полиция қатарындағы
Ақанов Ақат Ахметұлы

Қарағанды 201__

Әдебиеттер тізімін рәсімдеу үлгілері

1. Автордың аты-жөні. Жұмыстың негізгі тақырыбы. Шығарылған жері: Баспасы: Шығарылған жылы. - Беттердің саны.
2. Негізгі тақырыбы. Автордың аты-жөні 1, Фамилия инициалы Автордың аты-жөні 2, Автордың аты-жөні 3, Автордың аты-жөні 4 и др және т.б.. Шығарылған жері: Шығарылған жылы. - Беттердің саны
3. Негізгі тақырыбы. Автордың аты-жөні 1, Автордың аты-жөні 2, Автордың аты-жөні 3, Автордың аты-жөні 4 и др. және т.б.; Жауапты ред. аты-жөні. Шығарылған жері: Шығарылған жылы. - Беттердің саны.
4. Автордың аты-жөні. Негізгі тақырыбы: Заңгерлік жоғары оқу орындарына арналған оқулық, Қайтадан қаралған және толықтырылған, 2-ші түрі Шығарылған жері: Шығарылған жылы. - Беттердің саны.
5. Автордың аты-жөні. Мақаланың атауы // Журналдың атауы - 2016. - № 3. - 11-14 бет.
6. Автордың аты-жөні Мақаланың атауы // газеттің атауы. - 2016. - 24 қаңтар. - 14-15 бет.
7. Автордың аты-жөні. Атауы: Диссертацияның авторефераты. з.ғ.к. Шығарылған жері, Шығарылған жылы. - Беттердің саны.

Сілтемелерді толтыру үлгілері

1. Автордың аты-жөні. Аты. Шығарылған жері, Шығарылған жылы. 11-12 бет.
2. Строгович М.С. Шығар. - 42 бет.
3. Автордың аты-жөні Атауы // Журналдың атауы. - 2016. - № 3. – 24 бет.
4. Аты-жөні. Атауы: Сұхбаттасқанның *аты-жөні* /Жазған - *аты-жөні* // газеттің аты. - 1998. - 15 қазан. – 10 бет.

2.12. Өзіндік бақылауға арналған тест тапсырмалары.

1. Қылмыстық істі бөлектеп алу:
 - ересектермен бірге қылмыстық жауаптылыққа тартылған кәмелетке толмаған күдіктіге немесе айыпталушыға
 - сыбайласып жасаған бірнеше адамға қатысты қылмыстық істер
 - қылмыстық жауаптылыққа тартылуға жататын жекелеген анықталмаған адамдарға қатысты
 - бірнеше адам қылмыс жасаған кезде
 - жәбірленуші ауырып қалған кезде
2. Қылмыстық қудалаудан дипломатиялық иммунитеті бар адамдар:
 - Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзитпен өтетін шет мемлекеттердің үшінші елдегі дипломатиялық өкілдіктерінің басшылары

- егер дипломатиялық өкілдіктердің қызмет көрсету персоналының қызметкерлері
- медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шарасы қолданылған адамдар қолданылған адамға
- Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің төрағасы, оның отбасы
- Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттығына кандидаттар, олардың отбасылары

3. Сот тергеуі басталады:

- жеке айыптау істері бойынша - арыз берген адамның өкілінің шағымды баяндауынан
- процеске қатысушылардың құқықтарын түсіндіруден
- сот құрамын, процеске басқа қатысушыларды жариялаудан
- жеке айыптау істері бойынша - арыз берген адамның шағымды баяндауынан
- басты сот талқылауына шақырылған адамдардың келуін тексерден

4. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану жөнінде іс жүргізу негіздері:

- қылмыстық іс жүргізу заңы едәуір бұзылғанда
- жаза орындау мүмкін емес дәрежеде психикасы бұзылғандарға
- ҚР Қылмыстық кодексінің жалпы бөлімі талаптары бұзылғанда
- дертті психикалық ауытқушылық болғанда ғана тағайындалады
- Судьялардың осы істі қарау кезінде жасаған, қылмыстық іс-әрекеттері

5. Тергеу судьясының өкілеттіктері:

- ұйқамақты санкциялау
- күзетпен ұстауды санкциялау
- сот отырысының барысына басшылық етеді
- ұйқамақ, экстрадициялық қамақ мерзімдерін ұзарту
- мемлекеттің мүдделерін қорғап талап қоюға құқылы

6. Іс жүргізуден шеттету туралы мәлімделген қарсылық білдірулер мен өтініштерді шешуге құқылы:

- тергеуші
- сот
- анықтаушы
- сараптама жүргізу ұйымының бастығы
- сотталушы
- айыпталушы

7. Жеке кепілгерлік:

- кепілдік берушіге сот ақшалай айып салуы мүмкін
- прокурордың санкциясы бойынша асырылады
- адамның тұрғын үйден шығуына шектеулер қойылады

- кепілдік берушілердің саны екеуден кем болмайды
- сенімге ие болған адамдарға жүктеледі
- кепіл мемлекеттің кірісіне аударылуы мүмкін

8. Тергеу іс-әрекетінің хаттамасында көрсетілуге тиіс:

- тергеу іс әрекетіне қатысқан адамның аты-жөні
- құжаттар қай жерде және қандай жағдайда табылғаны
- оның басталу және аяқталу уақыты минутына дейін дәл
- жауап алынатын адамның туған жері
- қаулыны кім жасағандығы
- жарықтың түсуі қандай болғанда жүргізілгені

9. Сотталған адамның немесе ақталған адамның құқығы бар:

- Қазақстан Республикасының заңдарын сақтауға
- тергеушінің шақыртуы бойышпа белгіленген мерзімде келуге
- келмей қалу себептері туралы тергеушіге хабарлауға
- келтірілген шағымдардың сотта қаралуына қатысуға
- сот отырысының хаттамасымен танысуға
- іс бойынша келтірілген шағымдар туралы білуге

10. Үкімнің мазмұнын құрайтын бөлімдер:

- кіріспе
- қорытынды
- сипаттамалы-дәлелді
- сілтеме
- қосымша
- түсіндірме

11. Қазақстан Республикасының заңдарына және Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттарға сәйкес қылмыстық ізге түсуден иммунитетті мынадай адамдар пайдаланады:

- Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесінің мүшесі
- Қазақстан Республикасының Үкіметінің мүшесі
- дипломатиялық курьерлер
- шет мемлекеттердің басшылары мен өкілдері
- дипломатиялық өкілдіктердің әкімшілік-техникалық қызметкерлері
- шетелдіктер

12. Қылмыстық процесті жүргізуші органның заңсыз іс-әрекеттерінің салдарынан, адамдардың құқығы бар:

- тұрғын үй және ізге де құқықтарының қалпына келтірілуіне.
- мүліктік зиянның толық көлемінде етелуіне
- тергеушіні іс жүргізуден шеттетуге
- қылмыстық іс жүргізуге қатысушылар туралы мәлімет алуға
- қылмыстық істің материалдарымен танысуға.

- моральдық зиянның зардаптарының жойылуына

13. Адамға заңсыз әрекеттердің нәтижесінде келтірілген зиян өтеледі:

- жергілікті бюджеттен
- жәбірленуші шағымы болмаса
- жауаптылық жүктеу мүмкін болатын жасқа толмаса
- қылмыстық процесті жүргізуші органның кінәсіне қарамастан
- толықкөлемде
- республикалық бюджеттен

14. Анықтаушының, анықтау органының, тергеушінің, прокурордың іс-әрекеті мен шешіміне, шағымдарды беру мерзімі:

- анықтау ісі барысында
- алдын ала тергеу жүргізу барысында
- бір тәулік
- 24 сағат
- дереу
- сот талқылауы барысында

15. Айыптау функциясын атқаратын субъектілер:

- айыптаушы
- прокурор
- Азаматтық талапкер
- азаматтық жауапкер
- сарапшы
- маман

16. Қорғаушы құқығын растайтын құжат:

- жеке куәлік
- туу туралы куәлік
- өкілеттігін растайтын ордер
- СТН (РНН)
- неке туралы куәлік
- сатып алу сату шарты

17. Ғылыми-техникалық құралдарды қолдануға болады, егер олар:

- заңда тікелей көзделсе
- ғылыми жағынан маңызды болса
- қылмыстық іс бойынша іс жүргізудің тиімділігін қамтамасыз етсе
- хаттамада бекітілсе
- жедел іздестіру қызметі арқылы алынса
- тергеуші рұқсат берсе

18. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру негіздері:

- айыпталушы соттан жасырынған не оның жүрген жері басқа себептермен анықталмаған
- сотталушы Қазақстан Республикасының тыс жерде болған
- сотталушының психикасының уақытша бұзылуы
- қылмыс туралы айтпағандығын анықтау
- істі объективті қарауға бөгет жасайтын айыптаулардың болуы
- сотталушының кәмелетке толмауы

19. Апелляциялық сатының өкілеттіліктері:

- қылмыстық істі қозғауға
- тараптардың біліктілігін тексеруге
- сот отырысына қосымша куәларды шақыртып, олардан жауап алуға
- Сот-психиатриялық немесе өзге де сараптама тағайындауға
- бірінші сатыдағы сот қылмыстық заңды дұрыс қолданғанын айқындауға
- тараптардың өтініштері бойынша құжаттарды талап етіп алуға

20. Қылмыстық ізге түсуді жүзеге асырушы орган мына негіздердің бірі болған жағдайда қылмыстық құқық бұзушылық жасағандығына күдік келтірілген адамды ұстауға құқылы:

- ол адам қылмыстық құқық бұзушылық жасау кезінде ұсталғанда
- оның бұрын жасаған ауыр қылмыстық құқық бұзушылық үшін соттылығы болмаса
- жәбірленушілер қылмыс жасаушы ретінде ол адамды тура көрсетсе
- ол адамда немесе оның киімінде қылмыстың анық ізі табылған кезде
- оның жеке басы анықталса
- ол қылмыстық қудалау органдарынан немесе соттан жасырынбаса

21. Айыпталушы құқылы:

- аудармашының тегін көмегін пайдалануға
- айғақ беруден бас тартуға
- ізіне тиесілі құқықтар туралы дереу түсіндірме алуға
- келмей қалу себептері туралы тергеушіге хабарлауға
- Қазақстан Республикасының заңдарын сақтауға
- Тергеушінің шақыртуы бойынша белгіленген мерзімде келуге

22. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қаралуы мүмкін:

- ақтау үкімі
- қадағалау тәртібімен қабылданған шешім
- айыпталушы ретінде тарту туралы қаулы
- істі тоқтату туралы қаулы
- айыптау үкімі

23. Қылмыстық істің материалдарынан бөлектенуі мүмкін:

- кәмелетке толмаған күдіктіге немесе айыпталушыға
- жекелеген анықталмаған тұлғаларға қатысты

- тергеушінің қарауы бойынша
- күдіктінің ауруына байланысты
- Қазақстан Республикасының ҚПК 45 бабында көзделген негіздер бойынша тоқтатылуға тиіс болғанда жекелеген айыпталушыларға
- прокурордың нұсқау бойынша

24. Апелляциялық сатының қылмыстық процесте, азаматтық талап қоюды қарауы кезінде сот құқылы:

- таңдалған бұлтартпау шарасының күшін жою
- сотталушыны кінәсіз деп тану
- үкімнің азаматтық талап қою бөлігін жаңадан қарауға жіберуге
- үкімнің азаматтық талап қою бөлігін өзгертуге
- шағымды өзінің іс жүргізуіне қабылдауға
- үкімнің азаматтық талап қою бөлігінің күшін жоюға

25. Бірінші сатыдағы соттың қаулысы мына жағдайларда заңды күшіне енеді және орындалады:

- наразылық келтірілген жағдайда істі жоғары тұрған сот қарағаннан кейін
- облыс прокурорымен
- сот приставымен
- қадағалау сатысында қарастырылғаннан кейін
- шағымдану немесе наразылық білдіру мерзімі өткен соң
- жеке шағым жасалған жағдайда, істі жоғары тұрған сот қарағаннан кейін

26. Апелляциялық сатының өкілеттіліктері:

- қылмыстық істі қозғауға
- тараптардың біліктілігін тексеруге
- сот отырысына қосымша куәларды шақыртып, олардан жауап алуға
- Сот-психиатриялық немесе өзге де сараптама тағайындауға
- бірінші сатыдағы сот қылмыстық заңды дұрыс қолданғанын айқындауға
- қылмыстық істі өз өндірісіне алу туралы қаулы

27. Ерекше жағдайларда күдікті күзетпен ұстау мүмкін, егерде:

- тұрақты тұрғылықты жері болмаса
- оның жеке басы анықталмаса
- ол бұрын таңдалған бұлтартпау шарасын бұзса
- жедел іздестіру қызметінің материалдары бойынша
- жәбірленушінің өтініші бойынша
- тергеушінің өтініші бойынша

28. Үкім (қаулы) істің нақты мән-жайына сәйкес келмейді деп танылады, егер:

- қылмыстық іс жүргізу заңы едәуір бұзылса
- сот өз тұжырымдарына едәуір ықпал ете алатын мән-жайларды ескермесе
- соттың дәлелдемелерді қабылдамай тастауына негіздер көрсетілмесе

- сот тергеуі біржақты және толық емес болса
- сот тұжырымдары сот отырысында қаралған дәлелдемемен расталмаса
- судья істі жеке-дара қараған кезде

29. Ақтау үкімі шығарылады:

- рақымшылық актісі қабылданса
- сотталушының әрекетінде қылмыстық құқық бұзушылық құрамы болмаса
- БАҚ да бір айдың ішінде қажетті хабарлама жасау
- мүлікті зиянның толық көлемі өтелінсе
- қылмыстық құқық бұзушылық оқиғасы болмаса
- арнаулы медициналық ұйымға заңсыз орналастырылса
- қылмыс жасауға сотталушының қатысуы дәлелденбесе

30. Қылмыстық істі шешу барысындағы соттың мақсаты:

- қылмыстық істі тергеу
- ақиқатқа жету
- заңды шешім қабылдау
- ақтау (реабилитация)
- қылмыстардың алдын алу
- дәлелді үкім шығару

КУРСАНТТАРДЫҢ БІЛІМДЕРІН БАҒАЛАУ ӨЛШЕМДЕРІ

Курсанттар барлық дәрістік сабақтардан қалмауға міндетті. Сабақты белгілі себептермен (наряд, іс сапар, шаруашылық жұмыстар, ауру) босатқан кезде курсант сабаққа шыққан күннен 5 жұмыс күн ішінде игеріледі. Сабақты белгісіз себептермен босатқан курсант ол күндерді 2 жұмыс күні ішінде игеруге тиіс. Сабақ аяқталған соң тақырып бойынша сұрақтарды талқылауға қатыспаған және тапсырманы орындамаған курсанттарға 0,1 ұпай қойылады.

Босатылған сабақты игеру сабақ беретін оқытушы, ол болмаса кезекші оқытушы немесе кафедра бастығы тарапынан қабылданады. Семинарлық (практикалық) немесе КОӨЖ сабақтарын игеру босатылған тақырып бойынша жазбаша түрде (реферат, доклад, эссе және т.б.) тапсыру түрінде орындалады. Курсантқа игерілген сабақ бойынша 1 ұпайдан жоғары баға қойылмайды. Егер де курсант белгісіз себеппен босатқан немесе сабақта жақсы баға алмау себебімен игеруге келсе оған 0,8 ұпайдан артық баға қойылмайды. Игеру мерзімі созылып кетсе максималды ұпай әр бір сабақ үшін 0,5 ұпайға дейін төмендейді. Дәрістік сабақ игерілмейді.

Әр сабақ бойынша тақырыпты қайталау және өткен материалдарды игеру міндетті. Материалды игеру дәрежесін анықтау үшін түрлі жұмыстар беріледі: тестілеу, жазбаша жұмыстар, ауызша сұрау, презентация, дебаттар, дискуссия және т.б. Сабақ кезінде тестілеу ескертусіз жүргізілуі мүмкін.

КӨЖ, офистік сағаттар мен КОӨЖ шығарылған тапсырмаларды орындамаған курсанттар емтиханға жіберілмейді.

Дәріс сабақтары бойынша:

Сабаққа қатысу – 0 ұпай

Семинар, КӨЖ бойынша:

Тапсырмаларды орындау, сабақтардағы жұмыс – 1 сағат үшін 1 ұпай

КӨЖ орындауы: 1 тапсырма – 0,5 ұпай

Межелік бақылау (бірінші межелік бақылау) кестеге сәйкес өтеді. Курсант егер рубежді бақылаудан **20 ұпай** алса, аттестацияланды деп саналады. Рубежді бақылаудан аттестацияланбаған курсанттар қарызын семестрдің 8 аптасы бойы жазба жұмысы арқылы және т.б. жіберген сабақты игеруге құқығы бар.

Емтиханға жіберілу (екінші межелік бақылау) семестрдің 12 аптасында өтіп, тыңдаушы пән бойынша 30 ұпайдан кем емес ұпай алған жағдайда өтеді. Ағымдық аттестацияға жіберілмеген курсанттар қарызын емтихандық сессияның соңына дейін өтеуге құқылы.

МҰ – максималды ұпай – курсанттың ағымдық бақылау кезінде алған ұпайлары мен емтиханда алған ұпайлары **100** ұпайды құрауы керек.

Ағымдық бақылау - 60 ұпай және емтиханға – 40 ұпай.

Курсанттың пән бойынша қорытынды бағасы сынақ кітапшасына төмендегідей сызба бойынша дәстүрлі және әріптік жүйе бойынша қойылады:

Пән бойынша ұпайлар	Әріптік бойынша қойылатын бағалар	Дәстүрлі жүйе бойынша ойылатын бағалар
95-100	A	Өте жақсы
90-94	A-	
85-89	B+	Жақсы
80-84	B	
75-79	B-	
70-74	C+	Қанағаттанарлық
65-69	C	
60-64	C-	
55-59	D+	
50-54	D	
0-49	F	Қанағаттанарлықсыз

«А», «А-» («үздік»)- егер курсант барлық бағдарлама материал терең және нақты игерсе, оны толық, жүйелі, сауатты және ой тізбегін бұзбай баяндаса, тапсырмалардың түрін өзгерткенде жауап беруге қиналмаса, қойылған міндеттерді еркін орындаса, монографиялық материалдың білімін көрсетсе, қабылданатын шешімдерді дұрыс негіздесе, тәжірибелік жұмыстарды орындаудың түрлі тәсілдері мен дағдыларын білсе, материалды өз бетімен қатесіз жалпылау мен баяндай алуды байқатса;

«В», «В», «В-» («жақсы»)- егер білім алушы бағдарлама материалын анық білсе, оны сауатты да негізден баяндаса, сұраққа жауап беруде елеулі қателіктер жібермесе, теориялық ережелерді дұрыс қолдана алса, сонымен қатар тәжірибелік міндеттерді орындауға қажетті дағдылары болса;

«С+», «С», «С-» («қанағаттанарлық»)- деген баға егер білім алушы негізгі материалды ғана игеріп, бірақ жекелеген тұстарын білмей қателіктер жіберсе;

«D+», «D» («қанағаттанарлықсыз»)- деген баға егер білім алушы бағдарлама материалын көп бөлігін 0-30%-ын білсе.

Егер білім алушы 30-40% елеулі қателіктер жіберсе.

Егер білім алушы бағдарлама материалының едәуір бөлігін білмесе, тәжірибелік 40-49%-ын қатты қиналып орындаса, қойылады.

А-дан А-ға, В-дан В+ -ке дейінгі, D-дан С+ -ке дейінгі бағалар аралығын таңдау білім алушылардың сәйкес келу дәрежелері жоғарыдағы критерийлермен анықталады.

2.13. Пән бойынша емтихан сұрақтары

1. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуына себептер: арыз, қылмыстық құқық өз кінәсін мойындап келу; бұқаралық ақпарат құралдарында қылмыстық құқық бұзушылық туралы хабарлама; қылмыстық құқық бұзушылықтың анықталғаны туралы баянат.

2. Қылмыстық теріс қылықтар бойынша істерді жүргізудің тәртібі.

3. Жасырын тергеу әрекеттері: түрлері, шарттары, негізі, санкциялау, мерзімі және өткізу тәртібі.

4. Тұлғаны күдікті ретінде танудың түсінігі, процестік тәртібі.

5. Анықтау, алдын ала тергеу және хаттамалық нысаның аяқтау түрлері және түсінігі.

6. Алқабилер сотының түсінігі, маңызы және мағнасы.

7. Үкімнің түсінігі және маңыздылығы. Үкімнің құрылымы және мазмұны. Сот үкім шығарған кезде шешелетін мәселелері.

8. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысының міндеттері және маңызы.

9. Кәмлетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы бойынша сотқа дейінгі өндіріске қатысуының ерекшеліктері.

10. Артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдарға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің ерекшеліктері.

11. Қылмыстық заңмен тыйым салынған әрекетті есі кіресілі-шығасылы күйде жасаған немесе қылмыстық құқық бұзушылық жасағаннан кейін психикасы бұзылуымен ауырған адамға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында іс жүргізу ерекшеліктері.

12. Бұйрықтық іс жүргізу: негізі, мерзімі, сотқа жолдау және сотта қарастыру тәртібі.

13. Шетел азаматарына қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексеру тәртібі.

14. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің органдары мен нысандары.

15. Тінту және алуды процестік жүргізу тәртібі. Жеке тінтуді жүргізу ерекшеліктері.

16. Процестік келісім қабылдаудың негіздері, шарттары және ерекше тәртібі.

17. Айыптау актісімен сотқа дейінгі тергеп-тексеруді аяқтау және қылмыстық істі тоқтату негіздері, процестік тәртібі.

18. Үкімнің заңдылығы және негізділігі. Үкімнің негізділігімен ақиқаттылығымен және әділдігімен ара байланысы.

19. Соттың келіп түскен қылмыстық іс бойынша іс-әрекеті. Алдын-ала тыңдауды өткізу.

20. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастаудың негіздері, себептері және тәртібі.

21. Кәмелетке толмаған адамды жауапқа шақырту және жауап алу ерекшеліктері

22. Артықшылықтары мен иммунитеті бар адамдарға қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы тәртібі.

23. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану бойынша іс жүргізу үшін негіздер.

24. Бұйрықтық іс жүргізу: негізі, мерзімі, сотқа жолдау және сотта қарастыру тәртібі.

25. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында хаттамалық нысанда жүргізу негіздері.

26. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімі, маңызы және ұзарту тәртібі.

27. Ғылыми-техникалық құралдарды пайдалана отырып, бейнебайланыс режимінде жауап алудың (қашықтықтан жауап алу) ерекшеліктері және тергеу судьясымен жәбірленушіден, куәдан жауап алу ерекшеліктері (айғақтарды сақтауға қою).

28. Күдіктінің іс әрекетін саралауына толықтыруламен өзгерістерді еңгізу.

29. Сотқа дейінгі өндірісті тоқтату бойынша тергеушінің әрекеті.

30. Басты сот талқылауың тағайындау. Басты сот талқылауың шегі.

31. Кассациялық шағымданудың заты. Кассациялық наразылықтың, шағымның мазмұны және түрлері.

32. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс бойынша іс жүргізуді қайта бастаудың түсінігі, міндеттері және маңызы.

33. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылық туралы істер бойынша қорғаушының, заңды өкілдің, педагог пен психологтың қатысуы.

34. Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаты, Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидатқа, Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаттығына кандидатқа, Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесінің Төрағасына немесе мүшесіне, судьяға және Қазақстан Республикасының Бас Прокурорға қатысты сотқа

дейінгі тергеп-тексерудің ерекшеліктері. Қылмыстық-процестік артықшылықтарын айыру тәртібі.

35. Қылмыстық заңмен тыйым салынған әрекетті есі кіресілі-шығасылы күйде жасаған адамның қылмыстық құқық бұзушылық құқықтық жағдайы.

36. Ұстап беру туралы талаптың мазмұны мен нысаны. Ұстап беру туралы талаптың орындалу тәртібі. Берілген адамның қылмыстық жауаптылық шектері. Ұстап беруден бас тарту негіздері.

37. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арыздарды және хабарламаларды бірінғай сотқа дейінгі тергеп-тексерудің тізіліміне тіркедің және қабылдаудың тәртібі.

38. Алдын ала тергеу жүзеге асырылатын істер бойынша анықтау органдарының қызметі.

39. Тану үшін көрсету: түсінігі және түрлері. Тану үшін көрсету негіздері және процестік тәртібі.

40. Процестік келісім қабылдаудың шарттары, салдары, қарау және құрастыру тәртібі.

41. Айыптау актісін құру барысында тергеушінің әрекеті. Айыптау актісінің нысаны мен мазмұны. Айыптау актісіне қосымша.

42. Айыптаушыны сотқа беру және қылмыстық істі сотқа жіберу.

43. Апелляциялық қараудың нысаны, үкімге қарсылық білдіру.

44. Жаңадан ашылған мән-жайларға орай іс жүргізу. Іс жүргізуді қайта бастаудың мерзімдері

45. Кәмелетке толмағандар қатысты дәлелдеудің заты.

46. Дипломатиялық және консульдық иммунитеттердің ара қатынасы.

47. Есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын дәлелдеу затының ерекшеліктері.

48. Әдеттен тыс /экстрадиционный/ күзетпен ұстау. Транзиттік тасымалдау. Заттарды беру.

49. Қарап-тексеру: түсінігі мен түрлері. Жүргізудің негіздері мен жалпы ережелері. Процестік жүргізу тәртібі

50. Куәландыру: негізі және өткізу тәртібі.

51. Эксгумация: негізі, өткізу тәртібі және санкциялау тәртібі.

52. Куә, жәбірленуші, күдіктіден жауап алу тәртібі. Күдікті, кәмелетке толмаған, жасөспірім, физикалық және психикалық ауытқуы бар адамдардан жауап алу тәртібінің ерекшеліктері

53. Беттестіру. Түсінігі, негізі және өткізу тәртібі.

54. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау және тергеу эксперименті өткізу процестік тәртібі.

55. Тінту және алуды процестік жүргізу тәртібі. Жеке тінтуді жүргізу ерекшіліктері.

56. Үлгілерді алу: негізі және жүргізу тәртібі.

57. Сот сараптамасын жүргізу тәртібі мен негізі.

58. Күдіктіні, айыпталушыны іздестіруге жариялаудың түрлері мен процесуалдық тәртібі.

59. Тұлғаны күдікті ретінде танудың процестік тәртібі.

60. Процестік келісім қабылдаудың негіздері, шарттары және ерекше тәртібі.

3.14. Құрастырғандар:

Н.Т. Саханова - полиция подполковнигі;

Р.Б. Ақшолақов - полиция подполковнигі;